1886 HUSZADIK ÉVFOLYAM. 43. SZÁM. BUDAPEST, PENTEK, FEBRUÁR 12.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . . 20 frt. | Egy negyedévre 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Francziá-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a posta-szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS.

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A csángók honositása.

A belügyminiszter egy rövidke törvényjavaslatot nyujtott be a képviselőházhoz, azt a bizottság le is tárgyalta, mely némi könnyitéseket lesz hivatva létrehozni a csángók honositásának ügyében. Egy részt intézkedni fog abban az esetben, ha egész községek vétetnek fel a magyar állampolgári kötelékbe, másrészt megkevesbiti azokat a különben kicsiny költségeket, a melyekkel a honositás össze van kötve.

Bármi kicsinyeknek látszassanak is azok az előnyök, melyek ily módon származni fognak, mi mégis örömmel vesszük azokat tudomásul. Ha a Bukovinából visszatelepedett fajrokonokat egyszer befogadtuk, nemcsak helyesnek, de egyszersmind kötelességnek is tartjuk minél szorosabban füzni őket a haza földjéhez, s megadni nekik minden lehető könnyitést, hogy boldogulni tudjanak.

S e szempontból kiindulva, valóban igen is csekélynek tartjuk azt, a mi történik.

Mindenki tudja, hogy egy uj telepes mennyi mindenféle bajjal kénytelen küszködni. Nálunk még a régi lakos is alig képes ma tengődni. Hát még milyen nehéz annak az élete, a ki uj és ismeretlen viszonyok közé jő hozzánk, kénytelen házat épiteni, gazdasági eszközökkel, iga-vonó marhával látni el magát, mihez rendszerint pénz nincs, s a mellett még ugyanazokat a terheket viselni, melyeket más emberfia. Ha kellőleg felfognánk a saját magunk javát, s felfognánk egyszersmind a beköltözöttek javát, akkor legalább is odáig kellene mennünk, hogy a tömegesen bevándorlóknak néhány esztendeig adómentességet biztositsunk, s felmentsük azokat a katona-kötelezettség alól.

Régebben nem szólottunk már a csángók viszonyáról, s szándékosan. Ily ügyben nem kell sokat beszélni, de lehetőleg sokat kell cselekedni. Azt látjuk azonban, nagyon kevés történt. Nem azt akarjuk ezzel mondani, mintha azokról nem lenne gondoskodva, a kik idebent vannak. Söt ugy tudjuk, kellőleg el vannak legalább helyezve, s mindenki kapott annyi földet, a melyből ügygyel-bajjal megél. De rá akarunk mutatni arra a tényre, hogy oly sok idő alatt, mennyi az első telepités óta lefolyt, a kormány semmit sem tett arra nézve, hogy uj települők jőjjenek.

Pedig ugyanezen idő alatt sok szép föld ment át a kormány kezéből magánosokéiba, épen azokon a vidékeken, melyeket nemzetiségi szempontból is leginkább kell félteni. Kerkapoly Károly, a volt pénzügyminiszter helyesen utalt arra nehány esztendő előtt az akademiában tartott értekezésében, hogy a föld az állam kezében nem csak vagyon, de hatalom is. A vagyoni egyenértéket megkapta az állam ezen földek ára fejében, de a hatalom az kisiklott örökre.

Jó volna, ha kormányférfiaink megfigyelnék azokat a szavakat, melyeket Bismarck nem régiben a lengyelekről mondott. Nem helyeselhetjük azokat általában, de sok bennök a tanulságos. A vaskanczellár kész volna odáig menni, hogy kibecsülné a lengyel birtokosokat földjeikből, s németeket telepitene a helyökbe, csupán azért, mert félti Poroszország uralkodó nemzetiségét, a németet.

Mi korántsem akarunk ilyesmire gondolni. Nincs is szükség reá. De a viszonyok valóban kezünkre játszottak, hogy az alvidéken egy erélyes nemzeti politikát fejtsünk ki a beolvadni nem akaró nemzetiségekkel szemben. Nekünk nem kell kibecsülnünk örökéből, vagy szerzeményéből senkit. Az állam kezében terjedelmes latifundiumok voltak csak nem régiben is, nem kellett volna azokat puszta financziális szempontból megbecsülni, hanem be kellett volna azokat telepiteni még nagy áldozatok árán is keleti véreinkkel. A mi e tekintetben történt, az édes kevés. Bejött vagy négyezer ember, azok is jóformán a kormány közbelépése nélkül, s csak akkor fogta pártjukat, mikor már itt voltak. Akkor is elmaradt sok oly áldozat, a melyre szükség lett volna.

Ezek által a betelepülők által számban nyert volna a magyarság, s jótékonyan hatottak volna annak az egész vidéknek felvirágzására, mely most elhagyatott. De egyszersmind hű honfiakat is nyertünk volna, kiknek hazafiságához kétség nem fér, s kikre bizton számithatott volna a veszély napjaiban is az ország.

Söt még ma sincs elmulasztva minden. Az állam sok földet eladott — részben idegen kézbe — ezeken a vidékeken, de még sok felett rendelkezik. Azt, a mi megvan még, okosan kell felhasználni. Nem kell nézni azt, hogy a föld mennyit ér, oda kell adni telepeseknek fél áron, vagy még azon alól. E telepeseket be kell hozni Keletről, hol el fognak pusztulni, nemzetiségöket elveszitik, ha magukra hagyjuk őket. Istápolni kell őket, könnyüvé kell tenni hazajövetelüket, biztositani kell itt való megélhetésüket. Ezen az uton még sok ezret lehet haza hozni, Bukovinából is, máshonnan is.

Budapest, febr. 11.

Egy belgrádi távirat azt jelenti, hogy Szerbia már is elrendelte a lefegyverkezést. A jelentés nem fog könnyü hitelre találni sehol és mig határozottan megerősitve nem lesz, csak tartózkodással lehet róla emlékezni. A Balkánfélsziget viszonyai e pillanatban legkevésbbé mutatnak oly képet, mely az ily előleges bizalmat a béke létrejövetelében megmagyarázza. Nagy ellenmondásban van ezzel a jelentéssel az «Agence Havas» szófiai hire is, mely szerint a bolgár kormány nyugtalanitva a szerbek gyanus magatartása által, szükségesnek találta, hogy a háboru ujolagos kitörésének esetére megtegye intézkedéseit. Azt is tudjuk, hogy a szerb kormány nagyon barátságtalanul fogadta a hatalmak ismételt felszólitását a lefegyverkezésre. Mégis, a mennyiben csak Szerbia akaratán és érdekén mulnék, nem mondhatjuk, hogy az ily elhatározást nem találnók teljesen természetesnek. Szerbiának semmi oka kivánni az uj háborut és helyzete ez idő szerint Bulgáriával szemben olyan, hogy a két rivális állam között differencziáknak nincs többé anyaguk, nem létezik oly vitás kérdés, mely a békekötést feltartóztassa. A két Bulgária egyesülésének abban az enyhe formában, melyet a török-bolgár szerződés megalkotott és tekintve a közös véráldozatokkal kivivott győzelmeket, most más szinben kell feltünnie Belgrádban is. De a hatalmak is ellene szólottak annak, hogy ez a kérdés, vagy bármi más mi a berlini szerződés körébe vág, a bukaresti békealkudozásokba belevonassék. Bulgáriának követelését is a hadikárpótlásra nézve a hatalmak legujabb jegyzéke után hasonlóan elejtetnek lehet tekintenünk. Igy a békealkudozással megbizott bolgár és szerb küldötteknek most már egyéb dolguk sem volna, csakhogy egymást illedelmesen üdvözölve, a békeszerződést rögtön alá is irják. És ha csak a szerbekre és bolgárokra volna bizva a dolog, ez talán igy is történnék. De a kicsinyeket nem hagyják ám magukra, itt vannak az ő nagyhatalmu preczeptoraik, a kik őket a békére folyton oktatják. És hogy az ilyen preczeptori buzgóságnak mi az eredménye, azt megmutatták régibb és ujabb példák.

A kiegyezési tárgyalások szünetelését több oldalról Matlekovits államtitkár rosszullétére viszik vissza. Ezzel szemben a leghatározottabban biztosithatjuk, hogy Matlekovits államtitkár jelenleg kénytelen ugyan egyidőre a szobában maradni, de a kiegyezési tárgyalások ujból felvételét és véglegezését semmi sem gátolja, mihelyt a függőben maradt kérdésekre vonatkozólag az osztrák kormány várt válasza ide érkezik, a mi azonban ez ideig még mindig nem történt meg.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése febr. 11-én.

I.

A közoktatásügyi költségvetés tárgyalását ma sem fejezte be a képviselőház. Egyik-másik kérdés körül élénk hosszu vita fejlődött ki, az egyházi czélokról szóló czimnél pedig a párbér kérdésében provokált nagy vitát *Fenyvessy* Ferencz. A mai ülésben e vita sem ért véget, söt igen valószinü, hogy a felvetett nagy fontosságu kérdéshez még holnap is többen fognak szólani. A tárgyalás a Néptanitók Lapjáról szóló tételnél kezdődött. *Lesskó* István e lap egy czikkét olvasta fel, s kifogásolta annak irányát, mely ellenkezik a vallásérkölcscsel, *Göndöcs* Benedek azt a kivánságát fejezte ki, hogy e lap a méhészetről, selymészetről és gyümölcsészetről közöljön czikkeket. *Trefort* miniszter mindkét felszólalót megnyugtatta igéreteivel. A nemzeti muzeumról szóló tételnél ujra hosszabb vita támadt, mely egy izben rendkivül szenvedélyessé vált, s ugyancsak zajos jelenet játszódott le a házban. *Pulszky* Ferencz mint a muzeum igazgatója a remélhető megtakaritás összegeinek (9800 frt) törlését kérte. A ház általános derültsége mellett hosszabb beszédben csevegett a muzeumról, s a hozzá füződő kérdésekről. *Trefort* miniszter nagy sajnálkozással volt kénytelen ellenezni a Pulszky kérelmét, s a beadott hat. javaslatot. A miniszter után *Thaly* Kálmán szólalt fel. Pártolta a Pulszky kérelmét s beszélt a muzeumban tapasztalható egyik-másik hiányról. A miniszter gyakori közbeszólásai felingerelték a szónokot, a ki szenvedélyes hangon válaszolgatott a közbeszólásokra. Trefort miniszter a most folyó tárgyalás alatt valóban olyan izgatott és ideges modorban hallgatja a szónokokat, olyan ingerült hangon válaszol a kérdésekre, s annyit dicsérgeti maga-magát, hogy épenséggel nem csodálható, ha az ellenzéki szónokokat is elhagyja olykor-olykor a jóságos nyugalom és szónoki higgadtság. Thaly azt lobbantotta a miniszter szemére, hogy csak frázisokkal és nem tényekkel mozditja elő a közmüvelődési czélokat. *Trefort* válaszában hevesen kikelt a Thaly állitólagos inzultusa ellen, s Thalyt nevezte frázishősnek, kifogásolva ennek modorát is, azt mondván, hogy az nem parlamentbe illő. *Thaly* erre személyes kérdésben szólalt fel. Védekezett az inzultus vádja ellen, s azután azt mondta, hogy parlamenti modort nem tanul a minisztertől, mert ez ugy viseli magát a házban, mint egy tánczoló dervis. Erre nagy zaj támadt. A jobb oldalon ingerült hangon kiabálták: Rendre! Rendre! A baloldalon a derültség hangjai közé helyeslések vegyültek; végre *az elnök* szóhoz jutva figyelmeztette *Thalyt*, hogy legutóbbi kifejezése csakugyan nem parlamentaris. Ezzel a zajos jelenet véget ért. Szólottak még a muzeum kérdéséhez: *Andrássy* Aladár gr., *Szalay* Imre, *Pulszky* Ferencz és *Szápáry* gr. pénzügyminiszter. A ház többsége elvetette a Pulszky hat. javaslatát s a tételt változatlanul fogadta el. A képzőművészeti czélokról szóló tételnél *Thaly* Kálmán némely érdekes szempontokat ajánlott a miniszter figyelmébe, miket *Trefort* miniszter köszönettel fogadott, igérve, hogy azokat meg is fogja valósitani. Az egyházi czélokról szóló czimnél *Országh* Sándor előterjesztést tett a magyarhoni ág. evang. egyház egyetemének kérvénye tárgyában, mire *Fenyvessy* Ferencz hosszabb, figyelemmel hallgatott beszédben a párbér kérdését fejtegette a Timon Ákos által elfoglalt álláspontról. Az igy felvetett kérdéshez hozzászólottak *Trefort* miniszter, *Lesskó* István, *Göndöcs* Benedek, *Pulszky* Ferencz, *Zimándy* Ignácz, *Rossival* István, *Szilágyi* Dezső és *Tisza* Kálmán miniszterelnök. A tárgyalást holnap folytatják.

II.

Elnök: Péchy Tamás; *jegyzők*: Tibád, Szathmáry, Törs Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szápáry Gyula gr., Trefort Ágoston, Fejérváry Géza br., Kemény Gábor, br., Bedekovich Kálmán.

Az elnök: Bemutatja Budapest főváros közönségének föliratát, melyben a közigazgatási tisztviselők, a segéd- kezelő személyzet ellen fegyelmi eljárásról szóló 1876. évi VII. t.-cz. módositása iránt benyujtott törvényjavaslat tárgyalásánál jogügyi bizottsága véleményes jelentését figyelembe venni kéri. A kolozsvári ügyvédi kamarának kérvényét, melyben a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat 54. §-nak a föispánok hatáskörének a biróságokra ki nem terjesztése iránt kérelmez. Ezen feliratok és kérvények kitétetnek a ház irodájában. A debreczeni kereskedelmi- s iparkamarának kérvényét, melyben a temesvári kereskedelmi- s iparkamarának kérvényét pártolván, az 1877. évi XXII. t.-cz 15. §-ának törvényhozás utján való megváltozását kéri. Kiadatik a ház kérvényi bizottságának.

Latkóczy Imre a közigazgatási bizottság előadója: Beterjeszti a közigazgatási bizottság jelentését, a közigazgatási tisztviselők, a segéd- és kezelő személyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásról szóló 1876. VII. t.-cz. módositása tárgyában beadott törvényjavaslatra vonatkozólag.

Annak idején napirendre tüzetik.

Molnár Viktor a közigazgatási bizottság előadója: Beterjeszti a közigazgatási bizottság jelentését a tömeges visszatelepülők honositásáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Annak idején napirendre tüzetik.

Következik a **közoktatásügyi költségvetés** tárgyalásának folytatása és pedig a *Néptanitók Lapjá*-ról szóló tételnél.

Lesskó István: Utal arra, hogy a mult évben Apponyi Albert gr. felszólalt a Néptanitók Lapja ellen azért, mert az rendszeresen politizál. Akkor a miniszter igéretet tett, hogy őrködni fog, hogy a kérdéses lap többé ne politizáljon. De alig, hogy eltiltatott a Néptanitók Lapja a politikai kérdések fejtegetésétől, már is más hibába esett annak szerkesztősége. Ugyanis 1884. deczember hó 17-én 82. lap a hitczikkelyekről értekezik és azt irja, hogy «a pokol valóban pokoli találmány.» Ily ájtatos igékkel traktálta karácsony ünnepére a Néptanitók Lapja a 15 ezer kath. tanitót s vele legjobban a katholikus iskolaszékeket. «Káromkodás nélkül elfogadjuk, hogy nincs, söt józan észszel nem is lehet pokol és a ki e tant először feltalálta, és találta, maga volt a pokol.» Ezek az orsz. tanügyi közlöny szavai. Pokol tehát nincs. (Élénk derültség.)

A szónok fejtegeti az efféle elvek hangoztatásának káros következményeit; beszél a vallásérkölcsi oktatás szükségességéről s arról, mennyiben van erre befolyása a kormánynak. Kérdi a szónok, mennyiben van a kultuszminiszteriumnak alkalma a vallásérkölcsi képzést előmozditani. Első sorban a rendeletek, másodsorban az állami tanitóképezdék és harmadsorban a helyes szellemi nevelés által. Miért engedi a kultuszminiszter az aspiskigyó-méregbe mártott tollal (Derültség) hivatalos lapjában a vallások elveit bolygattatni, pellengérre állitani? Ide vezethetők vissza a kultuszminiszternek Pozsonyban mondott szavai, hogy az országban a szétbontás tünetei mutatkoznak. A szónok csak oly feltétel alatt hajlandó a 11 ezer frtnyi összeget, mely a néptanitók lapja szerkesztésére az ország pénztárából fordittatik, megszavazni, ha a kultuszminiszter egész erélylyel oda fog hatni, miszerint minden atheisztikus, vallásellenі irány az országos tanügyi közlönyből kizáratnék. (Helyeslés balfelől.)

Trefort Ágoston miniszter: Tökéletesen egyetért Lesskóval abban, hogy a Néptanitók Lapjába vallási dogmák feszegetése nem való. Lesskó talán szeretné, ha behoznák a czenzurát, de ő nem. Egyébiránt egész terjedelmében el kellene olvasni — mert nem ismerhet minden czikket — hogy láthatná az ember, minő szellem uralkodik benne. Különben nem szereti, ha csak egyes efféle tételek is előfordulnak a Néptanitók Lapjában és mindenesetre oda fog hatni, hogy az ilyenek elkerültessenek. (Helyeslés.) Hogy a politikai ügyekről és eseményekről egyes apercu-k fordulnak elő a lapban, az azért van, mert a néptanitók szegények, tehát nem költhetnek még más ujságokra is. (Helyeslés.) Sokat tudna mondani a vallásoktatást illetőleg, miről Lesskó szólt; de nem akar olajat a tüzre önteni. Az bizonyos, hogy nem a kultuszminiszteriumot terheli hiba, ha valahol a kellő vallásoktatás hiányzik. Lesskó kikelt a modern idők ellen; hogy most ilyen meg olyan bünök fordulnak elő. Igenis előfordulnak és előfordultak mióta emberek léteznek. (Ugy van! Ugy van!) Olvassuk csak a történelmet, például az ellenreformácziót, vagy a XVIII. század történetét; mindazok a bünök, vétkek, rosz szokások, melyek ma előfordulnak, előfordultak akkor is (Ugy van! Ugy van!) söt bizonyos tekintetben a mai kor jobb, mint az előbbiek, mert mindenesetre humanusabb (Ugy van!) Ezek a dolgok mindig az emberi természetben rejlenek, ez a peccatum originale, és bármennyi befolyása is legyen az egyháznak, ezek mindig elő fognak fordulni. De az kétségtelen, hogy az egyház erélyes tevékenységétől mindig jó eredményeket lehet várni. (Általános helyeslés.)

Lesskó István: Én nem a czenzuráról beszéltem, hanem a tanügyről. (Ugy van! balfelől.)

Göndöcs Benedek: Rosszalja azt a czikket, a melyet a Néptanitók Lapjából Lesskó felolvasott, mert nekünk nem czélunk a felekezetek közt bonyodalmakat, gyülöletet, hanem szeretetet hirdetni. (Helyeslés és derültség.) Arra nézve, hogy mit közöljön e lap, egy jó tanácscsal szolgál. Minthogy a néptanitók lapja 14,000 példányban jelenik meg és körülbelül 20—22 ezer tanitó olvassa, arra kéri a minisztert, legyen szives elrendelni, hogy e lapnak legalább egyharmadában a méhészet, (Élénk derültség.) selymészet, gyümölcsészetről szóló czikk közöltessék. Kéri a minisztert, adjon rendeletet, hogy jövőre minden számban legyen egy czikk, mely a gyümölcsészetről különösen, továbbá a selymészetről és méhészetről szólna. Ha jutalmazások is tüzetnének ki a szakértők számára, akkor minden számban lesz majd a méhészetről és selymészetről utasitás nyujtva a tanitóknak és ez által elősegittetik a tanitóknak existencziája, mert a méhészet, selymészet, gyümölcsészet azok anyagi javulását is eszközli. A tételt megszavazza. (Helyeslés.)

Trefort Ágoston miniszter: Ő is kivánja, hogy a népiskolában a vallásérkölcsi képzés az első szerepet játsza. De azonkivül az olvasás és irásra is igen nagy sulyt fektet és azt kivánja, aki egyszer olvasni tanul, az tudjon folyékonyan olvasni és ne csak sillabizálni, és értse is azt, a mit olvas. Az irásnál pedig nem találja elégségesnek, hogy valaki csak a nevét tudja aláirni és akkor is izzadjon. (Egy hang balról: Mikor a váltóra irja! Derültség.) Azt hiszi, helyes fogalma van a népoktatás feladatáról. Kivánja, hogy az iskolákban a gazdaság- és egészségtant is tanulják. Tökéletesen egyetért Göndöcscsel abban, hogy azon lapnak feladata ilyféle czikkeket is közölni és biztositja a ház előtt Göndöcsöt, hogyha ily tárgyu czikkeket fog küldeni, azokat a néptanitók lapjában mindig szivesen fogja közöltetni. (Helyeslés.)

A ház a tételt megszavazza.

Közmüvelődési czélok. Magyar nemzeti muzeum. Személyi járandóságok és dologi kiadások együtt 100000 frt.

Pulszky Ferencz, mint a nemzeti muzeum igazgatója, szólal fel. Róla a régi táblabiró világ egyik maradványáról mindenki tudja, hogy sohasem vágyódott kitüntetésekre, hogy nem keresett sem czimet, sem ordót épen azért nagyon csudálkozik, hogy a minisztertanács és a pénzügyi bizottság olyan rendkivüli kitüntetésben részesitette, melyet ő elfogadni nem képes, t. i. azt terjesztik felőle, hogy ő financz-genie. (Derültség.) Nem az. Nem ért ahhoz, hogy 48.000 frtból 9800-at megtakaritson. Ez nem neki való mesterség, ehhez nem ért. (Derültség.) Olyat, a mihez nem ért, ne kivánjanak tőle. És miért kivánják épen ő tőle? Mért nem kivánják a gépgyár igazgatójától, vagy a nemzeti szinház intendansától, vagy a vasutaktól, vagy a temes-bégai csatornától és nem tudja még mi mindentől? (Élénk derültség.)

Miért teszik kivételes állapotba azt a szegény muzeumot? Talán nem érdemli meg a dotácziót, nem teljesiti a maga kötelességét? (Derültség.) A szónok utal a közoktatásügyi miniszterium jelentésére, mely annyira megdicséri a muzeumot.

Ez igen szép, de mit használ, mikor az eredmény az, hogy tavaly levonatot remélhető megtakaritás fejében 9408 frt, az idén pedig azt akarják, hogy 9808 forintot takaritson meg, tehát megdicsérik, de megbüntetik, 400 frttal többet kell megtakaritani. (Tetszés.) A szónok elmondja e megtakaritás historiáját, beszél arról, hogy a nemzeti muzeumnak milyen széles körü a teendője. Azonban ezen egyetlen intézet, mely a magyar nemzetnek régi kedvencze, 12 év óta egyáltalában nem fejlesztetett, az országgyülés ennek dotáczióját nem emelte, söt e dotáczió mind jobban és jobban visszament.

A szónok ismeri a miniszter jóakaratát a muzeum iránt és minden iránt a mi hazafias, a mi a közmüvelődést előmozditja. Meg is dicsérte a muzeumot, négy-öt lapon keresztül beszéli el, hogy milyen szép dolgokat mivelt a muzeum s a vége mégis csak az, hogy a megtakaritás 9808 frt legyen. Akaratlanul is eszébe jut Izsáknak e szava: «Ez a hang, ez a Jákóbé, de ez a kéz, ez az Ezsau keze.» (Élénk derültség.) Hát igy van itt is: a tétel a közoktatási miniszteré, a törlés a pénzügyminiszteré. (Élénk derültség és tetszés.) Ugyanazért nem a közoktatási miniszterhez, hanem a pénzügyminiszterhez fordul. A szivéhez akart szólani, mert tudja, hogy szivén fekszik minden, a mi szép, a mi nemes, a mi Magyarországnak hirét, dicsőségét emeli; de igen illetékes helyről azt hallotta, hogy gróf Szápáry Gyulának lehet szive, van is, még pedig hazafi szive, de a pénzügyminiszternek nem szabad hogy szive legyen. (Derültség.) Megengedi, hogy ez igy van, de az is szükséges, hogy feje is legyen. (Ugy van! balfelől. Derültség.) Van is, még pedig okos feje s a szónok ahoz s az ő logikájához szól. (Halljuk!)

Utal a szónok azokra, a miket a miniszter ez ügyben a mult évben mondott. Kérdi, lehetetlen-e egyáltalában az, hogy ez a 9800 frt megtakaritás elmaradjon? olyan összeg-e ez, mely a pénzügyi egyenleget megzavarhatná Söt inkább nem ugy van-e, hogy ha hallanók és igazán elhinnék a külföldi bankárok, hogy Magyarország pénzügyi helyzetét 9800 frt bajba hozhatja, ez megrontaná az ország hitelét. (Derültség.) Utal a szónok a miniszter igéreteire s azt mondja, hogy már odajutottak, hogy a törvényhozás által engedélyezett költség a felmerülő szükségleteknek nem felel meg. Beszél a szónok a muzeum látogatottságáról, a külföldi látogatók elismerő nyilatkozatairól. Van ez országnak mindenféle hire, van politikai hire: no ebből jól kivettük a magunk részét, a külföld elismeri, hogy mi politikai nemzet vagyunk, már régóta; van financzialis hire. (Derültség.) A szónok nem financzember, nem tud hozzá, nem tudja, hogy az milyen, hanem ugy látszik, hogy még sem rosz, mert ugy látja, hogy ha kell pénz, mindig van, a ki adjon, s adja az, a kinek van.

Zimándy Ignácz: A zsidó!

Pulszky Ferencz: Tökéletes igazsága van Zimándynak, a zsidónak van, mert élelmes; a zsidónak, meg a főpapoknak. (Derültség.) Igenis, az élelmeseknek van, de mi nem tartozunk az élelmes nemzetek közé, tehát kénytelenek vagyunk másokhoz fordulni pénzért. De a rente mindig följebb megy, s ugy látja, a pénzügyminiszter ur képes volt fenntartani az ország jó financzhirét. Kéri a ház tagjait, tegyenek valamit az ország tudományos hireért is, (Helyeslés.) ne hagyják elmulni a tudományos hirét, ne kivánják, hogy veszteg álljunk azon a ponton, a hol már évek óta vagyunk. (Helyeslés.) Engedjék, hogy a muzeum is tovább és tovább fejlődhessék. (Élénk helyeslés.) Kérése, melyet határozati javaslat alakjában bead, oda járul: (Halljuk!) Töröltessék a költségvetés 65-ik lapján a következő alinea: «Levonván a remélhető megtakaritást, 9 808 frtot, marad 100.000 frt.» (Helyeslés.)

ZÁRT AJTÓK MÖGÖTT.

24

— REGÉNY. —

Irta: BENICZKYNÉ BAJZA LENKE.

HARMADIK RÉSZ.

XIX.

Ez a kérdés Jenőnek igen kellemetlen volt. — Kivántam őt látni. Nem volt mit tennem e holt idényben Bécsben, s lerándultam, hogy látogatást tegyek Mindszentyéknél, nem is sejtve a körülményeket, miben őket találtam.

Silas gróf pár perczig gondolkodott.

— Valamire figyelmeztetni akarlak, mondá komoly, átható hangon. Aurélia ezentul az én pártfogásom alatt áll, ha talán szokott szeszélyednek s mulatsági tárgyul tüzted ki öt, mint Ellát, Sárát, Magdolnát, Theklát stb. leányt, hogy hosszu udvarlás után mással cseréled fel, jó lesz e tervedet abba hagyni. Aurélia nem az a leány, kivel játszani lehet, s ha ezt tenni szándékoznál, nekem kötelességem felvilágositani öt szokásaidról. . . .

Jenő arczát sötét pir önté el. Nem volt szokva ilyféle szavakhoz. Teljesen függetlennek érezte magát tetteiben, s ez a leczkézés minden vérét felkavarta.

— Udvarolni fogok ezentul is Aureliának, mint eddig tettem, mondá heves, határozott hangon, mert — szeretem!

— Bizonyos vagy ebben?

— Az első perczben érdekelt ő, melyben láttam.

— Nekem nagyon kétértelmü modorban beszéltél akkor róla.

— Mert kétértelmü volt a helyzet. Gyanusitám jellemét, a látszat ellene volt. Azóta mindketten meggyőzödtünk róla, hogy nagy tapasztalatlansága, s fiatalos meggondolatlanság vezette ama hozzá nem illő bálba.

— Mi czélja van e szerelemnek?

— Arról még nem gondolkodtam.

— Vallomásra e szerint nem került köztetek a dolog.

— Sohasem mondám Auréliának, hogy szeretem. Időelöttinek tartottam volna neki arról beszélni.

— Ez legalább is okosság volt tőled, miután én sohasem egyezném e házasságba.

— Ön? ki oly melegen pártolja öt!

— Épen ezért. Sajnálnám kitenni azon sorsnak, mi a te leendő nődre vár.

— Ez nem hizelgő reám nézve, s ha más kifogása nincs ellene, ugy folytatom az udvarlást. Az igazat megvallva, én mástól tarték.

— Mitől?

— Hogy ön maga akarja nőül venni, miután egyszer már megkérte kezét.

— Ez nem korlátozna, hogy választást engedjek köztünk neki. Ha ő boldogabb jövőt remélne veled, azonnal vissza lépnék.

— Igy teljesen nyugodt vagyok.

— Annyira meg vagy elégedve magaddal? kérdi önkénytelen elmosolyodva az öreg gróf, s bár ez esetben vetélytársa volt, elégedetten futá végig pillantásával szép fiát.

— Ha szeretünk, utolsó perczig velünk van a remény.

— De valóban szeretsz-e te? Van-e fogalmad arról, mi a szerelem? kérdé aggódva, vizsgálván őt atyja. A te szivedben lángra lobban, s gyorsan elhamvad ez az érzés, hasonlón a kikelet fakadása és az ösz enyészetéhez. Birnál-e te állandó lenni nő iránt, csak addig is, a mig oltárhoz vezetnéd. . . .

— Rosszabbnak gondol, mint a minő vagyok.

A tapasztalás erre a meggyőződésre vitt.

Jenő észrevehető zavarban volt, erről a tárgyról nem szeretett beszélni. Érzé, hogy atyjának igaza van. De mit tehetett ő arról, hogy a leányok oly könnyen megunatták vele magokat. . . .

— Holnap reggel visszatérünk a Mindszenty kastélyba, mondá egy idő mulva Silas Ferencz, s este mindketten bucsut veszünk és együtt utazunk. Aurélia jó hirneve kivánja, hogy velem jöjj, bármi van is irva rád nézve a jövőben, köteles vagy ennek az egyedül álló leánynak jó hirnevét kimélni. Ugy is eléggé ártott neki nagyanyja együgyüsége, s te magad, ki visszavonultál Perbyléktől és őket halálos ellenségeivé tetted neki.

Jenőnek nem volt inyére ez a terv, de nem mondott ellent. Majd végez ő holnap estig Auréliával, gondolá, s látszólag megnyugodva ment aludni.

XX.

Aurélia az egész éjet ébren tölté.

A két Silas elmenetele nagyon alkalmas volt arra, hogy ő a keresést folytassa, s Luizát a komor, sötét terembe egy régi kényelmes székbe ültetve, hogy a borzalmas némaságban ne legyen egyedül, munkához látott, s atyja iróasztalához ülve, annak fiókjait egyenként átkutatá.

Az asztalon előtte halvány-fényü lámpa égett, leboritva üveggel s teljes világosságát a szétszórt felhalmozott iratokra veté.

Megsárgult tinta, megbarnult papirosok kerültek elé a mély, régi szerkezetü fiókokból. Levelek, nyugtatványok, okiratok, csak az elrejtett pénz nem, a miért mindent keresztül kutatott.

Luiz eleinte elszunnyadt, de álma nem tartott soká, s midőn felnyitva szemeit, Auréliát még mindig ott látta ülni, elhagyta helyét és nesztelen léptekkel közeledett hozzá, ki megrázkódott, midőn az váratlanul mellette megjelent, s majdnem felsikoltott, a fekete, vékony alakot látva.

— Itt kell egy rejtek-fióknak lenni, mondá Luiza mélyen benyujtva kezét az iró-asztal középső nyilásába. Innét láttam a grófot olykor valamit elővenni, s feltünt nekem, hogy mily mohó gyorsasággal zárta el mindig, ha véletlenül beléptem. Itt keresse comtesse a pénzt, itt kell annak lenni.

Aurélia kihuzta a mondott fiókot, s az üregbe tette kezét és nagy meglepetésére még egy rugót érzett, mi a nyomásra hirtelen felpattant.

— Ha van valami boldogult atyám állitásában, mondá, ugy itt kell annak elrejtve lenni. Itt, vagy sehol, mert már mindent összekutattam.

Csakugyan érzett papirosokat, midőn belenyult az üregbe, szalaggal átkötött csomagok voltak azok. Egymásután szedegette ki. Néhány csomó értékpapiros. Pénz, ékszerek, ezüst, kötvények és hosszu, régi skatulyákba rejtett arany. Az első perczben látta, hogy mindez, ha nem is mesés gazdagságot, mint a haldokló képzelete mondta, de tekintélyes vagyont képvisel.

— De hát miért koplaltunk, fáztunk, sanyarogtunk, kiáltott fel bámulva Aurélia, ha atyám ily vagyonnal birt. Miért hagyta félig összeroskadni e kastélyt, s eladatni talpa alól a földet, miért áldozta fel ifjuságomat, miért tett ki szégyennek, gunynak! . . . Ez igazán érthetetlen, megfoghatatlan rejtély.

Luiza vállat vont. Mert bolond volt, gondolá. Bolond és fösvény. Midőn elkölté öröklött vagyonát, a megmaradt fillérekből gyüjtött kincset. Itt hagyta heverni, s ő maga majdnem éhen halt meg.

Aurélia mindent kiszedve, legutoljára levelet talált, minek boritékára az ő neve volt irva, s mit gyorsan fel is bontott.

Ebben leend a magyarázat, gondolá, s olvasásához fogott.

«Midőn e sorokat olvasod leányom, már nem leszek, söt meglehet, meg sem találod soha e sorokat. Sokáig haboztam, neked adjam-e, a mit elrejték, félre raktam, megmentém adósaim kezéből, kik már sokkal többet kaptak tőlem, mint a mennyivel tartoztam nekik, s mit azért pazarlék el, mert nem tudtam, mi módon tölteni időmet, nem neveltetvén semmire, az élvezetek terhemre lettek, s undorral, unalommal fordultam el a szórakozástól, nagy árakat fizetve uj és uj mulatságokért, hogy még időtöltést találjak. Önmagamnak is terhére lévén, mindenkit gyülöltem e földön. Anyádról tudtam, hogy sohasem szeretett, s itélve napam, Sittova grófnő életmódjáról, nőmet is könnyelmünek tartám és most már halálom után megmondhatom . . . erősen kételkedtem, ha te leányom vagy-e?

Ez volt oka irántadi gyülöletemnek. Azt akartam, hogy átkozd meg létezésed. Gyülöld azokat, kiknek születésedet köszönöd. Ez volt bosszum a meghalt iránt, kit már nem kinozhattam tovább, s ki talán ártatlan volt. Isten bocsásson meg nekem, irtózatossá tettem életét.

Tudva, hogy a husz éven összegyüjtött pénzt nem vihetem magammal, neked hagyom. Hitelezőimnek egyetlen garast se adj belőle. Ők rég megkapták, a mivel tartoztam nekik.

Ha lehet vásárold vissza tőlük e kastélyt és a földeket. Vonulj ide vissza a világtól. Ne higyj senkinek. Álnok, csalárd az ember, rosszakaratu, irigy, gyülölködő az egész világ. Ne higyj! mert irtózatosan fogsz csalódni. Becsüld meg a nyomor után a jólétet, s ne hagyd kicsalni vagyonod, ne engedd rászedni szivedet. . . .

Talán eszedbe jut e sorok olvasásakor, hogy a férjhezmenetelre serkentettelek. Akkor még el voltam határozva, hogy megsemmisitem ezt a gyüjtött vagyont, s nem adok abból neked semmit. . . .

Most másként gondolkozom. Látván közeledni a halált, érezvén napról-napra fogyni erőmet, azon tudatban, azon félelemben, hogy nemsokára a legfőbb biró előtt állok: reád hagyom, a mi földi jóval birok, a minek visszaszerzésére éltem utolsó felét szenteltem.

(Folytatása következik.)

Trefort Agoston: A nemzeti muzeum rendkivül hatályos művelődési eszköz, mert a nagy közönség nagyobb mérvben veszi igénybe és nagyobb érdeklődésre méltatja, mint akár micsoda más gyüjteményét az országnak. De Pulszky nagyon igazságtalan maga iránt, mert mindamellett, hogy a muzeum dotácziója nem olyan nagy mint a miniszter maga is kivánatosnak tartaná, mindamellett ő olyan ügyességgel, olyan jeles szakismerettel vezeti a muzeumot, hogy ez intézet a csekély dotáczió daczára is folyvást fejlődik. (Élénk helyeslés és éljenzés.) Épen ezért kénytelen kérni a házat, hogy ezen megtakaritásokat, melyek az illető rovatnál javasoltatnak, fentartsa. Kéri a házat: ne fogadja el a hat. javaslatot. (Helyeslés.)

Thaly Kálmán: A miniszter legutóbb elhangzott szavaiból azt látja, hogy ő szép szóval, phrázissal pártol minden nemzeti ügyet, de valósággal ugyan kevéssé. A muzeumnál még ezt a megtakaritásra szánt nyomorék 9000 frtot is megvonja attól az intézettől, melyet maga énekel fontos nemzeti, kulturai tényezőnek. Hisz Pulszky Ferencz nem kért hozzátételt, csakis az előirányzott összeg megtartását. A szónok már a belügyminiszteri tárcza tárgyalásánál párhuzamot vonta az operaházra előirányzott pazar költekezés és a muzeumra előirányzott aránylag csekély dotáczió között. Elismeri, hogy pénzügyi helyzet sanyaru, azonban, hogy még ez előirányzott 109,000 frtból is szinte hivatalból kötelességévé tegyék az igazgatóságnak a megtakaritást, ezt az intézet iránti ragaszkodásból nem tartja helyesnek. Annyi tény, hogy ez az intézet fejlődik, de az is tény, hogy pl. nevezetes régi lelhelyeken, pl. Ó-Szőny (Bregetium) vidékén a bécsi és külföldi muzeumok folyton ott lakó agenseket tartanak, kik az ott talált régiségeket összevásárolják és tömegesen kiviszik, a helyett, hogy ezek a nemzeti muzeumba vándorolnának, mert a muzeum vásárlási dotácziója elégtelen arra, hogy a legnevezetesebbeket is beszerezhesse.

Egy izben már emlitette a szónok, hogy emez által nem csak gyarapitni óhajtott, de a mennyiben meg van félve őrzött — intézetnél a miniszter jónak látta a gázvilágitást behozni. Ennek véletlen hatásától szónok mindig irtózott; mert emlékezetében él a gázrobbanás által létrejött tüzvész, mely a dublini muzeumot elpusztitotta. Ha már gázvilágitás, gőzfütés és vizvezeték van a muzeumba bevezetve, kéri a minisztert, hogy mint ez a külföldi muzeumokban is van, a mint ezt a müncheni muzeumban látta, és a mint itt e fából készült házban, a képviselőházban is van, vizhatlan vászonból készült csöveket helyeztessen a falakba, ugy, hogy a melyik teremben tüz üt ki, az ott a csövek segélyével elolthatö legyen. Figyelmezteti a minisztert, hogy a helyiségben, melyben a szobrok állanak, vigyázzon, nehogy megbotoljék valahogy, mert a padlót már annyira kijárta a közönség, hogy a muzeumnak igen sok termében uj padlót kell csinálni, továbbá az ablakfák is rothadtak, szóval általános reparaturára van ott szükség.

Nagyon jól tudja a miniszter azt is, hogy muzeumunk termei éppen a tömegesb ajándékozások és a legutóbb időben a praehistorikus régiségeknek, különösen tetemes ásatásai következtében mindinkább szükebbekké válnak a gyüjtemények számára. Szük volt a képtár is, de abból a történeti képek egy része átvitetett Budára, s igy ezen némileg segitve van. Ha azt akarjuk, hogy muzeumunk kellőképen fejlődhessék, ha azt akarjuk, hogy a könyvtárban, a régiségtárban, a tárgyak kellőleg elhelyeztessenek, bővitésre van szükség. Nem volna például megvetendő eszme, hogy a természettudományi gyüjtemények, jelesen a koponya-gyüjtemények részére a második udvaron valami vasszerkezetü csarnok építtessék.

Trefort Ágoston: Már régen foglalkozunk ezekkel!

Thaly Kálmán: A miniszter ur csak frázisokat tesz, de nem csinál semmit. (Nagy zaj.)

Trefort Ágoston: Én ezt visszautasitom. (Zaj.)

Thaly Kálmán: Engem tényekkel kell elhallgattatni nem szavakkal. Nem a magam érdekében, de az én édes nemzetem érdekében szólok. (Helyeslés a szélső baloldalon: Derültség jobbfelől.)

Trefort Agoston: Jobban érdeklődöm én érte. (Zaj.)

Thaly Kálmán: Én ezt mindig fogom tenni, mert az én apáim vére ezen a földön folyt, s az enyémet is kész vagyok itt ontani. (Zajos éljenzés a szélső baloldalon. Derültség jobb felől.) Én ennek a földnek dicsőségét és művelődését akarom.

Trefort Agoston: Én még nagyobb mértékben mint ön.

Thaly Kálmán: Higyje el, a ki akarja. Nem frázist, hanem tetteket kérek. (Nagy zaj. Felkiáltások jobb felől. Rendre! Rendre!) Én egy szóval sem sértettem meg a miniszter urat, tisztelettel vagyok személye iránt, csakhogy szavak helyett tetteket kivánok. (Nagy zaj.)

Pulszky Ferencz előhozta a történeti képtár ügyét s azt mondá, hogy csupán a muzeumbeli képek vannak ott, mások még nem adtak képet. Nem óhajtaná, hv valaki vádképen magyarázná e szavakat. Meg van győződve arról, hogy a mint a nemzet adakozik a muzeum gyüjteményei számára, ugy ide is adakozni fognak. Ha a tulajdonosok tulajdonjogukat fenntartva tudják majd a történelmi csarnok számára is átengedik családi képeiket. Csak meg kell inditani a felhivást, mi eddig nem történt, meg kell kezdeni az összeirásokat, hogy hol léteznek még ilynemü képek, mi még nincs általában tudva; most még igen korán lenne szemrehányást tenni a tulajdonosoknak. E szempontokat ajánlja a szónok a miniszter figyelmébe, ha őt nem a szónok ellen való animositás vezeti, hanem a muzeum érdeke. (Helyeslés a szélsőbaloldalon. Mozgás jobbfelől.)

Trefort Agoston miniszter: Mindenekelőtt megjegyzi, hogy 109,808 frt vétetett fel és a remélhető megtakaritásnak, a 9808 frtnak levonásáról van szó, ugy hogy a 100,000 frtnyi összeg kerek száma meg ne csonkittassék. Ez összeg egészen érintetlen maradt. A mi a Thaly invektiváit illeti, van gondja ez intézetre; de a vizfütést és a gázt, hogy télen is megtekinthetők legyenek a gyüjtemények, a minek pedig jelentősége van, nem a maga inicziativájából, hanem az igazgató kezdeményezésére hozta be. A tüz elleni biztosság kérdésével szintén foglalkozik, még pedig régóta, hogy megbeszélte.

Thaly Kálmán: De csak beszél!

Trefort Agoston miniszter: Nem szükséges engem erre figyelmeztetni. A figyelmeztetést egyébiránt szivesen veszem mindenkor, de méltóztassék azt oly modorban tenni, a mint ez parlamentben illik. (Élénk helyeslés jobb felől.)

Thaly Kálmán: Engem illemre ne tanitson a miniszter ur. (Nagy zaj.)

Trefort Agoston miniszter: Engem a képviselő ur oly mértékben insultált, mint még soha senki e házban. (Ugy van! Ugy van! a jobb oldalon.) Én egész életemben Magyarország czivilizácziója és kulturája mellett buzgólkodtam (Ugy van! Ugy van! Élénk éljenzés a jobb oldalon.) és 14 év óta mindent megteszek ez irányban, a mit a pénzviszonyok megengednek és engem a képviselő ur mégis azzal insultál, hogy a miniszter nem tud semmit tenni, csak phrazisokat csinálni. Én phrazisokat sohasem csináltam, frázishős soha nem voltam; lehet azonban, hogy ön az. (Élénk helyeslés jobb felől. Hosszan tartó zaj.) Én a figyelmeztetéseket, akárhonnan, a jobb vagy baloldalról jöjjenek is azok, szivesen veszem, de ne méltóztassék azokat oly modorban előadni, mintha azokról a dolgokról senki sem gondolkodott volna már előbb. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Itt van a muzeumnak igen t. igazgatója, e dolgokról igenis ismételve beszéltünk.

Thaly Kálmán: Ne beszélni, de tenni méltóztassék. (Nagy zaj, mozgás jobbfelől. Halljuk! Halljuk!)

Trefort Agoston miniszter: Méltóztassék Európa politikai helyzetét megváltoztatni, minek következtében financziáink is más helyzetbe fognak jutni, akkor meg fogjuk keltöztetni e budgetet és sokkal többet fogunk épiteni egyszerre. (Élénk tetszés jobbfelől.)

És kérdem t. ház, vajjon nem épitettem-e eddig és mi történt volna például az egyetemi könyvtárral? Egyszerüen összeroskadt volna. (Ugy van! jobb felől.) Az egyetemi könyvtár, ugy a mint most van, tisztán az én müvem, mert én szakitottam a régi: «tárgyalni és mitsem tenni» rendszerrel. (Élénk helyeslés jobb felől.) Ennek én vetettem véget és a képviselő ur mégis azzal inzultál, hogy én csak frázisokat csinálok és nem teszek semmit. (Nagy zaj szélső bal felől. Halljuk! Halljuk!)

A muzeumnál kivánt megtakaritások nekem sem esnek jól, s midőn mégis kérem a t. házat, hogy e megtakaritásokat megszavazni és Pulszky Ferencz t. barátom határozati javaslatát mellőzni méltóztassék, csak azt jegyzem meg, hogy Thaly képviselő urnak, ugy látszik, az a felfogása a képviselői mandátumról, hogy az: jus et potestas impune vilipendendi ministros per totum regnum Hungariae. (Élénk tetszés és helyeslés jobb felől. Mozgás a baloldalon.)

Thaly Kálmán: Személyes kérdésben kivánok egy pár szót szólani. (Halljuk! Halljuk!) A t. miniszter ur inzultusról beszél, s ezért kérdem őt, hogy mely szavammal inzultáltam őt, és hogy nem tisztelettel emlékeztem-e meg személyéről? (Felkiáltások a jobboldalon: Szép tisztelet!) Azt, hogy frázisokkal nem engedem magamat kielégittetni, ne méltóztassék a t. miniszter urnak zokon venni, hisz Pulszky Ferencz t. képviselő társam számos igéretet olvasott fel, a melyet nem teljesitettek. Én t. ház nem szavakat, hanem tényeket kivánok. (Zaj. Mozgás jobb felől.) Ami pedig a parlamenti modort illeti, a t. miniszter urtól nem fogok modort tanulni, mert a miniszter ur valóban ugy viseli itt magát, mint egy tánczoló dervis. (Nagy zaj. Felkiáltások jobbfelől: Rendre! Rendre!)

Az elnök: (Halljuk!) Kénytelen vagyok a t. képviselő urnak utolsó szavára nézve megjegyezni, hogy ez már csakugyan nem volt parlamentáris kifejezés. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Andrássy Manó gr.: Miután előttem szólt Thaly Kálmán urnak . . .

Thaly Kálmán: Képviselő urnak! (Derültség a szélső baloldalon.)

Andrássy Manó gr.: Tehát képviselő urnak kitörései azon czélból, hogy a muzeum budgetjét elősegitse, a t. ház rosszalólag fogadta, nekem nincs más mondani valóm, mint a t. képviselő urat figyelmeztetni arra, hogy ha a t. képviselő ur itt tapintatos szónoknak és nagy historikusnak kivánt feltünni, nagyon tévedt: historikus tudományának nem igen adta jelét, mivel a historiának legalább a közelmultját jobban kellene tudni és azzal számolnia. (Élénk derültség jobbfelől.)

A szónok utal arra, hogy a muzeum az utóbbi időben szépen fejlődött s ez a mostani miniszter működésének köszönhető. Mikor az ország ugy dotálja a muzeumot, a mint dotálva van; mikor az országban olyan hazafiságot tapasztalunk, hogy a kinek valami becses tárgya van, azt a muzeumnak ajándékozza: akkor tapintatos dolognak tartja elismerni az egyeseknek e tekintetben pietását, és nem izgatni, nem zavarni és forcirozni akarni tovább is a muzeum dotáczióját. (Helyeslés jobbfelől.)

Mi abban a nagy hibában szenvedünk, hogy csupa római tárgyakat akarunk gyüjteni, a föld alól akarjuk kiásni a római régiségeket; holott a magyar historikust az kell hogy érdekelje, hogy miféle fegyvereik, ruháik voltak az első királyok alatt a magyaroknak, miféle fegyvereik, butoraik voltak a Hunyadiaknak, Zrinyieknek stb. (Helyeslés.) A nemzeti muzeum az ilyen dolgokat nem szokta venni, minek a következése aztán, hogy azokat a tárgyakat, a mik a magyar historiára tartoznak nem birja, hacsak ajándékba nem kapja. Ez a mi muzeumunknak igen nagy hibája. (Helyeslések. Ellenmondások.) Mit becsüljük mi a rómaiakat? Minek bajlódjunk mi olyan dolgokkal, a mikhez nem értünk. (Derültség.) Figyelmezteti Thalyt ama nagy érdekre, mit a muzeumnak az ilyen hazai régiségek kölcsönöznek, s kérdi, vajjon megnézte-e magánosoknál, a hová meghivták, a históriai régiségeket?

Thaly Kálmán: Meg bizony!

Andrássy Manó gr.: Azokat ő meg nem nézi, hanem megnézi a római kardokat. Ott van a nemzeti muzeumban vagy 40 római kard, de magyar alig legfeljebb 2—3, (Helyeslés), és ez is ajándék. A szónok a tudomány előtt meghajlik, de ha már szaporitani akarjuk a muzeumi tárgyakat, jobb módnak találja a szerzésre azt, tessék igazságosabb lenni és tessék az emberek büszkeségét vagy hiuságát jobban kihasználni, mint eddig, tessék a muzeumba küldött tárgyakra mindenütt ráirni, hogy ez Széchényinek, ez meg másnak az ajándéka, és még többeket fognak beküldeni. (Helyeslés.) Az egyesek azok, a kik nemzeti és hazafias érzetüktől buzditva a tudományért készek lesznek ezentul is áldozatot hozni. (Helyeslés.)

Pulszky Ferencz személyes kérdésben megjegyzéseket tesz az Andrássy gr. beszédére, s azt mondja, hogy a gazdag mágnások, mint Andrássy is konkurrencziát csinálnak a muzeumnak, s megveszik a régiségeket. Velök a muzeum nem versenyezhet. Ujból kéri hat. javaslatának elfogadását.

Thaly Kálmán: Félreértett szavainak helyreigazitása végett szólal fel.

Andrássy Manó gr. személyes kérdésben tesz megjegyzéseket a Pulszky szavaira.

Szalay Imre utal arra, hogy az általános tárgyalás alkalmával felvilágositást kért a minisztertől az iránt, hogy bizonyos, a németek által 1849 és 1850-ben elvitt hazafias tárgyak Magyarországba vissza fognak-e hozatni. Elvárta volna Pulszky Ferencztől, hogy őt e téren támogatni fogja és ő maga fogja szorgalmazni a minisztert ezen igérete beváltására. Pedig ő neki, mint a ki a 48—49-es éveknek egyik tényezője volt, duplán kellene érdeklődnie az iránt, hogy az 1848—49-ben a muzeumból elvitt tárgyak oda visszahozassanak. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A muzeumra nézve kéri a minisztert, intézkedjék az iránt, különösen a vidékiek érdekében, hogy a muzeumban minden tárlat mindennap látogatható legyen. Ez nem kerülne nagy költségbe.

Trefort Agoston miniszter: Erre Pulszky Ferencz, mint a muzeum igazgatója megadja a választ.

Pulszky Ferencz reflektál a Szalay által feltett kérdésre, az 1849—50-ben elvitt tárgyak ügyében. Azt mondja, hogy a régi állományból nem veszett el semmi, sőt ő felsége oly szives volt, hogy kiegészitette a fegyvertárunkat és igen sok zászlóval, kivált huszárzászlóval Mária Terézia idejéből és igen sok fegyverrel, mely ugyanazon időt jellemzi, gazdagitotta a muzeumot. E részben tehát a muzeum megrablásáról szó nem lehet. Elvittek egy pár tárgyat, mely azon időben került a muzeumba és a mely nem annyira muzeum-tárgy volt, mint inkább amaz időknek trophaeuma. E részben ujabb időkben fátyolt boritottunk mindezekre a kérdésekre, ugy hiszi, hogy a Roth és Philipovics zászlói ama fátyol alatt szintén igen jól elférnek. (Helyeslés.)

A muzeum valamennyi tárlatát mindig nyitva tartani nem lehet, mert az ellenőrzés nehézségekkel jár és igen költséges. A dotáczióból pedig nem telik. Megjegyzi egyébiránt, hogy egy-egy osztály hetenkint kétszer van nyitva. A Szalay kivánságát teljesithetőnek nem tartja. (Helyeslés.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: A történt felszólalások daczára arra kéri a házat, ne térjen el az eddigi szokástól és itt a ház tárgyalásainak folyama alatt egyes tételeket ne emeljen fel. Ha ily praxist kezdenek, nem lehetne előre tudni, hogy mily alakban és összegben állapittassék meg a költségvetés. (Helyeslés jobbfelől.)

A ház többsége a tételt változatlanul elfogadja s elveti a Pulszky hat. javaslatát.

Képzőművészeti czélokra stb. előirányoztatik 15.000 forint.

Thaly Kálmán: Midőn felszólal, kéri a minisztert, ne legyen izgatott. A nemzeti kulturára a képzőművészeteknél is különös sulyt fektet a szónok. Nekünk voltak régi magyar festőink és régi magyar származású festőink. Dürer Albertről, a história is bebizonyitotta, hogy ő magyar eredetü.

A szónok óhajtaná, hogy nemzeti képtárunkban egy Dürer-csarnok létesittetnék, már csak azon oknál fogva is, hogy a magyar művészetnek dicsőséget szerzett. A külföldre kiküldött fiatal magyar művészek szivesen megtennék, de a miniszter a nekik adott dotaczió fejében kötelességükké is tehetné, hogy lekopizálnának egy-egy Dürer-képet az ország számára és igy lassanként az ország minden megterheltetése nélkül ezen az alapon egy Dürer-csarnokot lehetne összeállitani. Van egy másik festő is, a kinek neve a képtárakban szintén kedvelt, a bazini születésü Kupeczky. A miniszter nagyon jól ismeri nevét a drezdai képtárból, mert életének nagy részét Drezdában töltötte. Ennek a Kupeczkynak van pl. a braunsweigi képtárban 22 képe, a nürnbergi germanisches Muzeum-ban 8 képe. Ezek mind speciális magyar tárgyuak, a saját arczképe és régi magyarok arczképei. Van a bécsi Belvederben, Münchenben és Drezdában is több képe. Kupeczkynak ezen képeit kopizálni és ilyképen összegyüjteni, nem volna helytelen, sőt nemzeti kulturánk multjához méltó feladat volna. Ugyanez áll Mányokira a Rákóczi-korabeli festőre, a kit a németek Manokkinak neveznek.

A kölni városház ama gobelin-termében, a hol a polgármester a Németországban kötelező polgári házasságot szokta megkötni, 8 nagyon érdekes és értékes gobelin van, a melyek a hires genre festő Wuwermann képei után készültek. E gobelinek közt van kettő, a mely az első Rákóczi György és Zrinyi Miklós korabeli magyar huszárokat ábrázol táborozás alkalmával. Ezek ugy műbecs mint régiség tekintetében reánk nézve különösen nagyon érdekesek. Hiszen a műbecset illetőleg elég azt tudni, hogy Wuwermanntól származnak. Mindenesetre érdekes volna ezeket lekopizáltatni, talán karton alakban, mert nekünk mindenesetre feladatunk nemzeti reliquiákat gyüjteni a magyar kulturának, és a mennyiben azok magyar tárgyuak, nagyon is helyet foglalhatnak országos képtárunkban.

Trefort Agoston miniszter szivesen fogadja a Thaly figyelmeztetéseit, annyival inkább, mert arról, hogy Nürnbergben és Braunschweigban is vannak Kupeczky-képek, nem volt tudomása. Eltekintve Dürer képeitől, melyeknek nagy jelentőségét mindenki ismeri, nevezetesen a Kupeczky és Mányoki műveire vonatkozókra figyelmét kiterjeszti. A mult évben nem volt Kölnben, hanem hajdan volt, de már nem emlékszik az emlitett gobelinekre. Thaly figyelmeztetését azonban mindenesetre köszönettel veszi és gyakorlatilag érvényesiteni fogja. (Helyeslés.)

A ház a tételt megszavazza.

Műemlékek. Az országos bizottság 15,000 frt.

Göndöcs Benedek a pusztaszeri ásatások érdekében szólal fel. Kéri a minisztert, hogy a külön nem javadalmazott műemlékek fentartására, az ásatásokra és kisajátitásokra előirányzott 3310 frtból a pusztaszeri ásatásokra bármily csekély részt is engedjen át. (Élénk helyeslés.)

A ház a tételt megszavazza,

Az egyházi czélokról szóló czimnél felszólal

Országh Sándor előadó: Bemutatja a magyarhoni ágostai evangelikus egyház egyetemének kérvényét, melyet a ház oly hozzáadással utasitott a pénzügyi bizottsághoz, hogy az a költségvetéssel egyidejüleg tárgyaltassék. A nevezett egyház az iránt folyamodik, hogy a második rovat alatt felvett 36,000 frt, mely az ágostai evangelikus egyháznak adatik ki, emeltessék fel ugy, hogy abból a Királyhágón inneni négy egyházkerület ugyanazon arányban részesüljön, a melyben a Királyhágón tuli evangelikus egyház részesül. A pénzügyi bizottság, habár nem tagadja, hogy a 36,000 frt felosztásában némi anomalia létezik, a jelen perczben a kérvény teljesitését nem hozhatja javaslatba, de azt egészen véglegesen sem tartja elutasitandónak s ennélfogva ama véleménynyel terjeszti a t. ház elé, hogy méltóztassék azt a vallás- és közoktatásügyi miniszternek esetleges figyelembevétel végett kiadni.

Az elnök: A pénzügyi bizottság véleménye felett akkor lesz helyén határozni, midőn az illető rovat lesz tanácskozás alatt, mert a kérvény egy más rovathoz tartozik s igy idő előtti volna dönteni a felett, a mi esetleg más tételnél ujra előhozható! (Általános helyeslés.)

Fenyvessy Ferencz: A párbér és kongrua ügyében szólal fel. A tavalyi költségvetési vita alkalmából egy kétségkivül jeles szaktudósnak Timon Akosnak munkájára támaszkodva, a szónok ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a történeti bizonyitékok mérlegelése után ma már semmi kétség nincs az iránt, hogy párbér néven ismert terhek nem a volt jobbágyi telkeken, házakon nyugvó dologi terhek, nem a középkori ugynevezett reallastok, hogy tehát azokat a nem katholikusok fizetni egyáltalában nem tartoznak; ennélfogva a kultuszminiszter ezen tárgyban kiadott, a szoros igazsággal ellenkező mindennemü határozatai ma már többé fenn nem tarthatók. Midőn ezen egyéni, de szilárd meggyőződésének kifejezést adott, egyuttal hosszabb beszéd kiséretében figyelmeztette a minisztert arra, hogy ezen kérdésben a történeti igazságnak érvényre jutása már csak idő kérdése. Bátor volt felemliteni, hogy a kir. kuria, mint legtöbb itélőszék, e tárgy felett már előbb utóbb dönteni fog. S ha a kir. kuria is, mint akkor megjegyezte, valószinüleg ezen álláspontra fog helyezkedni, akkor sok helyen a lelkészek, s főleg a katholikus lelkészek anyagi existencziáját imminens veszély fenyegeti, melynek elháritásáról gondoskodni, kétségkivül a t. miniszter urnak leend egyik hivatása. Ugyanakkor beadott a szónok egy határozati javaslatot, melyben arra kéri a minisztert utasittatni, hogy a katholikus lelkészek anyagi kárpótlása iránt minél előbb adjon be a háznak javaslatot.

A miniszter magára a dolog lényegére nézve bizonyára az akkori körülmények s az akkori helyzet nehéz volta miatt kitérő választ adott; de már akkor is azon ünnepélyes igéretet tette, a mit a mult napokban is megerősitett, hogy eltökélt szándéka a katholikus lelkészek anyagi existencziáján igy vagy amugy segiteni. Ezen miniszteri enuncziáczió folytán a t. ház nem fogadta el határozati javaslatát, bár akkor is csak igen csekély többséggel, mert a kormánypártról többen, s pedig tekintélyes férfiak a javaslat mellett szavaztak.

Mindez, a mit e tekintetben a mult évben az emlitett jeles munka alapján állitott, mindaz ma kétségbevonhatlan, megczáfolhatlan ténykép áll előttünk. Konstatálnia kell, hogy a királyi kuria csak legközelebb egy tüzetes szép indokolás kiséretében a párbérre vonatkozólag elvi jelentőségü határozatot hozott, a melyben a Timon által kifejtett elveket a legfőbb birói tekintélylyel szankczionálja. És igy most már absolute semmi kétség, hogy a házakra, telkekre kivetett párbér nem dologi teher, hogy azt a nem katholikusok fizetni egyáltalán nem kötelesek.

De hogy ez igy fog bekövetkezni, hogy a királyi kuria, meggyőződve a történelmi álláspont igazságáról, a személyes adóteher álláspontjára fog helyezkedni, ezt már előrelátta a kultusminiszterium joglanácsosa, Boncz Ferencz közalapitványügyi igazgató, a ki sietett hamar előbbi téves nézetét megváltoztatni és sietett még a kuriai döntvény előtt maga is a személyes teher álláspontjára helyezkedni. Azt mondja Boncz Ferencz e kérdésben tett előterjesztésében: «A stola-fizetések szintén csak azok vállaira nehezednek, a kik a lelkész szolgálatát egyes felmerülő esetekben igénybe veszik. Ez tehát, mert esetenkint merül fel s mindig az illető fél megkeresésére, megváltás vagy átalakitás tárgyát épen nem képezheti s legfelebb ama irányban vételthetnék megfontolás alá nagyméltóságod által már meginditott kongrua rendezés alkalmával, a mennyiben eme fizetés az egyes helyek vagy a szegényebb sorsu hivek tekintetében sulyosabb elviselhető terhet képezne. Ugyan ez áll a párbérre nézve is, a mennyiben a párbérfizetés csakis a róm. katholikus hivektől követeltetik, a mennyiben azonban akár visszaélés, akár pedig a canonica visitatio félremagyarázása folytán, a párbér más vallásu hivektől is követeltetnék, eme szokás mint a fennálló törvényekkel ellenkező, egyszerüen megszüntetendő lenne.»

Ime a legünnepélyesebb, a legfélremagyarázhatlanabb mea culpa, a legfeltétlenebb visszavonulás a kultuszminiszterium ama jogügyi tanácsadója részéről, a ki még 1881-ben nagyszabásu memorandumot irt és adott át a miniszternek, a melyben e felfogással épen ellenkezőleg azt akarta bebizonyitani, hogy a házak és telkek szerint kivetett párbér, dologi teher, hogy azt a nem katholikusok is fizetni tartoznak.

Az bizonyos ma, hogy a kuria döntvényei ez időszerint meg nem ingatható normativumok, hogy ugy a birói, mint a közigazgatási praxis ezek szerint fog igazodni, miből aztán önként következik, hogy a kath. lelkészeket fenyegető ama veszély, melyet a szónok már a mult évben jelzett, tényleg csakugyan beállott. Mert hogy áll a tény jelenleg? Ugy, hogy a nem katholikusok az egész országban, támaszkodva a kuria döntvényeire, mindenütt egyenesen meg fogják tagadni az eddig általuk teljesitett párbérszolgálatokat, és igy a katholikus lelkészek anyagi helyzetében sérelem támad. Pedig ugy a szónoktól, mint bizonyára mindazoktól, kik e kérdésben a történelmi igazság mivoltáról, meggyőződve a párbér-teher közjogi természete mellett foglaltak állást, mi sem állott távolabb, mint az, hogy a katholikus lelkészek anyagi existencziájában csökkenés támadjon, hogy a katholikus egyház jogos érdekein bármi szempontból, bármi tekintetben sérelem ejtessék. Mert a katholikus egyházat ő is a magyar államiság egyik fentartó tényezőjének tekinti, és ép a magyar államiság szempontjából óhajtja, mint a háznak bizonyára majd nem minden tagja, hogy a katholikus egyháznak jogos érdekein semminemü sérelem ne ejtessék, de hogy az a többi hitfelekezetekkel együtt fentartván a békés együttlétet, erejében megmaradjon. (Helyeslés.)

Mi fog már most történni? A miniszter a mult napokban Ugron Gábornak válaszolva azt, mondotta, hogy ő már tett e kérdésben, mert ime már egy bizottság is alakult, mely első üléseit meg is tartotta. A szónok nagy érdeklődéssel olvasta azok névsorát, a kik e kérdésben a vallás-, a pénzügy-, az igazságügy- és a belügyminiszterium részéről kiküldettek, de némi megütközését bizonyos szempontból nem hallgathatja el. Ugyanis megütközéssel látta, hogy ezen fényes névsorból ép ama szaktudósnak, Timon Ákosnak a neve hiányzik, a kinek fellépése — s ezt tagadni nem lehet — az egész mozgalmat megindította; a ki évek hosszu során át tartott fáradságos működés folytán a párbérintézményt minden detailjaival kifejtette s azt a modern jogrendszerbe beleillesztette s a kinek elveit — és ez a fő — maga a kir. kuria is legfőbb birói tekintélyével sanctionálta s elvi jelentőségü határozattá emelte. Távolról sem szándékozik a miniszteriumi kiküldött urak ellen legkevésbbé is oly megjegyzést tenni, a mely rájuk nézve legtávolabbról is sértő volna. Hiszen azon miniszteri tanácsos és osztálytanácsos urak legtöbbjét maga is személyesen ismeri és tudja azt, hogy ők mindnyájan kitünő hivatalnokok, kik a rendes, reájuk bizott szakmakört a legnagyobb ügyességgel töltik be. De azt kétségbe meri vonni, a nélkül, hogy a legtávolabbról is sérteni akarna, hogy a bizottságnak bármelyik tagja szaktekintély volna a párbér intézmény és lelkészi javadalmak jogi természetére nézve. (Ugy van! balfelől.)

Pedig itt egy nagy történeti multtal biró, egy tömérdek apró detail kérdést magában foglaló jogintézmény rendezéséről van szó, tehát oly reformról, melyeknek sikeres és biztos megoldása, csak oly szaktekintélyektől várható, a kik e kérdést a legapróbb részletekig ösmerik, a kik a konkrét viszonyok rendezéséhez szükséges egyházjogi és jogtörténeti ismeretekkel rendelkeznek és a kiknek történeti kutforrásokon alapuló judiciuma e kérdésben is biztos támaszul szolgálhat.

Bizonyos, hogy miután e kérdésben a történelmi igazság érvényre jutott, mulhatlanul kell gondoskodni az iránt, hogy a kath. lelkészek jövedelmi ügyei rendeztessenek, s az egyes parochiákban beállott anyagi veszteségek egy vagy más módon kárpótoltassanak. Erre két ut és két mód kinálkoznék csak a kérdés helyes megoldására. (Halljuk!) Az egyik a párbér és a vele össze kötött stola intézménynek reformja, a másik pedig a katholikus egyház czéljainak előmozditására szolgáló alapok jövedelmeinek igazságosabb és a tényleges állapotoknak megfelelő kiosztása.

A mi az elsőt illeti, tudvalevő dolog, hogy hazánkban a nemesek és a honoratiorok csaknem mindenütt párbért nem fizetnek, vagyis a katholikus parochia hivei állandó évi szolgáltatásaiban nem vesznek részt. A nemeseknek és a honoratioroknak sikerült magukat a párbér, mint egyházteher alól mentesiteniök; pedig ez az állapot, hogy mai napság anakronizmus, ezt, t. ház, itt e házban bővebben fejtegetni felesleges. Tehát kétségtelenül ama principiumnak kellene érvényre emeltetnie első sorban, hogy minden tagja a parochiának legyen az nemes vagy nem nemes, legyen az honoratior vagy nem honoratior, tartozzék a saját lelkészének ellátására párbérrel szolgálni. Hiszen a párbér ugy sem egyéb, mint ellenszolgáltatás ama lelki javakért, melyeket minden egyes parochiának minden egyes tagja élvez.

S valamint minden álampolgárnak a közczélok előmozditásához adóznia kell, épen ugy minden katholikus egyénnek hozzájárulni saját lelkészének ellátásához. Az egyedüli kivételt legfeljebb az ugy is évi terhekkel biró kegyurakra lehetne tenni, de ez már detail kérdés. Hogy ezen principium a gyakorlati életben miként nyerjen megvalósulást, arról aztán a párbér intézmény reformátorának kellend gondoskodni. S e pontnál még csak azt hozta fel, hogy az általános adózási elv érvényre emelésével a kath. egyház keretén belül nevezetes jövedelmi forrás biztosittatik a kath. lelkészek javára, s hogy ez által igen sok parochiában a vallásalapból eddig kiutalt segélyzések feleslegesek lesznek.

A másik orvosolandó baj és visszásság a párbérteher igazságtalan kivetési módja. Még ma is ama kivetési mód és teherviselési kulcs van érvényben, a mely a vizitáczió kanonikákban gyökerezve, az egyes parochiákban századok előtt kifejlődött. Hogy ezek a modern gazdasági és társadalmi viszonyoknak többé meg nem felelnek, az is nyilvánvaló. A modern adóztatási elvnek e téren is érvényre kell emeltetni, mert nem igazolható többé, ama sok helyen ma is létező állapot, hogy a legszegényebb cseléd, a ki csak béréből tengeti életét, az is csak annyit adózzék, mint a leggazdagabb.

Emez állapot megszüntetendő volna mielőbb, már csak azért is, mert erkölcsileg is nagy veszélyt rejt magában. Ez egy oly fontos dolog, hogy az, hogy csakugyan mentől hamarább meg volna szüntetendő, abból is kiviláglik, mert a jelen intézménynek ilyen alakban való fenntartása egyenesen amaz erkölcstelen eredményre vezet, hogy olyan parochiákban, a hol a párbér egyenlő mértékben van fizetve minden egyes tagtól, ott a szegény ember, csakhogy megszabaduljon a rá nézve ugyis sulyosan nehezedő párbérteher alól, kénytelen vadházasságra lépni. (Ellenmondások. Mozgás. Halljuk! Halljuk!) Azt nem lehet tagadni, hogy a vadházasságok annyira el vannak terjedve, hogy ez is egyik oka ez iminens veszélynek. Itt volna az idő, hogy e nagy társadalmi baj, a párbérintézmény reformja alkalmával gyökeresen orvosoltassék, nehogy épen a legszebb, a legmagasztosabb erkölcsi intézmény, az egyház legyen egy régi elavult intézmény következtében az erkölcsi bajnak, ha nem is előidézője, de elnézője. (Igaz!) Az állami adózás amaz igazságos elvét, hogy kiki vagyonához mérten adózzék, az egyházi terhek viselésénél is érvényre kellene emelni. Ez által, mig egyrészről a szegényebb osztály terhe könnyebbednék, másrészről a lelkész jövedelme is biztosabb alapra helyeztetnék, mert csakugyan könnyebb a vagyonosabbtól beszedni a párbért, mint a szegényebbektől.

A mi a második pontot illeti, hogy ha az az elv érvényre emeltetik, hogy egy részről a nemesek és honoratiorok párbér fizetésére köteleztetnek, másrészt a párbérfizetési kulcsok modern alapra helyeztetnének, akkor sok parochiában nélkülözhetővé lesz a vallásalap ama segélyezései, melyek eddig «kongrua-kiegészités», bonificatio és subsidium czimen kiutaltattak. Ekkor beállna az az eset, hogy magából a vallásalapból egy jelentékeny jövedelmi rész szabaddá tétetnék, mit aztán a kongrua emelésére lehetne forditani.

De első sorban kötelesség a kormánynak, hogy a jövedelmi katasztert minél előbb életbeléptesse, bár erre nézve a miniszter privát értesüléseim szerint az első ülésben azt mondta volna, hogy még arra sincs pénz, hogy az összeirást eszközölhesse.

Trefort Agoston miniszter: Épen az ellenkezőt mondottam az illető uraknak.

Fenyvessy Ferencz: Ha van pénze a miniszternek, akkor most már kétszeres mértékben kéri e kataszter elkészitését, melyet nagy óvatossággal kell eszközölni, ne hogy olyan hibák történjenek, mint 1791. után, mely hibák esetleg az egész munkálat értékét halomra döntenék. Ezuttal nem szándékszik a szónok inditványt előterjeszteni e kérdésben. Befogja várni a miniszter működése eredményét, melynek sikertelensége esetében a ház elfogja ismerni, hogy e kérdést ujra a ház elé hozhatja és megbeszélés, esetleg eldöntés tárgyává teheti. (Helyeslés balfelől.)

Trefort Agoston: Sajátságosnak tartja, hogy e kérdést most felvetik: mindazáltal reflektálni óhajt a mondottakat s a következőkben adja elő nézeteit: A mi magát a párbért illeti, kétséget sem szenved, hogy az az állapot, hogy más felekezetbeli ember, mondjuk protestáns, a katholikus lelkésznek, vagy katholikus ember a protestáns embernek ilyen egyházi adót fizessen, olyan anomalia, melyet, ha jogalapja volna is, fenntartani nem lehet. (Helyeslés.)

A képviselő ur második megjegyzésére is tökéletesen áll; mert csakugyan a párbér nagyrészben a feudalizmus maradványa és a legtöbb vidéken azt csakis a misera plebs contribuens fizeti, mig az urak, a nemesek és honoráciorok nem fizetik és ez a kérdésnek talán még fontosabb része, és ez szintén tarthatatlan állapot. Hogy ez ügynek rendezése különbséget fog tenni a congrua kérdésénél, az nagyon természetes és azért már előre gondoskodni kell, hogy a katholikus lelkészek — mert ez egyházi és politikai érdek — elláttassanak. Ez a feladata ama bizottságnak, mely a püspöki kar küldötteivel együtt egy javaslat kidolgozásával bizatott meg. Nem tudom, miért tetszik kifogásolni, hogy mi a 4 miniszterium részéről képviselőket küldöttünk ki, azért, hogy a dolgot maguk közt előlegesen megbeszéljék, mielött a püspöki kar képviselőivel összejönnek, mert méltóztatik tudni, hogy Haynald Lajos bibornok-érsek ő eminencziája, az egri érsek és a szatmári püspök lettek e czélra a püspöki kar részéről kiküldve, hogy a miniszterium képviselőivel valami megállapodásra jussanak. Timont, vagy bárkit meghallgatni időelőtti lenne. De miért méltóztatik pálczát törni amaz urak felett, a kik a dolgot ismerik? E bizottság dolga tisztába jönni azzal, mily javadalmakkal vannak a lelkészek ellátva, mert az utolsó összeirás óta az állapot e tekintetben nagyon változott. Azt hiszem, az ügy a legjobb kerékvágásban van. Hogy minő lesz a végmegoldás, azt előre nem jósolhatom meg, hanem kivánatosnak tartom, hogy e kérdés az egyházzal egyetértve oldassék meg és én fel sem teszem, hogy az meg ne történhessék. Ha igy nem menne, kénytelenek volnánk ez ügyet náluk nélkül elintézni, de azt hiszem, hogy menni fog. (Helyeslés.)

Nem veszem rossz néven, hogy a t. képviselő ur felszólalni méltóztatott, de ily nagy nyugtalanságra absolute nincs ok. Végül csak azt jegyzem meg, hogy nem áll az, hogy a költségek fedezésére nem volna meg a szükséges pénz, mert ha az összeirást akarjuk és szükségesnek tartjuk, az magától nem történhetik meg.

Lesskó István: Elvben egyetért Fenyvessyvel, igazat adva neki, hogy a nem katholikus hivek ne fizessék a katholikus papot. (Helyeslés.) Ezt természetesnek és igazságosnak találja; de a gyakorlatban egész másképp áll a dolog és itt nem használ sem a kuriai döntvény, sem a miniszter pro és contra okoskodása, sem rokon vagy ellenszenves határozata. Itt kártéritésről van szó és a kártéritéshez joga van a katholikus lelkésznek.

Göndöcs Benedek: Felszólal Fenyvessy azon nyilatkozata következtében, hogy az országban a vadházasságok azért szaporodnak, mert a párbért a szegény emberek nem tudják fizetni.

Nem ez az oka, hanem először az erkölcstelenség és másodszor a kormány ezer büne (Élénk derültség.) hogy ez erkölcstelenséget türi. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon. Derültség.) A párbérre nézve utal Békésmegyére a hol egy neme az autonomiának van, s ott nincsen semmi baj! Kövessék a példát az ország más részében is. (Helyeslés.)

Pulszky Ferencz: Természetes, hogy mindenki fizesse a maga papját. Magyarországon a nemesség a mint lerázta magáról a katonaság terhét, ugy lerázta azt a terhet is, hogy papját fizesse. Szeretné tudni, vajjon Békésmegyében a nagy urak fizetik-e?

Göndöcs Benedek: Igen!

Pulszky Ferencz: Mert ugy tudja, hogy az ország legnagyobb részében nem igen fizetik, — hivatkozik Lesskóra, ki oly helyen plébános, hol talán tulságosan sok az ur, és a kuria: kap-é azoktól valamit?

Lesskó István: Igenis, sokat. (Derültség.)

Pulszky Ferencz: Annál jobb. (Derültség. Halljuk! Halljuk!) Azonban a katholikus ember életében rendesen csak háromszor fizeti papját. Először, a mikor születik — ekkor az atya fizet: másodszor mikor házasodik — ekkor ő fizet (Derültség); harmadszor, mikor meghal — ekkor azonban az örökösök fizetnek. Fizessen mindenki, a ki a vallás jótéteményeiben részesül, tegyenek a katholikusok ugy, mint a protestánsok s ne akarjanak ingyen üdvözülni. (Nagy derültség.) Ha egyszer az «ingyen üdvözülni akarás» elmulik, ez lesz a legjobb mód arra, hogy a kormány a papok nyomoruságos ellátását tisztességessé tegye. (Élénk tetszés.)

Zimándy Ignácz: Reflektál a miniszternek Ugron Gábor interpellácziójára adott válaszára. A miniszter akkor azt mondta, hogy a nagyváradi püspöki javakat, melyekért csak adó fejében fizettetik évenként 8000 frt, azért adta ki 10.000 frtért 20 évre, mert a nagyváradi káptalan és püspök abba bele egyeztek, azt jóvá hagyta. Már, t. ház, méltóztassék megengedni, hogy én ezen ügyben egész nyitsággal nyilatkozzam. (Halljuk!) Még abban az esetben is, ha a káptalan és a püspök csakugyan beleegyezésöket adták volna, egyáltalában nem az lett volna a miniszter feladata, a mit tett, hogy t. i. ő is beleegyezését adta, hanem neki, mint a magyar apostoli király kultuszminiszterének nemcsak a logika, hanem esküje szerint is védelmeznie kellett volna a kath. egyház anyagi érdekeit. Ezen lokika és ezen eskü szerint semmi áron sem lett volna szabad megengednie a püspöki birtok jövedelmének ilyféle elpocsékolását. Hogy megtette, ezzel bizonyitja, hogy itt, ez ügy érdemében nem teljesitette kultuszminiszteri kötelességeit.

A szónok ezután beszélt a székesfehérvári püspökségnél elkövetett törvénytelenségről, Michl Jakab kinevezetéséről.

Az elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ez nem tartozik a tárgyhoz.

Zimándy Ignácz ezután polemizál Rossivallal s magyarázgatja minapi beszédének egyes passzusait.

Trefort Agost vallás- és közoktatásügyi miniszter: A felhozott dolgok a mai vita keretébe absolute nem tartoznak ugyan, de miután a képviselő ur visszament azon adatokra, melyekkel a multkor Ugron Gábor t. képviselő ur engem ostromolt, a ki azt mondta, hogy a barmodi birtok 10,200 frtért lett kiadva, az adója pedig 8000 frt, én, t. ház, habár előre tudom, hogy ez absolute lehetetlen, de mivel nem szoktam oly adatokkal fellépni, melyek nincsenek előttem, akkor őt nem czáfoltam meg, most azonban, miután a képviselő ur azokra ismét visszatért, felolvasom az illető adatokat (Olvassa): «A barmodi puszta adója a 30% jövedelmi pótadóval együtt 4990 frt 66 kr.

Mivel azonban Lipovniczky Sándor ama többletet, melylyel az adóteher a bérbevétel után gyarapodni fog, a szerződés szerint viselni tartozik és ez az adótöbblet jelenleg 1555 frt 50 krt tesz: az uradalom adóterhe, mely a bértartam alatt változás alá nem esik 3435 frt 16 kr.» Ezen adatok jellemzik a képviselő ur felszólalását. (Helyeslés jobbfelől.)

Ennyit a nagyváradi püspökségről.

A mi a második kérdést illeti, nem méltóztatik-e tudni, hogy mióta káptalanok vannak Magyarországon, ő felségének, a koronának mindig joga volt a kanonokot kinevezni azokon kivül, kiket az illető püspök és káptalan proponált? (Élénk helyeslés jobb felől.) Nem méltóztatik-e tudni, hogy Magyarországon a kath. egyház legelső dignitáriusai e módon jutottak kanonikáikhoz? (Igaz! Ugy van! jobb felől.)

Hát bünt követtem én el a kereszténység ellen, hogy oly jeles férfiut, mint Michl, proponáltam ő felségének kinevezésre? (Élénk helyeslés jobb felől. Mozgás bal felől.)

Zimándy Ignácz (szólani akar. Zajos felkiáltások: Eláll!)

Rossival István: Megjegyzéseket tesz a Fenyvessy beszédére, s rektifikálja annak a vadházasságok terjedésére vonatkozólag kimondott állitását. Azt mondja, hogy ez a megjegyzés a Fenyvessy részéről az egyházjogban való járatlanságot bizonyitja. Azután a szónok megjegyzéseket tesz a Zimándy beszédére, s utal arra az iratra, melyben Zimándy az egekig magasztalta Michl Jakabot. (Élénk derültség.)

Szilágyi Dezső: Mindenekelőtt a Rossival beszédére tesz megjegyzést. Ámbár ő figyelmesen hallgatta a Fenyvessy beszédét, de azt abból ki nem vette, hogy ő a katholikus lelkészeket bármivel vádolta volna, (Igaz! Ugy van!) különösen nem azzal, mintha az ő magaviseletük okozná a vadházasságok szaporodását; ezt ő nem mondta és szavaiból még semmi ilynemü intencziót nem lehet következtetni. (Ugy van!) A mit ő mondott, csak az, hogy ez a társadalmi baj létezik; és eme társadalmi baj egyik előidéző okául nemcsak Fenyvessy, hanem igen számosan, a kik ezt a bajt vizsgálták, arról irtak és gondolkoztak — egyik okául azt is találják, mert a házasságok kötése által a terhek, az adózásai, terhei a szegény embereknek nagyon megnövekednek, ugy, hogy azért, hogy kivonják magukat eme megnövekedése alól a terheknek, inkább a törvénytelen állapotban maradnak. Ez egy társadalmi bajra való utalás volt és semmi gyanusitási intenczió abban nem foglaltatik. (Ugy van! Élénk helyeslés.)

Az észrevétel, a miért felszólalni kivántam, t. képviselőház, abban áll, hogy egy teljes jó hiszemmel ugyan, megengedem, de nézetem szerint felette téves véleméuy Lesskó István a párbértartozásra nézve ama nézetet emlitette fel, hogy az a földesurnak rendelkezési jogán és parancsán alapul, a ki azt kivetette jobbágyaira és hogy ennélfogva, ha azon, a mit a földesur elrendelt s a mi a canonica visitatio alkalmával jegyzékbe vétetett, változás történnék, az államilag helybenhagyott tartozáson való változtatás, s azért már elvileg is állami kárpótlásnak kell bekövetkezni. A párbér intézményét a pusztán földesuri rendelkezésben jogra alapitani téves is, ki nem elégitő is. (Ugy van! Igaz!) De ez ma csak történeti érdekü szempont lehet, mert az 1790/91: XXVI. és XXVII. és az azt követő törvényczikkek óta még ha korábban a földesur ki is rovott volna ily tartozást jobbágyaira, az azon törvényczikkek ellenére fenn nem állhat, és azóta senkinek ebben az országban az a joga nem volt, törvény

ellenére ilynemű kötelezettséget, bár ha jobbágyaira is kiróni: ama törvényczikkel ellenkező terhek pedig azok világos értelme szerint eltöröltettek. (Ugy van! Ugy van!) Ennél fogva ebből semminemű oly következtetést vonni, hogy a kárpótlási kötelezettség az országot terhelje, azaz: hogy a kárpótlásnak terheit a nemzet egyeteme, tehát minden felekezet viselni tartozik, helyesen vonni nem lehet, ezt már az 1791-iki t.-czikkel is kimondta és egy már ismételve a legfőbb hatóság döntéseiben is elvetett nézet az, mely a párbértartozást, az urbéri tartozással akarja parhuzamba tenni. A szónok is abban a véleményben van, hogy ennek a kérdésnek országo fontos oldalához tartozik az is, hogy ama lelkészek, kik a törvényeknek megfelelő állapot helyreállításával és fentartásával jövedelmeikben csakugyan jelentékenyen meg vannak csorbitva, a kérdésnek országos fontosságu oldalához tartozik, hogy nekik a kellő ellátás nyujtassék. (Helyeslés.) Mert nem lehet semmi körülmények közt politikai szempontból sem egy oly állapotot érintetlenül hagyni, hogy a kellő congrua ne adatnék meg ott, a hol arra szükség van. A miniszter felszólalása szerint az állapotok kinyomozására megtétettek az intézkedések. A szónok jelen stádiumában a kérdéshez nem szól, de politikai szempontból kiemeli, hogy az ügy teljes elintézése akkor következik be, ha az alsó klerusnak kellő ellátásáról, a mennyiben csorba üttetnék rajta, gondoskodva lesz. (Élénk helyeslés és tetszés minden oldalról.)

Tisza Kálmán: Csak röviden ohajt a kérdéshez szólani, annyival inkább, mert azt most ugy sem lehet eldönteni, de meg kellően kifejteni sem. Miután — ugymond — a kérdés szóba hozatott, kénytelen vagyok én is egy pár szóval hozzászólani, azért, mert mig az előttem szólott t. képviselő ur felszólalásával egy félreértésnek elejét vette, az összes nyilatkozók nyilatkozatain oly valami ömlik el, a mi hogy ha szó nélkül maradna, ismét félreértésekre vezetne. S ez az, hogy ugy tüntetik fel, mintha az által, hogy Magyarországban az egyházi tener személyhez kötött teher, hogy Magyarországban az 1790/9. XXVI. t.-cz. 6. §-a óta törvényesen senki nem kötelezhető arra, hogy más felekezet vagy egyház költségeihez járuljon, mintha az — a mi ennek folyományaként beáll — csupán csak egy egyház lelkészeinek sorsára birna befolyással. Az pedig nagy és határozott tévedés; (Ugy van! Ugy van!) mert az épen ugy érvényesül magát minden más hitfelekezet lelkészeire nézve, mint a római katholikus egyház lelkészeire. (Általános helyeslés.) S azt gondolom, mindazoknak, kik vallás- és felekezeti különbség nélkül a vallásosságra, az erkölcsre sulyt fektetnek, törekedni kell kinek-kinek a maga hatáskörében, hogy eme bajok orvosoltassanak.

Ott, a hol erre mód és alkalom van, országos beavatkozás is igénybe vehető. De — méltóztassanak megengedni, ebben Pulszky Ferencz t. képviselő urral értek egyet — a segitség módja nem abban, hogy a képviselőházban egyes felekezetek nevében belemenve néhol még azok dogmatikus ügyeinek vitatásába is felszólalunk; (Élénk helyeslés.) hanem, hogy mindenki saját maga egyháza kebelében, (Élénk általános helyeslés.) ha kell áldozattal is törekszik ezen bajokon segiteni. (Általános élénk helyeslés.)

Ez az, a mit ezen alkalomból elmondani kivántam; különben igen természetes, hogy a tételt, mely ezen egész kérdéssel összeköttetésben sincs, elfogadom. (Élénk helyeslés.)

Zimándy Ignácz személyes kérdésben szólal fel.

Az elnök: A tárgyalás folytatását holnapra halasztja. A holnapi ülés napi rendjén a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetése, továbbá az ujonczozási törvényjavaslat, és a honvédelmi minisztérium költségvetése lesz.

Ülés végződik d. u. 2 órakor.

A képviselőház közlekedésügyi bizottsága *Bánffy* Béla gr. elnöklete alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette először a vasuti csatlakozások iránt *Romániával 1879. márcz. 12-én kötött pótegyezmény* II. czikkének módositásáról szóló törvényjavaslatot.

Szalay Ödöz kérdi, hogy miután a törvényjavaslatban az állam 79,000 frank évi járulékot vállal magára nemcsak jövőre, hanem 1881-ig visszamenőleg, vajjon nem volna-e kivánatos, hogy erre nézve a pénzügyi bizottság meghallgattassék?

Kemény b. miniszter megjegyzi, hogy e 79,000 frank voltaképen üzleti kiadás, melyet a román területen levő állomáshelyiségek bérletéért tényleg fizet a magyar államvasut. A szerződés 1891-ben lejár, tehát itt nincs semmiféle nagyobb állandó és elvi jelentőségü megterheltetésről szó, s minthogy a ház is csak e bizottsághoz utasitá e javaslatot, kéri annak tárgyalás alá vételét.

A bizottság általánosságban elfogadja a javaslatot.

A részleteknél *Thaly* Kálmán megjegyzi, hogy a román kormánynak a netáni uj épitkezésekért és javitmányokért kikötött 7% aranyban, nagyon sok.

Kemény Gábor b. közlekedési miniszter válaszolja, hogy a 7%-ot maga is soknak tartja, de a tárgyalások során nem sikerült ezt lejebb szállitani s ezért nem láttszott előnyösnek az egyezmény megkötésétől elállani.

Ivánka Imre hozzáteszi, hogy az egyezményben gondoskodva van róla, hogy más, mint szükséges épitkezések ne történjenek.

Erre a bizottság változatlanul elfogadta a törvényjavaslatot.

Tárgyalás alá vétetett ezután *a mezőtur-turkevei helyi érdekü vasut* engedélyezése tárgyában benyujtott miniszteri jelentés.

Ivánka Imre megjegyzi, hogy az engedélyokmány ama pontjának, mely szerint az épitési anyagok, sinek stb. belföldön szerzendők be s külföldről csak akkor hozhatók be, ha hason feltételek alatt belföldön nem kaphatók, nincs gyakorlati értéke, mert a külföldről a kérdéses czikkek mindig előnyösebben szerezhetők be. Inkább áldozzunk valamivel többet, mert a mai sulyos viszonyok közt nem tarthatják másként fenn magukat a hazai gyárak.

Kemény b. miniszter válaszolja, hogy biztositék foglaltatik azon kikötésben, hogy külföldről a megrendelés csak külön kormányi engedélylyel történhetik. Egyes esetekben oly nehézségek forognak fenn, a melyeket nem lehet egészen tekinteten kivül hagyni. A kormány egyébiránt teljes figyelmére méltatja e kérdést.

Darányi kivánatosnak tartja, hogy a helyi érdekü vasutak engedély okmányára nézve is minta készittessék, a mi nagyon megkönnyitné az összehasonlitást.

Kemény b. miniszter válaszolja, hogy ily minta készülőben van, de a szóló még nincs azon helyzetben, hogy bemutathassa azt.

Probsztner kérdést intéz az iránt, miért vétetett fel az engedélyokmányba az, hogy a tartalékalap a vonat megváltásakor az illető társulat tulajdonában marad?

Kemény b. miniszter válaszolja, hogy az ily tartalékalap mintegy az illető társulat megtakaritott vagyonát képezi, általában véve helyes elv az, hogy csak a vasut állagának kiegészitő részei vétessenek át.

Tisza Lajos gr. helyesli a kérdéses intézkedést ama szempontból, hogy a társulatok ne tehessenek in infinitum oly invesztícziókat, a melyeket aztán megváltani legyen kénytelen az állam.

A bizottság tudomásul veszi a jelentést.

Tárgyalás alá vétetett ezután a miniszter jelentése a bihari helyi érdekü vasut engedélyezése tárgyában.

Ivánka kérdésére felvilágositásokat ad Kemény b. miniszter azon feltételekről, melyek alatt kiköttetett, hogy a magyar államvasutak veszik át a szóban forgó vasut üzleti kezelését, hozzátéve, hogy az adott körülmények közt az alig is lehet másként s az északkeleti vasutnak egyáltalán nincs oka félni a magyar államvasutak konkurrencziájától.

Probstner kérdi, hogy miután ki van kötve, hogy az épitési tőkéből 400.000 frt tartalékalapul kihasittatik, a vasut esetleges megváltásánál mi fog evvel történni?

Baross államtitkár válaszolja, hogy a vasutra Biharmegye 700.000 frtot adott; ebből 300.000 frt törzsrészvény a magyar államvasutaknak adatott át a forgalmi eszközök beszerzése fejében; 400.000 frt törzsrészvény tartalékalapul szolgál a szükséges beruházásokra, a mi ebből fenmarad, a vállalkozók pénze levén, a megváltáskor sem lesz az állam által követelhető.

A bizottság tudomásul veszi a jelentést. Tárgyalás alá vétetett ezután a taracz-völgyi helyi érdekü vasut engedélyezése tárgyában beterjesztett miniszteri jelentés.

Probstner kérdi, hogy a tömeges szállitásnál miért tétetik a vasut engedélyokmányában különbség a tüzifa és kőszén közt?

Ivánka Imre válaszolja, hogy a keskeny vágányu vasut tisztán fának szállitására épittetvén, egészen természetes, hogy nem akarja önmagát kőszénnel konkurrencziroztatni.

A bizottság tudomásul veszi a jelentést, ugy szintén a marosludas-beszterczei s a vinkovcze-brckai helyi érdekü vasutak engedélyezésére vonatkozó jelentéseket is.

Tárgyalás alá került végül a mátrai helyi érdekü vasut engedélyezésére vonatkozó miniszteri jelentés.

Thaly Kálmán kérdi a minisztertől, vajjon az épitkezési tőke biztositása akként történt-e, hogy az megfelel a törvény rendelkezésének.

Kemény b. miniszter válaszolja, hogy a konczesszió nem adatott ki, mig az egész épitési tőke a törvénynek megfelelően nem biztosittatott. Az épitési engedély még most sincs megadva, az illetők csak jogosultságot szereztek reá. Az oderbergi forgalom bizonyos részének megosztása e vasuttal tisztán méltányossági szempontból történik. Az állam czélja levén előmozditani a vicziná1is vasutak épitését, nem lett volna igazságos a maga saját forgalmát mesterségesen elterelni. Az alimentáczió, melyet e vasut a magyar államvasutnak nyujt, különben is ellensulyozza ezt.

Thaly Kálmán felhozza, hogy Egerben még csak február 15-ikén tárgyaltatik a vállalkozók ama kérvénye, hogy Hevesmegye a vasut épitéséhez 100,000 frt törzsrészvény átvállalásával járuljon. Ebből tehát az látszik, hogy a törzsrészvények még nincsenek elhelyezve.

Kemény b. miniszter válaszolja, hogy csak a társaság megalakulásánál kell a törzsrészvények legalább 30%-ának elhelyezését kimutatni, itt pedig társulat alakitása még nem történt.

A bizottság tudomásul veszi a jelentést.

A letárgyalt előterjesztésekre vonatkozó jelentéseknek a képviselőházban leendő előadásával Darányi Ignáczot bizta meg a bizottság.

A pénzügyminisztérium részéről Weckerle miniszteri tanácsos volt jelen a bizottság ülésén. (O. É.)

A főrendiház folyó évi február hó 14-én déli 11 órakor általános *értekezletet*; február hó 15-én délelőtt 11 órakor pedig *ülést* tart. Az értekezlet tárgya: a válaszfelirásokra a megállapodás létrehozatala. A nyilvános ülés napirendje: Elnöki jelentés: a háznagy, a jegyzők, az igazoló biróság és a szakbizottságok megválasztása.

Az országgyülési szabadelvüpárt ma d. u. 6 órakor Vizsolyi Gusztáv elnöklete alatt tartott értekezletén tárgyalta és részleteiben is elfogadta az igazságügyi tárcza költségvetését. Busbach Péter előadó tüzetesen indokolta a költségvetést, melyhez hozzászólottak: Szilágyi Virgil, Szivák Imre, Chorin Ferencz, Gáll József, Kőrösy Sándor. Ezenkivül szólott Tisza Kálmán miniszterelnök, valamint több izben felszólalt Szentgyörgyi államtitkár, ki a betegsége miatt távol levő Pauler igazságügyi minisztert képviselte. Végül Szápáry Gyula gr. pénzügyminiszter adta elő ama válasz tartalmát, melyet Justh Gyulának egy állami birtok eladása tárgyában intézett interpellácziójára adni szándékozik. A válasz helyeslő tudomásul vétetvén, az értekezlet véget ért. (O. É.)

VIDÉK.

* **Nagyvárad**, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai városi közgyülésen rendőralkapitánynyá *Gerő* Armin helyettes kapitány választatott meg nagy többséggel Mocsáry Nándor ügyvéd ellen. Ugyane közgyülésen a helybeli szinkör a szinügyi bizottság által ajánlott Nagy Vinczének jutott 36 szavazat ellenében 56 szavazattal *Krecsányi* Ignácz aradi szinigazgatónak adatott ki egy évre.

* **Fehértemplom**, febr. 11. (O. É.) A szerb bánát 14. számu határőrvidéki vagyonközönségének birtokait a kormány állami kezelés alá veszi, mert az önkezelés legutóbb sok zavarra adott okot a vagyonközösség kebelében.

KÜLFÖLD.

— febr. 11.

Szerbiából demobilizácziót, Bulgáriából pedig — Szerbia fenyegető magatartása miatt ujabb fegyverkezést jelentettek mult éjjeli táviratainak. Hivatalosan ugyan még nincs megerősitve a szerbiai leszerelés elrendelése, de a hir általános hitelre talál. A mi pedig a bulgáriai fegyverkezést illeti, ez nyilván még az előbbi napok intézkedései közé tartozik. Bármint legyen is, a békekötés mielőbbi létrejövetelét most már csaknem bizonyosnak tekintik, habár filippopoliszi tudósitások szerint ott az a nézet van elterjedve, hogy Szerbiával nem fog a béke megköttetni, mert Oroszország a két Bulgária tényleges és teljes unióját kivánva, meg fogja akadályozni a békekötést. Ez azonban nem akar egyéb lenni, mint kifejezése annak az elégületlenségnek, melyet Kelet-Ruméliában a perszonális unio miatt éreznek. A lakosság kérvényeket is szándékozik fölterjeszteni Sándor fejedelemhez, hogy többet eszközöljön ki.

Francziaország, mint egy párisi távirat jelenti, a török-bolgár egyezményhez, vagyis a bolgár-ruméliai perszonális unióhoz való hozzájárulását attól a feltételtől tette függővé, hogy abba az összes nagyhatalmak beleegyezzenek. De mihelyt egy hatalom megtagadja hozzájárulását, Francziaország fenntartja magának elhatározása szabadságát. A konstantinápolyi konferenczia ujabb összeülését párisi kormánykörökben csak az esetben tartják kivánatosnak, ha előbb ugy a török-bolgár egyezményre, mint a szerb-bolgár viszály elintézésére nézve teljes egyetértés jött létre, ugy hogy a konferencziának csupán az a feladata lenne, hogy ezt a megegyezést ünnepélyesen kijelentse. A Görögország ellen való hajóhadi tüntetést illetőleg Francziaország még nem határozott. — *Freycinet* kormányelnök, mint egy másik párisi távirat jelenti, tegnapelőtt hosszasabban értekezett az angol nagykövettel, a ki közölte vele, hogy az uj kabinet a görög kérdésben hü marad az előbbi kabinet magatartásához; a szuda-öbölbeli angol hajóraj parancsnoka utasitást kapott, mely előbbi utasitását megerősiti. Freycinet e közlésre azt felelte, hogy Francziaország sem változtatta meg Görögországgal szemben való magatartását: fel fogja szólitani Görögországot a lefegyverkezésre, de tovább nem fog az ügybe avatkozni. — A londoni Morning Post értesülése szerint *Rosebery* külügyminiszter a diplomácziai testület tegnapi fogadtatásánál kijelenté, hogy a kormány Salisbury külügyi politikáját fogja követni.

UJDONSÁGOK.

Febr. 11.

— *Személyi hirek. A király* nemrégiben a Bécsben időző *Ichticham e Dolé* perzsa herczegnek a vaskorona-rend első osztályu rendjelét adományozta. — *Erzsébet király-asszony,* mint Triesztből e hó 10-ről sürgönyzik, ép az utolsó pillanatban, midőn a «Greif-Yacht» már indulni készült, elhatározta, hogy *Fiuméba* tervezett utjával a viharos időjárás miatt erre a napra felhágy. Mint Triesztből mai kelettel sürgönyzik *Erzsébet* királyasszony ma délelőtt a «Greif» gőzyachton kőrutat tett a kikötőben, a «Panther» torpedó-hajó közelében megállittatta a hajót és azután a sik tengerre indult. — *Rudolf* trónörökös állapota következetesen javul. A trónörökös, mint a Fremdenblatt értesül, gyomorhurutban is szenved. *Stefánia* trónörökösnő, ki több nap óta csaknem megszakitás nélkül férje ágyánál időzött, tegnap délben a trónörökös határozott kivánságára már sétakocsizást tehetett a Praterben. — *Lipót Frigyes* porosz főherczeg a mult héten Bonnban, hol az egyetemet volt megtekinteni, tüdőgyuladásban megbetegedett; ujabbi hirek szerint állapota többé nem veszélyes s a betegség rendes lefolyást vesz. — *Wedel-Jarlsberg* báró bécsi svéd követségi titkár tegnap reggel nejével Bécsből Stockholmba utazott. — *Greuter* birodalmi tanácsi képviselő, kit tegnapelőtt szélhüdés ért, tegnap ismét jobban érezte magát s emlékező- és beszélő tehetségét, melyet tegnapelőtt elveszitett, ujból visszanyerte. — *Dr. Bayer* Józsefről, ki a «magyar játékszin története» czimü munkájával a Kisfaludy-társaság pályázatán első dijat nyert, hibásan közölték a lapok, hogy *pécsi* tanár; nevezett mü szerzője kijelenti, hogy soha nem is volt Pécsett, de a *budai* ilona-uti főgimnáziumban tanár. — *Jagasics* Kálmán a Rábaszabályozási társulat igazgatója, mint a *Győri Közlöny* irja, a napokban beadta lemondását. — *Tóth* Lőrincz, kuriai tanács-elnök szép levélben köszönte meg az aradi *Kölcsey-egyesületnek* legutóbb történt tiszteletbeli taggá választatását. — *Neriman Kán* tábornok bécsi perzsa követnél, ki minden vasárnap estélyeket ad, a legutolsó vasárnap jelen voltok *Lobanov* herczeg orosz nagykövet, *Foucher de Careil* gr. franczia nagykövet *Ziemalkovski* osztrák miniszter s a bécsi arisztokracziának több tagja.

— **Margit olasz királyné toilletteje.** Egy amerikai divatlap beható ismertetését hozta Margit olasz királyné öltöző-szobájának s divatlaphoz illő mutatványokkal megokolta a hölgyvilágra nézve sokat mondó állitását, hogy az öltözködésben Margit királynénak a világon nincs párja. A ki ezt az itéletet mondta, s bizonyságaival támogatta, teljesen illetékes szakértő, jártas a párisi legelőkelőbb divatházak titkaiban. Érdekes lesz megösmerkednünk e leirás alapján az olasz királyné ruházkodásával, a mi a szeretetreméltó nőt a legkedvezőbb világitásban állitja elénk. — Köztudomásu dolog, hogy a re galantuomo derék király, derék katona, de irgalmatlanul rossz financier volt. Halálakor az apja örökébe ült lovagias Umbertó egy országot, s vele országra szóló családi adósságot vett át. A hálás Olaszország késznek nyilatkozott ugyan a hősies király adósságainak átvállalására, de Umberto ebbe nem egyezett bele. Hogy terhelné családi adósságokkal sokféle teher alatt nyögő népét! Megkezdődött a királyi palotában az önkéntesen felvállalt takarékosság rendszere, s ebben Margit királyné ment elől jó példával s a mi fő kedvvel. A háztartására kiszabott összeg egy királynőhöz valóban csekély volt. Azt pedig nem tehette, hogy «az ő szegényeit» fossza meg a megszokott alamizsnától. Nem volt más hátra, mint a legegyszerübb ruhában járni, olyanokban, melyet az olasz ipar állit elő. Menyasszony korában kereken kijelentette udvarhölgyei előtt, hogy ő csak oly ruhát vesz magára, a mit népe állit elő. S mikor ezek végkétségbeesésükben azt az ellenvetést hozták fel, hogy a kivánt időre az olasz szabók és divatárusok készen sem lesznek a kelengyével, jól van — válaszolt — rendeljétek meg hát ezt az egyet Párisban, de kikötöm, hogy a megrendelés olasz közvetitő utján történjék, hadd legyen a megrendelésből ennek is haszna. Azóta a királyné pazar fényü ékszerein kivül, melyekért nem kellett pénzt kiadni, a legegyszerübb ruhákat viseli. Egy közönséges bankárné szabószámlája tejemesen fölülmulja az olasz királynéét.

— **Polemia a hivatalos lap ellen.** A következő sorokat kaptuk: Az «Egyetértés» február 8-án megjelent számában, «A király ajándéka» czimü s a hivatalos lapból átvett ujdonságban az mondatik, hogy a fojniczai zárdában őrzött s ő felsége a király által Magyarországnak ajándékozott misemondó casula közepén a Corvinok családi czimere Magyarország czimerével van himezve, s e nagy mübecscsel biró casulát *Corvin Mátyás* magyar király ajándékozta stb. A mennyire nemzetem történelmét ismerem, határozottan állitom, hogy Magyarországon Corvin nemes család nem létezett, s e szerint e családból magyar királylyá nem volt soha. A magyarnak két Mátyás nevü királya volt. Az első Hunyadi Mátyás beszterczei gróf, ki 1458. évben, a második Habsburg Mátyás osztrák főherczeg, ki 1608. évben választatott magyar királyá. Azt hiszem, hogy az ujdonság I-ső Mátyás királyunkat akarja nevezni, de hiszen I-ső Mátyás királyunk, ez a vérünkből való vér, a magyarnak ez a büszkesége, sokkal dicsőbb nevet szerzett maga, s nagyobb nevet örökölt halhatatlan atyja a nagy Hunyadi Jánostól, semhogy magyarságából kivetköztető idegen névre szorult volna. Az Árpádok kihalta óta csak e nagy király volt magyar, mert nagy, dicső s hozzá magyar volt, eltagadjuk magyarságát, adunk neki idegen nevet, becsempészszük egy idegen családba, hogy magyarságát ne is gyanithassák. Nem jól van ez igy! Elhalt nagyjaink magyarságát féltékenyen kell őriznünk, ha csak nem akarjuk őket nemzetünkre nézve elveszteni. A Corvin név már meghozta gyümölcsét. Az oláhok a Corvin név alapján Hunyadi Mátyást oláhnak állitják, s ha el birják tőlünk venni, nem érdemeljük, hogy magyarok legyünk. Kecskemét, febr. 9. «Egy magyar.» — Megjegyezzük, hogy mi a forrás megnevezésével szó szerint hoztuk a Salamon Ferencz által szerkesztett hivatalos lap közleményét s e szó szerint való idézeten nem javithattunk.

— **Oláh zendülés.** Küküllőmegye Somogyom községéből irják a kolozsvári *Ellenzék*-nek: Február 1-én a gör. kath. oláhság fanatizálva a papja által, T. H. oláh tagositó mérnöktől vezéreltetve egy odavaló magyar birtokos telkét körül fogták fölfegyverkezve botokkal, villákkal és nagy dorongokkal. T. H. mérnök még arra is buzditotta a csőcseléket, hogy törjön be a házba. Ő maga személyesen be is ment az udvarba, magasra villogtatva hosszu tőrös botját, behatolt a lakásba, s a védtelen urnőkkel szemben brutális módon káromkodott s lármázott. A ház urnője nem rettent meg a hőstől, hanem egyszerüen behivatta a cselédséget és kidobatta a szájaskodót, a ki leforrázva, de annál dühösebben kullogott vissza a csőcselék nép közé. De már a dolognak fele sem volt tréfa; a községi hatóság rögtön kirendelte a csendőröket, segitett ezeknek a józan életü magyar lakosság s ezeknek láttára a «forradalmárok» elfutottak, legelől futott természetesen a hős vezér T. H. mérnök. Ez eset eléggé mutatja, — teszi közzé a tudósitó — hogy Somogyom községben a felizgatott és számra nézve tulnyomó oláhság nagy mértékben veszélyezteti az ottani magyar földbirtokosság vagyon- és életbiztonságát.

— **Amerikai sakkverseny.** A dr. Zuckertort és Steinitz között folyó sakkverseny ötödik játszmája is Steinitz vereségével végződött. Megboszulta magát az a merészsége, hogy a kiváló theoretikussal szemben a vezérgambitot harmadizben visszautasitotta a kissé bizar c 7—c 6 huzással. Zuckertort már a hatodik huzás után domináló állást foglalt el. Ép oly erélyes mint óvatos módon összpontositotta alakjait az ellenséges rochode szárny ellen való előnyomulásra és Steinitz, ki ezt a támadást semmibe se vette, főalakjaival gondtalanul operált a vezérszárnyon. Mikor Steinitz végül, fölismerve a királyát fenyegető veszélyt, csapatait vissza kezdte dirigálni, már késő volt és kapitulálni volt kénytelen győztes ellenfele előtt. Ezt az érdekes játszmát a következőkben közöljük:

Visszautasitott Vezérgambit.

	Fehér: Zuckertort.	Fekete: Steinitz.		Fehér: Zuckertort.	Fekete: Steinitz.
1.	d2—d4	d7—d5	17.	H c3—e2	F c8—d7
2.	c2—c4	e7—c6 ?	18.	T f1—f2	T a8—c8
3.	H b1—c3 !	H g8—f6	19.	Fd2—c3	V e7—b6
4.	c2—e3	F c8—f5 ?	20.	V d1—d2	H c6—e7
5.	c4—d5 :	c—d5 :	21.	T c1—f1	F d7—b5
6.	V d1 b3 !	F f5—c8	22.	F d3—b1	V b6—d6
7.	H g1—f3	H b8—c6	23.	g2—g4	g7—g6
8.	H f3—e5	e7—e6	24.	h2—h3	T c8—c7
9.	F f1—b5	V d8—e7	25.	T f1—e1	H e8—g7
10.	F c1—d2	F f8—d6	26.	H e2—f4	H e7—c8
11.	f2—f4	0—0	27.	g4—f5 :	g6—f5 :
12.	T a1—c1	F d6—e5 :	28.	T f2—g2	K g8—h8
13.	f4—e5 :	H f6—e8	29.	K g1—h2	V a6—c6
14.	0—0	f7—f6	30.	T e1—g1	H c8—e7
15.	F b5—d3	T f8—f7	31.	V d2—f2	V c6—e8
16.	V b3—d1	f6—f5	32.	T g2—g7 :	Feladja a játszmát.

— **Regényszerü fordulat.** Egy kolozsvári lapban olvassuk a következőket: A mult őszszel egy szegény fiatal ember jött Kolozsvárra Nagyváradról munkát keresni, s csellengéssel vádoltatva, a rendőrség előtt is megfordult. Rémai Istvánnak hivták. A rendőrség szabadon bocsátotta. Az ifju ember a helyi államvasutak alantas munkásai között kapott foglalkozást, a hol jó magaviselete miatt megbecsülték. Sokszor tudakozódott leány-testvére után, a ki még Nagy-Váradon tünt el s azóta nem tudott róla semmit, de eredménytelenül. A napokban leverte a betegség s jóformán segély nélkül feküdt uj-utczai lakásán. Lassanként el kellett adogatni a holmiját. Mikor már semmije sem maradt s kétségbeesve azon gondolkozott, hogy kipusztitja magát ebből a világból, a hol senki sem törődik a nyomoruságával, az utolsó órában Posenauból (Ausztria) kétszáz forintos pénzes levele érkezett a hugától. A levél Remmersdorff grófné, szül. Rémai Gizella névvel volt aláirva. A fiatal ember tegnap indult Posenauba a hugához, a ki grófné lett.

— *Vonatösszeütközés.* Londonból jelentik táviratilag: Finsburg Park állomásnál két személyvonat összeütközött s több mint ötven ember sebesült meg részint sulyosabban, részint könnyebben.

— **Halál a szinpadon.** Perpignan-ból irják a következő megrenditő eseményt. A mult csütörtökön, az ottani szinházban a «Kis herczeg» operettet adták. Diana de Chateau-Lanzac szerepét Angé asszony feltünő kellemmel és élénkséggel játszotta. Egy áriáját a közönség megismételtette. A második és harmadik felvonás közti szünet soká tartott s a közönség türelmetlensége a jól ismert jelekben már nyilvánulni kezdett, mikor a rendező holthalványan s a felindulástól reszketve a közönség elé lép s igy szól: «Szomoru kötelességem önök tudomására hozni a megdöbbentő hirt, hogy Angé asszony, kinek játékát s énekét épen most kisérte az önök zajos tetszése, hirtelen meghalt.» A bővebb felvilágositást követelő közönségnek a rendező előadta, hogy Angé asszony utolsó jelenete után erős szivdobogást kapott. Mégis öltözőjébe sietett, hogy a következő jelenethez más ruhát vegyen magára, mikor hirtelen, mintegy széltől ütve, összerogyott. Vér patakzott száján, s a vérömlés életének véget vetett. Képzelni lehet a közönség felindulását, mely a rendező szavai folytán mélyen megrendülve távozott a szinházból.

— **Aradvármegye monográfiája.** Az aradi Kölcsey-egyesület által kezdeményezett monográfia-alaphoz Aradvármegye tegnap fizette le 1209 frtos első részletét, az egész vállalat 12,000 frtra van előirányozva, a melyből a megye 6000, Arad város pedig 3000 forintot vállalt magára.

— **Bankjegyhamisitó banda.** Temesvárról sürgönyzik az O. E.-nek: Fön községben a csendőrség bankjegyhamisitó bandát fedezett föl. A banda tagjainál ötforintos hamisitott bankókat találtak. A bankókat a fóni temetőben készitették, hol a bankó-sajtót, papirt és festéket meg is találták.

— **Amerikai párbaj.** Mint a *Szegedi Napló* irja, tegnap délben Ó-Becséről dr. Magyar Miksa a szegedi ügyvédhez egy sürgöny érkezett, melyben tudatják vele, hogy Deutsch Ignácz, nevezett ügyvéd irnoka tegnapelőtt délután agyonlőtte magát. A 25—26 éves fiatalember február hó elsején az ügyvéd engedélyével utazott el Ó-Becsére. Azt mondta itt, hogy egy szép leány esküvőjére megy, honnan pár nap mulva visszajő. Mitsem sejtve adta meg a fiatal embernek az ügyvéd a szabadságot, de február 4-én már föltünt, hogy oly hosszan elmarad. A következő napon 4-ikéről keltezve Zentáról egy levelezőlap érkezett Deutschtól, ki elmaradásának okát abban adja elő, hogy a kocsi felfordult az uton s ő kificzamitotta a lábát. Ezután egész a mai napig mit sem hallatott magáról. Az öngyilkosságot tudató sürgönyt egy a délutáni postával érkezett levél egésziti ki. E levelet az öngyilkos ifju irta egy fiatal ügyvédjelöltnek, a kivel egy irodában dolgozott. Számot ád ezen levélben tettének okáról a következőkben: «Tisztelt uram! Engedje meg, hogy elutazásom előtt szándékomat és elhatározásomat önnel nem közöltem. Ennek oka csak az volt, hogy nem lehetett, mert talán vissza fog emlékezni, hogy f. é. január elején mily lehangolt és elkeseredett voltam. Annak oka az volt, hogy egy bizonyossal, (kit megnevezni nem akarok) amerikai párbajom volt s a véletlen ugy intézte, hogy a fekete golyó nekem jutott osztályrészül. Tehát láthatja ön, hogy volt okom az elkeseredésre. Elutazásom előtt olyant tettem, a mit azelőtt soha nem tettem. Azt nem irom meg, majd meg fogja hallani. Utolsó napjaimban ki akartam magam mulatni». Még néhány sorból áll ezután a levél, melyben az öngyilkos elbucsuzik és bocsánatot kér főnökétől. Annak a rejtélyes vallomásnak, melyet a szerencsétlen fiatal ember levele végén tesz, már kitudódott a magyarázata. Eddig mintegy 100 frtra rugó sikkasztás nyomára jött az ügyvéd, valószinü azonban, hogy ez az összeg nőni fog. A szerencsétlen fiatal ember egy január elején történt affairjére hivatkozik, mely annyira elkeseritette. Ennek következménye azonban nem lehetett amerikai párbaj, mert azt fegyverrel intézte el. Egyéb affairjéről senki sem tud.

— **Vérlázitó brutalitás.** A *Vasmegyei Lapok*-ban olvassuk a következőket: A mult vasárnap éjjel a kissói korcsmából, hol táncmulatság volt, a korcsmáros egy sorki-kápolnai legényt, mert borát nem fizette meg, kidobatott. Erre a legény a szomszédban lakó kedveséhez ment, s mert ezt otthon nem találta, a szobában levő 75 éves asszonyt a földre teperte s csizmáinak sarkával addig ütötte, mig meghalt. A csendőrség értesülvén az esetről, a legényt még azon éjjel elfogta.

— **Dráma a tengeren.** A mult hó 12-én Szent-Ilona sziget lakói szomoru látványnak voltak tanui. Egy tengeri hajó mentőcsolnakán 17 éhség és fáradságtól elcsigázott egyén kötött ki partjaikon. Szenzácziót hajhászó iró leleményének hinnők, ha szórulszóra igaz nem volna az a drámai eset, melyet az angol lapok után következőkben irunk le. Jan. 2-án a Frank-N-Thayer amerikai korvett Manillából jöve, kedvező szél mellett haladt Szent-Ilonától délkeletre. A hajón minden rendben volt, melyen a kapitány, Clarke és családján kivül mintegy 22 tagból állt a személyzet és két indusból, kiket teljesen megbizható és dolgos egyénekként Manillában vettek a hajóra. Ezek okozták a veszedelmet. A nevezett nap estéjén ugyanis a két maláji a szolgálattevő két tisztet késekkel rohanta meg s egy pillanat alatt leszurta. Az egyiknek volt még annyi ereje, hogy a kapitányt segitségül hivta. A kapitány már aludt, de a segélykiáltásra felébredve, kirohant kabinjából, hol a két maláji már várta. Egy döfés mellébe és arczába s a kapitány összerogyva esett kabinja ajtajába. A malajok a kapitányt halottnak hivén, valódi rémuralmat vittek véghez a hajón. A kezük ügyébe került legénységet lemészárolta, a többiek pedig rettegve vonultak meg, ki ide, ki oda, a hajó védett részeibe. Egyedül a kinai szakácsot kimélték meg, kivel lakomát készittettek. Igy telt el január 2-dik éjszakája, január 3-dika és éjszakája a hajón. Január 4-dikén reggel Clarke kapitány, kinek sebeit neje bekötözte, annyira magához jött, hogy egy revolverrel kezében a fedezetre lépett s szerencséjére az egyik indust lelőtte, ki a tengerbe bukott. A másik a hajó fenékbe ugrott, mire az elrejtőzött matrózok egyenként jöttek elő s a gonosztevő keresése után láttak. Hirtelen füst és láng csap fel a hajó fenékből, a hajón szállitott kendert és petroleumot gyujtotta föl a maláji. A hajó mentésére gondolni sem lehetett. Alig volt annyi idejök, hogy leoldhassák a csolnakokat s némi élelmiszerrel belé szállhattak, mikor az egész hajó már lángban volt. Az ő csolnakuk volt az, mely egy heti leirhatatlan nélkülözés és aggodalmak után a Szent-Ilona szigetén kikötött.

Rövid hirek. *Szombathely* városa febr. 8-án tartott közgyülésében elhatározta, hogy a főpiaczot Horváth Boldizsár nevéről fogják elnevezni. — *Váthon* (Vas m.) Kéthelyi József földbirtokos hétfőn reggel agyonlőtte magát. — *Kozard* hevesmegyei községben tegnapelőtt az ottani Kőbányában egy már régebben, kőrepesztés végett elhelyezett dinamit-töltény fölrobbant s az ott dolgozó Szabados Pál nevü napszámost sulyosan megsebezte. — *Firenzében,* mint onnan e hó 10-ről sürgönyzik, Zimeoni, a «Ferrovie Meridionale» pénztárosa pár nap előtt nyomtalanul eltünt. A tegnap megejtett vizsgálatból kitünt, hogy több mint 200,000 lira hiányzik. — *Apateleken* (Aradm.) a gör. kath. felekezet mult nyáron épült iskolájának menyezete beomlott. Baj nem történt. — *Szent-Benedeken* (Pestm.) legközelebb nagy tüzvész dühöngött; 14 ház több melléképülettel porrá égett.

= **Birói zártörést** akart elkövetni ma délben *Offenhüter* Dániel aranymüves, a kiről nemrég irtuk, hogy házassági szédelgés miatt fogságba került. Csak pár nappal ezelőtt szabadult ki a Fortunából, de vagyonával nem rendelkezhetik, mert az előre fölvett hozomány fejében fenyitő zár alá helyezték a König és Offenhüter czég Lázár-utczai üzletének azt a részét, mely az ő tulajdona. Ma délben, mikor társa és a munkások nem voltak az üzletben, ki akarta feszitni a bolt ajtaját, hogy pénzét magához vegye, de rajtérték s bekisérték a főkapitánysághoz, a honnan csak ügyvédjének kezessége mellett bocsátották szabadon.

= **Az operaház előtt való kocsiközlekedés** ügyében kiadott főkapitánysági rendelet ma lépett életbe, de a mai est nem volt alkalmas arra, hogy az uj rendszer kipróbáltassék. A mai előadást nagyrészt gyalogjáró közönség nézte végig, azok pedig, kik kocsin távoztak, nehogy a gyalogjárók elvonulását meg kelljen várniok, jóval az utolsó felvonás vége előtt távoztak a házból.

= **Furfangos zsebtolvajt** szolgáltatott át a rendőrségnek a Ganz-gyár egy munkása *Kalesza* Maria személyében, a kit több kárvallott panaszára már régóta keresnek. A főkapitányságnak ugyanis tudomása volt róla, hogy egy fiatal leány meg-megállit az utczákon olyan férfiakat, a kik támolyogva járnak és amaz ürügy alatt, hogy lakását nem találja, elkisérteti magát egy darabig. Menetközben aztán bedugja «fázó» kezét kisérőjének kabátja alá, s kirántja zsebóráját és bucsutlanul távozik. Mire az udvarias kisérő észreveszi, hogy meglopták, két-három markos embert lát maga körül, a kik utját állják, ha a tolvajt üldözni akarja. Minthogy a rendőrség eddig nem szerezhette meg a veszedelmes leány személyleirását, nem is tudta őt kézrekeriteni, mig végre egy kárvallott munkás maga fogta el s juttatta a rendőrség kezei közé.

= **Elfogott iparlovag.** A fővárosi rendőrség kézrekeritette tegnap *Schödl* János iparlovagot, aki évekkel ezelőtt egy fővárosi pénzintézetnél pénztárnok volt, s ott nagymérvü sikkasztást követett el, mely miatt 4 évet börtönben töltött. Az utolsó időben méltó társat talált *Barcza* Géza személyében és ezzel együtt megvette Steyr városában az Eiselmayer-féle vendéglőt s a vételről szóló hiteles szerződés felmutatása mellett több bécsi, pozsonyi és budapesti kereskedőtől borokat és butorokat csalt ki. Az igy szerzett árukat, még mielőtt rendeltetési helyükre jutottak volna, a szélhámosok eladták s a pénzt maguk közt felosztották. Az iparlovagok később több társat is keritettek, a kik közül *Barcza* Viktort és *Adler* Bernátot Steyrben már korábban letartóztatták s most valamennyien Bécsben várják büntetésüket. Csak Schödl Jánosnak sikerült megmenekülni, s hol mint kereskedő, hol mint földbirtokos, hol pedig Schmidt János ügyészségi irnok gyanánt szerepelt. Végre ráakadt a fővárosi rendőrség, s letartóztatásáról értesitette a bécsi rendőrigazgatóságot.

= **A mérges ital.** Horvát Endre 54 éves lakatosmester hétfőn este stáczió-utcza 38. szám alatti lakásáról átment a szomszédos pálinkamérésbe s megivott egy pohár pálinkát. Hazatérve, csakhamar gyomorfájásról panaszkodott, hányni kezdett s mielőtt orvosi segélyben részesülhetett volna meghalt. Holttestét beszállitották a Rókus-kórház halottas kamarájába, hol ma délelőtt rendőrileg bonczolni akarták. A bonczoló orvos azonban azt konstatálta, hogy az illető mérgezés következtében halt meg, miért is müködését félbeszakitotta. Az esetről értesitették a törvényszéket s holnap képviselője jelenlétében fogják a bonczolást bevégezni. A rendőrség vizsgálatot inditott meg az iránt, hogy öngyilkosság forog-e fenn, vagy más keverte a szerencsétlen ember pálinkájába a mérget.

= **A hajtási szabályok** tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet pontos megtartására inti a teherhordó szekerek tulajdonosait a főkapitányság. E rendelet ugyanis megparancsolja, hogy a teherhordó szekereket a sötétség beálltával kivilágitsák s a nyilvános jármüvek este csak lámpákkal kivilágitva állomásozhatnak rendes helyeiken. A főkapitány tudatja, hogy ezentul pénzbirsággal fogja sujtani azokat, kik e rendeletet megszegik.

= **Utonállás.** Sztamó Márton 26 éves napszámost tegnapelőtt este kilenczedfél órakor a kerepesi-ut és erdősor-utcza sarkán ismeretlen tettes állitólag minden ok nélkül megtámadta s késsel kétszer a jobb karjába, egyszer pedig a jobb füle mellé szurt. A tettes a szegényháztéren keresztül gyors futással elmenekült.

Betörés a Károly-kaszárnyában.

— febr. 11.

A bécsi nagy ékszerlopás sikere utánzásra serkentette a budapesti betörőket is, a kik a Landauer testvérek megrablása óta nem vállalkoztak nagyobb akczióra. Már-már azt lehetett hinni, hogy a Pospichal-féle banda elitélésével ártalmatlanná tette az igazságszolgáltatás a többi gonosztevőt is, mert a cseh akrobatát a fővárosban lappangó betörők közös vezérének tartották. A ma éjszakai betörés azonban szomoru bizonysága annak, hogy Pospichal Antal nélkül is tudnak boldogulni a budapesti tolvajok s hosszas szünetjük alatt megtanulták a külföldi kartársak meglepő fortélyait, melyeknek ügyes alkalmazása biztos garancziája a sikernek. A Károly-kaszárnya épületének két boltjába törtek be csodálatos vakmerőséggel s összeszedtek minden értékes dolgot, a mi kezük ügyébe esett. A rendőrség korán reggel értesült a betörésről, melynek *Schein* Sándor divatárukereskedő és *Fodor* M. aranymüves viseli kárát, s azóta a detektivek egész serege hajszolja a tolvajokat, a kikre nagyon bajos lesz ráakadni, mert minden jel arra mutat, hogy kipróbált gonosztevők remekeltek a két bolt kifosztásában.

Tudósitónk a következő részleteket jelenti saját értesülései nyomán:

A Károly-kaszárnya főkapujától mintegy husz-huszonöt lépésnyire van Schein Sándor divatáru-kereskedése s ezen innen Fodor M. aranymüves boltja. A két boltot vékony fal választja el egymástól s mindkettő ugynevezett görgő-ajtóval záródik a Károly-körut felől. A betörők lecsavarták a Schein-féle bolt ajtajának nagy Wertheim-lakatját s ugy férköztek a helyiségbe. Könnyü volt bejutniok, mert még a belső üveg ajtó sem állta utjokat. A főhelyiségből a hátsó kis raktárba mentek, melynek két ablaka a Károly-kaszárnya udvarára néz. Előbb azonban kinyitották az utczai ajtó mellett lévő pénzszedő asztal fiókját, melyben vagy 300 forintnyi készpénzre akadtak. A kis raktárban meggyujtották a kétkaru gázlámpát s annak a világa mellett lyukat vágtak a téglavastagságu falon, mely a divatáru-üzletet elválasztja az aranymüves boltjától. Öt-hat téglát szedtek ki a falból, s hogy munkájok neszét ne hallja meg a Károly-kaszárnya katonaőrsége, összeszedtek a boltban néhány posztóból készült gyermekruhát, melyek fölfogták a kalapácsütések zaját. A fal tövébe is raktak kelméket, hogy a lehulló tégladarabok ne ütődjenek a padlóhoz.

Miután kivájták a falat, még nagyobb munka várt reájuk. Egy iratokkal megrakott huszonöt mázsás faszekrény állott az ékszerész irodájában, még pedig közvetlenül a lyuk előtt, melyet oly nagy fáradsággal vájtak ki. Ugy látszik azonban, hogy a betörők számot vetettek minden eshetőséggel s gondoskodtak alkalmas eszközökről, hogy elháritsák amaz akadályokat melyek munkájukat megnehezitik. Talán kémszemlét is tartottak már régebben a betörés szinhelyén, a mi nem is lehetett nehéz dolog, mert a Károly-kaszárnya udvaráról, a hol mindenki megfordulhat, be lehet látni mind a két bolthelyiségbe. Elég az hozzá, hogy a betörők a magukvájta lyukon át eldöntötték valami vasruddal a huszonöt mázsás faszekrényt, mely akkorát esett, hogy darabokra zuzta az utjában állott iróasztalt. Igy aztán bemászhattak egyenkint az aranymüves irodájába, a hol szintén meggyujtották a gázlángokat. A boltban nem bántottak semmit, de a kirakatból minden valamire való ékszert magukhoz vettek. Az aranymüves 15—16,000 forintra becsüli kárát s még délelőtt átadta a rendőrségnek az ellopott ékszerek lajstromát, mely azonban nem alkalmas arra, hogy bárkivel is megismertesse a tolvajkézre jutott drágaságokat.

Az aranymüves boltjában nem sokáig időzhettek a betörők, noha gondos szakértelemmel válogatták össze

az értékes tárgyakat s meghagyták a maguk helyén a keveset érő csecsebecséket.

Az ékszereket összeszedve, a lyukon visszatértek ujra a Schein-féle boltba, a hol becsületesen megdézsmálták a finomabb portékákat. Tömérdek nyakravalót, selyemkendőt és pántlikát nyalábolták össze, s ezekkel nyilván hölgyeiket fogják megörvendeztetni.

Elvittek sok mindent, de nem hagytak a két boltban semmit, a mi árulójukká lehetne. De egyikök arra vetemedett, hogy emberi dolgát ott végezze el a kolt hátsó kis raktárában.

A kárvallottak reggel nyolczadfél órakor tudták meg, hogy boltjaikban tolvajok garázdálkodtak s jelentést tettek azonnal a főkapitánysághoz, a honnan egy fogalmazót küldtek ki a betörés helyének megtekintésére.

A gonosztevők mindenesetre éjfélután kezdték meg munkájukat, melyet a sürü köd leple alatt zavartalanul végezhettek. A két boltot tegnap este nyolcz órakor zárták be, de a Schein Sándor helyiségében nyitva hagyták az udvarra néző ablakok fatábláit, melyeket reggel betéve találtak.

Csodálatos, hogy a Károly-kaszárnya őrségét nem riasztotta föl a zaj, melyet az eldöntött faszekrény és a darabokra tört iróasztal okozott s hogy a gázláng fénye, mely bizonyára ki-kivillant a deszkaajtók repedésein, nem tette figyelmesekké a járó-kelőket.

Kétséget sem szenved, hogy a betörők többen — legalább is négyen — voltak s egyikök az utczán őrködött, mialatt társai belül dolgoztak. Erre a fölvigyázóra azért is szükség volt, mert a Schein-féle üzlet ajtaját csak kivülről lehet fölemelni.

A rendőrség távíró utján értesitett a betörésről minden hazai és külföldi hatóságot s a pályaházakba rendelt polgári biztosokat utasította, hogy igazolásra szólitsanak föl minden gyanus idegent. A nyomozást *Zsarnay* Győző kapitány vezeti. Mindenekelőtt ama betörő tolvajokra fordítja figyelmét, a kik legutóbb szabadultak ki a fegyházakból, mert ezeknek lehetett szükségük arra, hogy valami uton-módon pénzt keritsenek.

Kiderült, hogy a mult éjszaka két más boltba is be akartak törni, de az őrjáratok elriasztották a tolvajokat. Valószinü, hogy e megugrasztott gonosztevők követték el a betörést s azért választottak exponált helyet, mert ismerik a rendőrségnek azt a taktikáját, hogy az élénkebb forgalmu utczákon nem gyakorol olyan éber felügyeletet, mint a külvárosokban.

A főkapitányság ma délben kapta meg az ellopott ékszerek jegyzékét. E szerint a tettesek Fodor M. üzletéből elvittek: 86 darab arany nyakkendőtüt gyémánt és brillantokkal, 58 inggombot, 114 db arany és ezüst joujout, 42 db arany lánczot, 73 db arany emlényt (medaillon) gyémánt és brillantokkal, 8 db függeléket, 4 db arany karpereczet gyémánt és brillantokkal, 44 db arany colier női lánczot, 85 drb gyürüt gyémánt és brillantokkal, 40 db arany órát, 33 db ezüst órát, 33 db arany és ezüst brossot, 12 db arany garniturát gyémánt és brillant fölszereléssel, 95 db arany és ezüst karpereczet, 353 db arany gyürüt, 28 pár fülbevalót gyémánt és brillantokkal, 25 db ezüst lánczot, 40 pár ezüst lencsét, 5 db ezüst szelenczét, 34 db arany keresztet, s 143 pár arany fülbevalót.

A kifosztott boltokat egész délelőtt nagy néptömeg állotta körül s megnézték sokan azt a nevezetes lyukat is, melyen a betörők átmásztak egyik irodából a másikba. Ezt a lyukat különben kora délután már befalazták.

A tolvajok csak az ékszereket vitték el, mig a kiürített tokakat elszórták a földön, s ép ezek számbavételével lehetett összeállitani az ellopott tárgyak lajstromát.

A rendőrség letartóztatott délelőtt egy Stern nevü ismert betörőt, ki csak nemrég szabadult ki a fegyházból. Bünössége valószinünek látszik, mert szabadulása óta semmi keresete sem volt s alibijét nem tudja bebizonyitani. Ezenkivül tudja a rendőrség, hogy Stern egy Weiland nevü társának segitségével ki akart fosztani egy deák-utczai aranymüves-boltot, de kisérlete meghiusult.

= **Phönix-hirdetést** olvasóink figyelmébe ajánljuk.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A népszinházban** szombaton lesz *«A falu rossza»*, vasárnap pedig *«A sárga csikó»* 100-ik előadása. Ez előadásokra az igazgatóság mind a két darabhoz teljesen uj diszleteket festetett Lehmann Mór mütermében. *F. Hegyi Aranka* hosszas betegsége után holnap pénteken lép föl először *»Gasparone«* Carlotta grófnő szerepében.

— **A nagyváradi szinház** bérbeadásának ügyét — mint az O. É.-nek sürgönyzik — ma döntötte el a város törvényhatósági bizottságának közgyülése. A szinügyi bizottság javaslata, hogy a nagyváradi szinkör egy évre Nagy Vinczének, a debreczeni szinház igazgatójának adassék ki, élénk vitát keltett, melyben Gyalokay Lajos törvényszéki elnök, Lipovniczky Sándor orsz. képviselő és a szinügyi bizottság elnöke vettek részt. Végül Döry br. főispán elrendelte a névszerinti szavazást, melynek eredménye lett, hogy a törvényhatóság 56 szóval Krecsányinak adta ki ez évre a szinkört.

— **A pécsi országos dalünnepélyt** augusztus 12, 13, 14, 15 és 16-ik napjaira tüzték ki. Hubay Jenő brüsszeli kir. zeneakadémiai tanár elvállalta az orsz. dalárszövetségi karnagyi állást.

— **A német szinházban** ismét egy vigjátékban vendégszerepelt ma Ellmenreich asszony. «Donna Diana» czimszerepét adta; Moretonak ezt a regényesen komponált alakját, melyre a német forditás ugyanesak lazán szabta meg az uj toilettet. Donna Diana, igy a mint ma láttuk, még az Ellmenreich asszony különben müvészi játékában sem az, a kit a spanyol költő fantáziája megteremtett. Az eredeti szövegben sokkal több van abból a drámai vonásból, mely e vigjátékban szokatlan lelkiharczoknak okozója. — Annál több elismeréssel adózunk Ellmenreich asszonynak, ki a forró, spanyol vér temperamentumát saját egyéni müvészetével rajzolta meg, lehetőleg ott is, a hol a sugo csak lapos utánzatot hozhatott emlékezetébe. A müvésznő mindenesetre nagyobb az ő drámai és főkép tragikai alakitásaiban, mint a vigjáték keretében, de épen azért semmi sem bizonyithatná inkább sokoldaluságát, mint a mai este, midőn egy eredetileg drámainak festett jellemre olykép tudta a komikum köntösét ráadni, hogy ez a merész kompozitum visszatetszés helyett a legélénkebb rokonszenvre talált. — Donna Diana nagyon csodálatos teremtés, kinél csak a végletekbe csapó spanyol vér magyarázhatja meg, hogy puszta daczból beleszeret egy férfiuba, kinek erre más érdeme nincs, mint az, hogy egy csomó udvariatlansággal fejezi ki iránta szenvelgett közönyét. — Ellmenreich asszony határozottan heroina e szerepében, a milyennek a Moreto Dianájának tulajdonképen lennie is kell és ugy játszsza meg azt a lelkiküzdelmet, melynek végeredménye a megadás, hogy hajlandók vagyunk don Cesart oly férfiunak tartani, kinek ellenállása csakugyan ellenállhatatlan. — A közönség nem is szünt meg ismételten bizonyitani tetszését s nemcsak felvonás-közökben, de nyilt jelenetekben is gyakran hivta a müvésznőt. — Összjáték volt annyi, a mennyi a darabot a társulat szempontjából is megmentette, e részben legtöbbet Kühle ur tett, ki pompás Perin volt. Bauer ur is könnyebben és biztosabban mozgott, mint rendesen s róla ma szivesen emlékezünk meg dicsérettel. Több szerep a darabban nincs is. Az előadást a nagyszámu közönség nagy megelégedéssel nézte végig.

— **Vidéki szinészet.** *Temesvár* város közönsége pályázatot nyit a városi «Ferencz József-szinháznak» az 1886/7-iki téli idényre magyar szintársulat részére leendő átengedése iránt. — *Solymosi* Elek a legközelebbi napokban vidékre megy vendégszerepelni. Kassán hatszor és Temesvárott négyszer lép fel. Kassán a Tündérhaj, Tót leány, Árva Zsuska, Lumpácziusz, Árendás zsidó és Veteránok czimü darabokban fog játszani s Temesvárott a négy előbbeniben. — A *Nagy-Kanizsán* épitendő állandó szinház számára a nagy-kanizsai takarékpénztár választmánya febr. 4-én tartott ülésében 10,000 forintot szavazott meg olyképen, hogy régebbi 4700 frtos városi közmüvelődési czélokra tett alapitványát emlitett czélból 10,000 forintra kiegészitette. — *Ujpesten* Krecsányi-Jakabfyné szinigazgatóné jutalomjátékául ma este telt ház előtt a Lukácsy «Veres haju»-ját adták.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Az igazoló választmány** ma este *Apáthy* István elnöklete alatt ülést tartott, a melyen *Gattein* Izrael III. ker. esküdt ügyét tárgyalta. Mint tudva van, a multkori ülésből albizottság küldetett ki Morzsányi Károly, Harrer Pál, Mátray József urakból, hogy vizsgálja meg Gattein Izrael magyar nyelvismeretét. Az albizottság azt jelenté, hogy a Gatteint felkereste hétfőn délelőtt, de ő kora reggel elment hazulról. Hanem az elöljáróságnál együtt volt Haszman József elöljáró, Belgrády Miklós ker. jegyző és Varga András esküdt egybehangzóan bizonyitották, hogy Gattein egy szót sem tud magyarul. Ennélfogva javasolják, hogy miután Gattein már előbbi beadványában kijelenté, hogy vizsgálatnak alávetni magát nem akarja; a szerzett tudomás hivatalos uton hivatalos egyénektől ered; s Gattein mindig meghiusithatja az ujabbi vizsgálati kisérletet: mondja ki a választmány, hogy Gattein Izrael nem felelvén meg a törvényes kvalifikácziónak, választása megsemmisittetik E jelentés után bemutatták Gatteinnak az albizottság ottjárta utáni napról kelt levelét, a melyben az 1872: XXXVI. t. cz. különböző szakaszaira hivatkozva azt igyekszik bizonyitani, hogy a kerületi esküdtek nem tartoznak a főváros ama közegei közé, a kiktől a hivatalos nyelv birását a törvény megkivánja. A kerületi esküdtek a fővárosi hatóságnak semmi felelősséggel nem tartoznak s a 89. §-nak alávetve ninesenek.» Ne helyezze az igazoló választmány magát — igy végzi — a III. kerület tulnyomóan német nyelvü lakosságával ellentétbe, hogy a szenvedélyek még jobban felzaklattassanak. A választmány a törvény világos rendelkezése alapján, ez ügyvédi beadványt tekintetbe nem véve, *Gattein Izrael választását egyhangulag megsemmisitette.* Ezután kimondta, hogy amaz esküdteket, a kiknek választása megtámadva nem lett, igazoltakul tekinti. Az iratokat hivatalból fölterjeszti a biráló választmányhoz, s ennek döntése után a határozatok jogerőre emelkedvén, a közgyüléshez előterjesztés fog tétetni a III-ik kerületben két esküdtre nézve *uj választás* elrendelése iránt. Mivel ugyanis Linczenpolcz és Gattein, a kiknek választása megsemmisittetett, esküdtekül nem tekinthetők, ennélfogva helyökbe pótesküdtek nem léphetnek. Végül kérdés tétetett, hogy addig, mig a verifikáczió alapján az uj esküdtek müködésüket meg nem kezdik, az elöljáróságok mit tevők legyenek, mert a meg nem választott régiek már visszavonulnak: — az a fölvilágositás adatott erre, hogy a régi esküdtek is kötelesek müködni mindaddig, mig helyeiket az ujak el nem foglalják. Az igazoló választmány határozatai az esküdtek választására nézve szombaton 13-ikán d. e. 10 órakor fognak nyilvánosan kihirdettetni; február 14., 15. és 16. napjain d. e. 10—12 óra közt pedig a felebbezéseket lehet a biráló választmányhoz benyujtani.

— **Az uj köztemetőbe** Kőbányára vivő vasut tárgyában a tanács ma elfogadta a vegyes bizottság előterjesztését, a mely szerint az az eszme, hogy a holttestek lóvasuton is szállittassanak, elejtetett, hanem az ocsóbb temetkezésekre gőzvasut használata fogadtatik el. Első sorban tehát fel fogja hivni a tanács a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy a rákos-ujszászi vonalon a sineknek a temetőig vitelével nem volna-e hajlandó a temetkezéseket állandóan, esetleg ideiglenesen elvállalni, s ha nem, Balázs Mór vállalkozónak benyujtott ajánlata és a lóvasuttársaságnak szintén gőzvasutra vonatkozó beadványa fognak a további tárgyalás alapjául szolgálni.

— **Bezárt iskolák.** A II. ker. török-utczai elemi fiuiskola 1. fiu és 1-ső vegyes osztályai, ugy a fegyvergyár-utczai kisdedóvó intézet kanyaró miatt 3 hétre bezárattak.

— **Az árvaszék uj elnökénél** Sipőcz László urnál a budapesti közjegyzők ma testületileg tisztelegtek.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budapesti angol klub** mai estélyén Black Móricz a kör érdemes alelnöke tartott érdekes felolvasást. «Ups and downs of nations» czimet viselő értekezésében nagy tanulmányra valló készültséggel fejtegette amaz okokat, melyek valamely nemzet felvirágoztatására, vagy hanyatlására birnak hatással. Felolvasó több érdekes példával és szellemes megjegyzésekkel élénkitette előadását. A felolvasást nagy közönség hallgatta végig folytonos éber figyelemmel. Ott voltak a többek között: Szabó József egyetemi tanár, Gelich Richárd tábornok, Sterne Henrik konzul.

— **A budai kör** termében tegnap két érdekes felolvasás volt Az elsőt dr. Dirner Gusztáv orvos tartotta «Hogyan óvjuk az egészséget» czim alatt, a melyben különösen a most uralkodó járványos betegségeket és azok okait ismertetve, egyuttal felsorolta mindazokat az óvó szereket, a melyeket e betegségekkel szemben alkalmaznunk kell. Utána dr. Rácz Károly tartott egy inkább csevegésszerü előadást, a melyben különféle érdekes kérdésekre iparkodik megfelelni; szólt a «létért való küzdelemről», az állatok öngyilkosságáról, az élet meghosszabbitásáról és a gondolatkitalálásról. Mindkét előadást a közönség tetszéssel fogadta.

— **A magyar földrajzi társaság** ma az akadémia kistermében felolvasó gyülést tartott, melyen Décsy Mór r. tag *«Szabad Szvanéczia, az Ingur felső hosszvölgyéről»* tartott tartalmas előadást. E hosszvölgy a nagy Kaukáz közép része irányában emelkedő kolchiai hegyvidék határán terül el, az Ingur magas völgyében, hol a szvánok laknak. Ez a szabad Szvanéczia. Felolvasó részletes topografiai képét nyujtja e hosszvölgy és vidékének. Szvanéczia örökösen hóval boritott hegyek üstkatlanában fekszik s egyetlen ut vezet hozzá, az is csak nyáron járható. A vidék topografiai helyzete nagy befolyással van a lakosok életmódjára és jellemére. Ujabb időben egynehány tudós, mint Abich, Gileo, Radde stb. meglátogatták e vidéket s irtak is róla, természeti viszonyairól, de magukat e magas hegységeket eddig alig kutatta át valaki. Fölolvasó 1884. aug. 31-én ment először Szvanécziába s fenn volt körülbelül 12,000 láb magasban a nagy kaukáz hegység fögerinczén, utána is megkisérelték, de a kisérletek hajótörést szenvedtek a roppant hideg s meredek feljárók folytán. Décsy másnap is ott maradt, felméréseket eszközölt, kutatott s fáradságainak jutalmát böven elnyerte a gazdag tapasztalatokban, melyekkel hazatért, hogy a tudománynak ez eddig ismeretlen terét világossággal deritse fel. Szvánéczia lakói, kiket már Strabó felemlit, szoros összeköttetésben éltek Gruzia, Abkházia és Mingrelia lakóival, eleinte egyesülve, majd külön kormányzók alatt. A 14, században diadalmasan nyomultak előre, felégették Kutaisz városát, de később Bagrat király ismét az imeritiai királyság alattvalóivá tette őket. A 15. században már nagyhatalom volt Szvanéczia s teljesen független. Kedvező természeti viszonyok folytán ezt a függetlenséget máig is tudták tartani s innen neve: szabad Szvanéczia. Azonban viszonyai épenséggel nem rendezettek s gyakran támadnak viszályok kebelében, mert a nép ingerlékeny, féktelen, szabadságra vágyó s nem tudja eltürni még a saját kebeléből eredő rendszabályok és törvények nyügző lánczát sem. Ismerteti viszonyaikat, életmódjaikat, képekben mutatja be előbb a hosszvölgy geografiai területét, majd népszokásait, viseletét; a hegységeiből hozott ásványfajokat nemcsak a jelen volt tudósok, de a — kis számu bár — de érdeklődő közönség is nagy figyelemmel vizsgálta s midőn Décsy zajos tapsok között befejezte előadását, az ülés véget ért.

— **A kereskedő ifjak társaságában** *György* Endre orsz. képviselő nagyérdekü felolvasást tartott ma este, mely igen szépen összefüggő lánczszemét képezte ezen jó irányu társulat felolvasási ciklusának. A felolvasás a keleti vasutak nagy horderejü kérdésével foglalkozott; kifejté a felolvasó azok keletkezését s a versenyt, melyet különösen Anglia azok kiépitésénél kifejtett; nagy érdeklődést keltett a Hirsch báró és a fényes porta között fenforgó ügy fejtegetése. Áttért ezután a felolvasó a magyar érdekekre, mik a keleti vasutakkal egybefüggenek s általános tetszés és élénk figyelem mellett foglalkozott ez irányban szükséges teendőinkkel. A nagy számu hallgatóság, melynek sorait a szép nem is kiválóan képviselte, szünni nem akaró tapssal és éljenzéssel jutalmazta meg a felolvasót, kinek dr. Herich Károly, a társulat elnöke meleg szavakban fejezte ki a hallgatóság és a társulat köszönetét.

— **Az egyetem köréből.** A «Tudomány- és müegyetemi dalos kör» megalakulására az egyetemi polgárok a ma este tartott értekezleten oly nagy számban jelentek meg az olvasó kör helyiségében, hogy az esetben, ha az érdeklődés le nem lohad, a dalos kör már is megalakultnak mondható. A fakultások mindegyike igen szépen volt képviselve. A dalos kör elnökévé Kemény Zoltán joghallgató, jegyzőjévé Freund Jenő jh. választattak meg. Szotyori Nagy Károly a dalos körnek 1000 példányban küldte meg «Király-himnuszát», melynek összes bevétele a daloskör alaptőkéjéhez csatoltatik. Az alapszabályok kidolgozására albizottságot küldtek ki. — Holnap este az államtudományi kör vita estélyén Klein Ede joghallgató fog értekezni «az arányos és progressiv adóról, különös tekintettel Leroy—Beaulieu nézeteire.» — Az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület titkára szép, meleg hazafias hangon irt levélben mondott köszönetet az olvasókör elnökének, Melly Bélának az egyetemi ifjuság körében megindított nagyobb szabásu gyüjtésért. «Az ifjuság érzelmeinek legkisebb nyilvánulása szent nekünk — igy szól többek között a levél — s fáradozásainkat is megszenteli. Reményt ád a tapasztalás, hogy a magyar ifjuság tudja, hogy Rákóczy földjén tért vesztenek a hősök unokái . . . Mozogjanak kérem — igy végzi — otthon a családban, az ismerősök közt, az utczán, leveleikben és szóval hirdessék, terjesszék ez eszméket, mert az erdélyiek önmentő erőfeszitésének nem szabad kudarczhoz vezetnie. Isten megsegitő erős keze mindnyájunkon! Kolozsvár, 1886. jan. 28. Sándor József, az E. M. K. E. titkára.»

— **A «Budapesti ügyvédi kör» választmánya** a legutóbbi ülésében elhatározta, hogy a budapesti és pestvidéki törvényszékek uj elnökeihez üdvözlő felirat intéztessék. Elhatározta továbbá, hogy az igazságügy- és pénzügyminiszteriumhoz kérvény intéztessék az iránt, hogy mivel a vagyonátruházásoknál eddig hozott birói végzések az előző átruházás időpontját mivel sem igazolják, a mi az illetékszabásnál a felekre nézve nagy bajjal jár, mert az külön igazolandó, hogy a közönség érdekében e tárgyban történjék valamely intézkedés.

— **A budapesti lengyel egylet** febr. 7-én tartotta 18-ik rendes közgyülését, mely alkalommal az egyesület elnökévé Stempien Lajost választották meg.

— **A körmöczbányai magyar egyesület** febr. 7-én tartott évi közgyülésén Hermély Győző tanár igen érdekes fölolvasást tartott «A nők hivatásáról». A szép számu közönség egy óra hosszáig hallgatta figyelemmel a fölolvasó érdekes és vonzó előadását. Az ezután megejtett választás eredménye lett: elnök Schröder K. kir. főreáliskolai igazg., alelnök Raab K. ev. esperes, titkár dr. Versényi Gy., pénztáros Kelemen F. könyvtáros Szántó Kálmán, tanár.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Letartóztatott kereskedők.** A budapesti törvényszéknél napok óta folyik a vizsgálat Ladányi Lipót és Móricz fővárosi füszerkereskedők ellen csalárd bukás miatt. *Jenny* vizsgálóbiró tegnap délután letartóztatta a két kereskedőt, kiknek a váczi köruton 63. szám alatt levő üzlete már november óta birói zár alatt van.

— **A lovas-uti gyilkosság** ügyében letartóztatott *Kohn* Józsefet tegnap délután szabadon bocsátották, mert csak három tanu ismerte föl benne azt az embert, ki a meggyilkolt Lamplnét a vesztőhelyre kisérte, mig hatan tanuskodtak arról, hogy a gyilkosság éjszakáján otthon volt. Különös, hogy Kohn ma estig nem tért vissza szállásadójához, a meggyilkolt asszony nővéréhez, a ki nem is tudja, hogy kiszabadult.

— **Csalárd bukás** miatt a kir. törvényszék harmadfél évi fegyházra itélte Mansvirth Adolf budapesti kereskedőt, ki fölebbezést jelentett be. A kir. tábla a fegyházbüntetést 3 évre emelte fel, minélfogva a kir. alügyész a kereskedő letartóztatását inditványozta a mai itélethirdetés alkalmával. A törvényszék azonban továbbra is szabad lábon hagyta az elitéltet.

— **A gyujtogatás büntette** miatt letartóztatott Szekeres Józsefen az elmebetegség jelei mutatkoznak, minélfogva orvosi megfigyelés alá veszik.

— **A Sarauw-Röttger-féle honárulási pörben** itélt a lipcsei törvényszék. Sarauw tudvalevőleg azzal van vádolva, hogy a Röttger utján az állami levéltárból Németország védelmére kiváló fontossággal biró tervrajzokat szerzett meg s szolgáltatott át a dán kormánynak. A védelem folyamán enyhitő körülményül hozatott fel, hogy Sarauw dán s nem belföldön követte el bünét, Röttger pedig kiváló katonai szakképzettséggel bir s nem tételezhető fel, hogy tudva árulást követett volna el, holott a fizetés, melyet érte kapott, nem hágja tul azt az árt, melyet nagyobb hirlapok is fizetnek ily közleményért. Ez iratok lényege már a franczia háboru előtt szellőztetve volt röpiratokban. A törvény vád és védelem meghallgatása után *Sarauwot 12 évi fegyházra s 10 évi becsületvesztésre* itélte. *Röttger fölmentetett.*

MULATSÁGOK.

— **Thee dansant.** Egyetlenegy elite-mulatsága volt eddig a budaiaknak, azt is elhóditották a pestiek, a thee dansant is átjött a pesti oldalra, hogy szaporitsa a balparti oldal mulatságainak kifogyhatlan sorozatát. Az a kedves mulatság, melyhez a főváros előkelő társaságának annyi kellemes emléke füződik, a várszinház kevéssé kényelmes helyiségéből átjött a VI—VII. kerületi klub disztermébe. A mulatság külső szinezete egészen megváltozott, ma szünetelt az étel- és italjegyekkel üzött ama gyengéd zsarolás, melynek mindenki oly szivesen nyitotta meg erszényét a szegény gyermekkert egylet piczíny árvái javára. Csak pezsgőt árusitottak a hölgyek, a minek volt is szép kelendősége. Ezzel a mulatság elvesztette régi jellegét s helyet foglalt a nagy elite bálok sorában s nagy konkurrencziát csinál az ezután következőknek. A háziasszony tisztét báró Edelsheim-Gyulay Lipótné vette át báró Lipthay Bélánétól, a kit családi gyásza akadályozott meg abban, hogy részt vegyen a mulatságban, melynek sikereért annyit fáradozott. A lady patronesse fehér brokátruhát viselt illuziondiszitéssel. A négyeseket hatvan pár tánczolta. Jelen voltak: dr. Országh Sándorné, Hofbauer Sándorné, br. Tunkel Adolfné, Rupp Zsigáné, Olay Lajosné, Bálint Ferenczné, Wein Jánosné, Hartenstein Zsigmondné, Osztoics Miklósné, dr. Vándorné, Wendler Henrikné, Popper Fülöpné, Kercserné, Garlathy Szilárdné, Ertler Edéné, Weigerth Károlyné, Huliczius Károlyné, Altmann Henrikné, Eisdorfer Gusztávné, Muchmayer Sándorné, Olay Leona, Petz Teréz, Huliczius Anna, Weigert Anna, Koczó Nelli, Röck Erzsi, Horváth Gizi, Totisz Irén, Horvay Aranka, Török Emma, Barios Ilonka, Koller Gizi, Bálint Juliska, Bálint Margit, Hirsch Anna és Luiza, Adriányi Berta, Niemayer Hedvig, Spitzer Flóra, Menzel Irén, b. Tunkel Aranka, Bauer Teréz, Fülöp Marcsa, Rokay Gabriella, Brinkmann Miczi, Altmann Róza, Altmann Irén, Garlathy Olga, Ponger Ema, Kercser Luiza, Wendler Aranka, Wendler Eugénia, stb. A férfiak sorában ott láttuk gr. Szapáry Gézát, b. Edelsheim-Cyulay Lipótot, b. Fehérváry Géza honvédelmi minisztert, Országh Sándor, Busbach Péter, Olay Lajos, dr. Darányi Ignácz országgyülési képviselőket és még többeket.

— **Az országos szinésziskola** segélyalapja javára 1886. február 22-én a fővárosi VI. és VII. ker. kör diszes helyiségeiben zártköri pikniket rendeznek az iskola növendékei.

— **A budapesti vaskereskedőifjak társulata** sikerült tánczvigalmat rendezett ma este a vigadó éttermeiben. A rendezőség, élén Rausch Ferencz tiszteletbeli elnökkel mindent elkövetett a bál sikereért. 10 óra után jelent meg Rausch Ferenczné urhölgy leánya Gizella kiséretében, kiket a rendezőség gyönyörü, fehér kaméliából kötött csokorral lepett meg. Majd Balázs Kálmán zenekara rázenditette a csárdást, s a fiatalság hévvel látott a tánczhoz. A hölgyek között ott láttuk Rausch Gizella, Hock Jenni, Hofecker Julia, Echten Róza, Fadi Ilona, Tihy nővérek, Schaukal Gizella, Molnár nővérek, Kleisz Józsa, Schützenberger Irma, Dávid Matild, Dávid Rózsika, Wassermann Teréz, Fuchs Teréz, Dicz nővérek, Kuger Sarolta, Taxer Mariska, Endlich Vilma, Nyiri Juliska, Técsy Irma, Kónya Vilma, Barics nővérek, Décsi Ilona, Kerekes Józsa, Sághy Matild és Hajnal Irma kisasszonyok, Rausch Ferenczné, Kingeisen Máténé, Kátay Józsefné, Echten Ferenczné, Molnár Endréné, Mészáros Lajosné, Gunda Lajosné, Schützenbergerné, Kertay Zsigmondné, Koller Istvánné, Reeli Istvánné, Millermayerné, Romeiserné, Taferné, Endlichné, Nyiri Lajosné és Grünwald Józsefné urhölgyek. A tánczrend igen izlésesen volt kiállitva. Könyv, fehér és kék selyembe kötve, melynek első lapján ásó, kapa és vasrudak voltak csinosan csoportositva. A tánczvigalom jövedelme az erdélyi közmüvelődési egylet alaptőkéjét gyarapitotta.

— **Operabál Budapesten.** Gr. Keglevich István a nemzeti szinház és az operaház intendánsa azon fáradozik, hogy a világvárosok speciális mulatságát az operabált is bevezesse a fővárosi mulatságok sorába. A bál napja még nincs meghatározva, de már eddig is nagyban folynak az előkészületek. Különösen az arisztokráczia körei viseltetnek nagy érdeklődéssel a mulatság iránt.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** *Apor* János báró, altorjai nagybirtokos, a napokban tartja esküvőjét *Bernáld Irénnel*.

— **Eljegyzés.** *Aczél* László ugocsamegyei kir. tanfelügyelő eljegyezte *Perényi* Lujza bárónőt. — *Thassy* Lajos zalamegyei aljegyző eljegyezte *Vizy* Gyula zalaegerszegi járásbiró leányát *Gizellát*. — *Michnai* Gyula b.-csabai ev. tanitó febr. 3-án jegyet váltott *Aradszky* András leányával: *Ilonával*. — *Debreczeni* Ferencz kólyi ref. tanitó febr. 2-án eljegyezte Székelyhidon *Füzessy* Irmát. — *Mikus* Antal hevesmegyei tisztviselő Egerben eljegyezte Juhász Jolánt.

GYÁSZROVAT.

Báró Pongrácz Emil főrendiházi tag a pénzügyi közigazgatási legfőbb biróság tagja, ismert iró, ma reggel hirtelen meghalt. Élete delén dőlt a nagy tehetségü, széles körben általános rokonszenvnek örvendő férfiu sirba. Gyenge idegzetét már rég idő óta pusztitotta a megfeszitett munkásság, többször volt kénytelen üdülést keresni a fürdőhelyeken, de baja nem volt olyan jellegü, hogy még csak sejteni is lehetett volna a vég ily közelségét. Az utolsó időkben egészsége látszólag javult, rendesen végezhette hivatalos teendőit, e mellett tanulmányaival is foglalkozott. Ma reggel is épen hivatalba készült, midőn szivszélhüdés érte s életének alig három percz leforgása alatt véget vetett. Pongrácz Emil báró 43 éves korában szünt meg élni, években rövid élete alatt sokat tudott teremteni, mint hivatással biró iró és mint lelkiismeretes hivatalnok szép pályát hagyott hátra. A régi főrendiháznak munkás tagja, hosszabb ideig jegyzője volt, midőn a főrendiház ujjászerveztetett, Pongrácz annak mint választott tagja foglalta el ujból helyét. Közigazgatási és pénzügyi tanulmányai mélyen gondolkozó elméről tettek tanubizonyságot, csak nemrég lépett ki a pénzügyminiszteriumból, hogy a pénzügyi biróság tagjai között foglaljon helyet. Szerető nő és három gyermek gyászolják benne a legjobb férjet és a legjobb atyát. Életének fontosabb mozzanatait a következőkben foglaljuk össze: Pongrácz Emil b. 1843. február 13-án született Mohorán Nógrádmegyében. Már kora ifjuságában nyilvánult felette gyorsan kifejlett képzetében a költői hajlam s a tudományok iránti szeretet. 19 éves korában irt két kötetes regényt «Gyöngyvirág» czim alatt, mely az irodalmi körök figyelmét vonta magára. Később az ifju, mig tanulmányokkal foglalkozott, egyuttal folyvást a költészet oltárán is áldozott. Eredeti beszélyei, melyek elszórtan különféle folyóiratokban jelentek meg, mintegy 8—10 kötetet tesznek ki. 1864-ben «Estikék» czimü beszélyei (2 füzet), 1861-ben pedig «Rózsabimbók» czimü egy kötetnyi költeményei jelentek meg. 1869-ben irt egy népszerü füzetet «A nemzet vagyonáról» (a magyar államvagyonról). 1870-ben jelentek meg «Szuezig és vissza» czimü utirajzai, 2 kötetben; ez érdekes és mulattató olvasmány, komoly és tanulságos dolgokat is foglal magában Egyiptom irodalmáról, pénzügyeiről és birtokviszonyairól. 1873-ban jelent meg tőle «A magyar királyi pénzügyminiszterium 5 évi müködése», 1875-ben jelent meg «Uton útfélen» czimü 2 kötetes utirajza, melyekben különösen érdekesek a Helvéczia bérczei között gyüjtött regék és mondák. Ugyanazon évben jelent meg «A kigyógyult beteg» czimü regénye is. Azonkivül több éven át irt a kiválóbb politikai lapokba, politikai, de leginkább pénzügyi czikkeket, hosszabb ideig munkatársa volt a hires «Indépendence» belga lapnak s külföldi német lapokba is sokat irt, mindig becsületet, elismerést és tekintélyt szerezve a magyar irói tollnak. Alapos tudományos készültségét, theoriai nagy kincsházát, a tapasztalat gyöngyeivel szaporitandó, beutazta több izben Német- és Olaszországot, Svájczot, járt Franczia-, Orosz-, Görög-, Török- és Angolországban, Hollandiában, Belgiumban s ilykép Európának majdnem minden nevezetesebb helyén megfordult. 1868 elején az alkotmányos aera teljes visszaálltával állami szolgálatba lépett s nemsokára fiatal kora daczára már (1878. január 28-ika óta) osztálytanácsos volt a magyar királyi pénzügyminiszteriumban. Mint a főrendiház született tagja több kitünő szónoklattal jeles szónoknak bizonyult be.

Rigó Pál az egri főkáptalan mező-tárkányi urad. kasznárja febr. 4-én 67 éves korában elhunyt.

Farkas Ferencz volt egri érseki uradalmi pénztáros február 7-én szélhüdés következtében hirtelen elhunyt.

Soós György, 48/49-iki honvéd huszár, kecskeméti ref. főgimnáziumi tanár febr. 10-én, 58 éves korában elhunyt. Temetése ma délután ment végbe.

A hivatalos lap febr. 11-iki számából.

Kitüntetés. Ő felsége *Koreska* József nyugalmazott főispán magyar nemességét megerősitette, és egyuttal neki, valamint törvényes utódainak a «szakolczai» előnevet dijmentesen, *Kovács* Andor pilisi ágost. hitvallásu evangelikus tanitónak, a népnevelés terén sok éven át kifejtett sikeres müködése elismeréseül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Kinevezés. Ő felsége *Görgey* Sándor dr. Vaisz-féle alapitványi segélydijat élvező és szolgálattétel végett a budapesti kir. itélő-táblához beosztott joggyakornokot, ugyanazon itélő-táblához tiszteletbeli segédfogalmazó, a m. kir. pénzügyminiszter dr. *Csipkés* Károly marosvásárhelyi kir. itélőtáblai segédfogalmazót, a m.-vásárhelyi kir. főügyészséghez fogalmazóvá, a magyar királyi igazságügyminiszter *Witt* László mohácsi ügyvédet a kalocsai kir. törvényszékhez jegyzővé, *Hajdu* Sándor nagyváradi kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőt a perlaki kir. járásbirósághoz telekkönyvvezetővé, a m. kir. igazságügyminiszter az aszódi kir. javitó-intézethez családfővé *Cseh* Lajos ottani ideiglenes segédtanitót, a zágrábi kir. pénzügyigazgatóság *Sunics* Sándor eszéki adófelügyelő dijnokot, a zágrábi kir. pénzügyigazgatósághoz irodasegédtisztté nevezte ki.

Királyi adomány. Ő felsége, *Csekej* községnek az ott 1885. évi szeptember hó 24-én dühöngött tüzvész által károsodott lakosai segélyezésére, ötszáz forintnyi összeget magánpénztárából adományozott.

Rendjelviselési engedély. Ő felsége megengedte, hogy *Leschetitzky* Tivadarné született *Essipoff* Anna a porosz királyi udvari zongoramüvésznői czimet, *Kattuz* József államvasuti főmérnök a román korona-rend lovagkeresztjét, dr. *Sterk* Gyula a III. oszt. Takova-rendet, *Tichy* József államvasuti főfelügyelő a IV. oszt. Takova-rendet, D. *Ancona* József fiumei lakos a IV. oszt. Takova-rendet, továbbá *Barbieri* János és *Petrák* Antal fiumei lakosok a szerb királyi I. oszt. érdemérmet, végül őrgróf *Pallavicini* Sándor az orosz császári csillagos II. oszt. Szaniszló-rendet és gróf *Chorinszky* Ignácz a svéd királyi észak csillag-rend középkeresztjét elfogadhassák és viselhessék.

A honvédség köréből. Dr. Havas Adolf 50-ik, dr. Weisz Izidor 85-ik zászlóaljbeli szab. állományu honvédfőorvosoknak, dr. Lövi János szolgálaton kivüli viszonyban lévő honvédfőorvosnak, dr. Gerő József 78-ik zászlóaljbeli szabadságolt állományu honvédfőorvosnak, dr. Szauer Vilmos 72-ik zászlóaljbeli szabadságolt állományu honvédsegédorvosnak és dr. Lévai Sándor 83-ik zászlóaljbeli szabadságolt állományu honvédsegédorvosnak, a m. kir. honvédség kötelékéből kérelmezett kilépésük, védkötelezettségeknek teljesitése után, tiszti rendfokozatuknak megtartása nélkül, megengedtetett.

TÁVIRATOK.

Bécs, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Schippek Károlyon a kaiser-ebersdorfi vasutállomás főnökén Nagler Rudolf munkás ma délután rablógyilkosságot követett el. Nagler Schippeket a a kocsik fertőtlenitése alkalmával késsel hasba szurta. A sebek oly veszélyesek, hogy az állomásfőnök a mai éjjelt nehezen fogja átélni. A tett boszu müve, amiért az állomásfőnök Nagler atyját, ki állomási szolga volt, elbocsátotta.

Bécs, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Greuter képviselő állapota annyiban javult, hogy egészsége nehány nap mulva remélhetőleg ismét visszatér. A király ma a képviselőház ülése alatt tudakozódott Greuter hogyléte felől.

Trieszt, febr. 11. *Sterneck* b. altengernagy ma délelőtt meglátogatta a San Rocco stabilimento tecnico hajógyárát, tüzetesen megtekintette az épülő Erzherzog Ferdinand Max tornyos hajót, valamint egy czirkáló hajót, melyet az argentini köztársaság épittet, és mely már csaknem teljesen készen van.

Prága, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A cseh-klub még eddig nem foglalkozott a baloldalnak a nyelvre vonatkozó javaslatával. A végrehajtó bizottság ez ügyben tegnap ülést tartott. A cseh képviselők azt kivánják, hogy a javaslat mindjárt az első olvasásnál elvettessék; ugyanazt kivánják a többi szláv képviselők is. Scharschmid inditványa a dalmát képviselőket nagyon elkeseritette s állitólag kijelentették, hogy mellőzésére fognak szavazni, még akkor is, ha a Hohenwart-Club mást határozna. Két hét előtt alig ha fogják először is olvasni.

Prága, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Ó-cseh lapok Bécsből értesitnek, hogy a kormány azt óhajtja, hogy a nyelvkérdést e törvényhozási periodusban, még a jelen többség elintézze. A kormány természetesen visszautasitja az ellenzék mértéktelen követelményeit, de kivánja, hogy egy nyelvtörvény véget vessen az izgatás anyagának, s a nemzetiségi czivódásokat korlátok közé szoritsa.

Berlin, febr. 11. A kormány a képviselőház mai ülésében törvényjavaslatot terjeszt elő a tanitóknak és tanitónőknek a nyilvános népiskolákban való alkalmazása és szolgálati viszonyai, valamint az iskolai mulasztások megbüntetése tárgyában a keleti tartományokban levő elemi és katholikus alsóbb iskolákban.

Berlin, febr. 11. Az országgyülésen bemutatott törvényjavaslatok elseje, azt határozza, hogy nyugoti Poroszországban, Posenben és az oppelni kerületben népiskolai tanitókat és tanitónőket csakis az állam alkalmazhat. A törvényjavaslat az ezzel ellentétben álló korábbi törvényes határozatokat hatályon kivül helyezvén, a népiskolai tanitókra és tanitónőkre fegyelmi tekintetben az 1852. julius 21-iki törvényczikket érvényesiti. Az állam az uradalmak korábbi tulajdonosainak a falusi népiskolák fentartására vonatkozó kötelezettségét magára vállalja. A második törvényjavaslat értelmében az iskola mulasztások megtorlására vonatkozó eddigi szabályok helyébe a «Landrecht» II. része 12. czikkének 48. szakasza lép hatályba, mely rendőri intézkedéseket is foglal magában.

Berlin, febr. 11. A *szoczialista-törvény* indokolásában hangsulyozva van, hogy a törvény ellenesei nem birták a törvény jótékony hatásában való hitet megrenditeni, de nem is állitható, hogy hatása annyira érezhetőnek és tartósnak mutatkoznék, hogy az immár nélkülözhető volna. Habár a törvény sem a szoczialisztikus mozgalom öregbedését, sem az anarkhistikus merényleteket nem birta meggátolni; a részben elért eredmény mégis nagyra becsülhető javulást mutat ama viszonyokhoz képest, melyek a szoczialista-törvénynek 1878-ban történt meghozatala előtt uralkodnak. A tömegek kezdik megkivánni, hogy képviselőik komolyan vegyenek részt a szoczial-politikai problemáknak törvényhozási uton való megoldásában és bizvást remélhető, hogy a feladatok komolysága lassanként befolyásolni fogja a pártvezetőséget vagy a tömegeket rá fogja vezetni, hogy be fogják látni, hogy az állami és társadalmi rend erőszakos megváltoztatásától jót nem várhatnak. Képzelgés volna azonban azt hinni, hogy ez az időpont már megjött vagy közel van.

Berlin, febr. 11. A birodalmi gyülés Huene inditványának tárgyalását folytatván, a *pénzügyminiszter* kijelenté, hogy már akkor nyerte és nyilatkoztatta ki abbeli meggyőződését, hogy egységes nemzetközi pénzértéket szerződésszerüleg megállapitani lehetetlen, midőn még a birodalmi kincstári hivatal főnöke volt és Cernuschi ismeretes szerződési tervezetét az egységes pénzértékre vonatkozólag bemutatta. *Kardorff* beismerte, hogy a miniszterrel szemben nyilatkozatai talán nem voltak helyén valók. *Huene* inditványa 145 szavazattal 119 ellenében elfogadtatott.

Páris, febr. 11. Léon *Say*, *Hervé* Ede hirlapiró és *Leconte de l'Isle* költő az akadémia tagjaivá választattak.

Páris, febr. 11. A Havas-ügynökség megerősiti azt a hirt, hogy a haditörvényszék *Herbinger* ezredesre nézve kedvező itéletet hozott.

Páris, febr. 11. A kamara mai ülésében *Basly* (szoczialista) interpellácziót intézett a kormányhoz a Decazevilleben történtek iránt, élesen megtámadta a kőszénbánya-vállalat eljárását, szemrehányást tett a a kormánynak, hogy semmiképen sem intézkedett, hogy a történteknek eleje vétetett volna, a történtekért a felelősséget a kormánynak rótta fel és ugy a zendülést, mint Watrinnak meggyilkoltatását igazolni igyekezett. Az elnök Baslyt két izben utasitotta rendre. Szónok végül inditványt tett, hogy a szükséges reformok megalkotása, és a fogva levők szabadon bocsátásának kérdése a napirendre tüzessék. Basly beszéde tetszésnyilatkozatokat csak ritkán, de több izben zajos ellentmondást keltett. *Bailhaut* miniszter határozottan elitéli Watrin meggyilkoltatását és kijelenti, hogy a tettesek meg fognak bünhődni. A miniszter kifejti, hogy mily nehézségekkel kell megküzdenie a bányatársaságnak, melynek helyzetét a vasuti tarifák nehezitették meg, melyek a munkabér csökkenését okozták. Végül a miniszter a tőke és munkaerő közti egyetértésre appellál és kijelenti, hogy a kormány az állam minden polgárát védelemben óhajtja részesiteni. Erre *Freycinet* miniszterelnök jelenti ki, hogy a kormány mindenkinek szabadságát meg fogja óvni, de másrészt fönn fogja tartani a rendet mindennemü fenyegetődzés ellenében. Freycinet beszéde élénk tetszéssel fogadtatott. A kamara ezután 301 szavazattal 188 ellenében a kormány által is elfogadott napirendet fogadott el, mely szerint a kamara helyesli a kormány nyilatkozatait és bizik a kormánynak a munkások érdekei iránti gondoskodásában valamint erélyében, hogy az állam minden polgárának biztonságáról gondoskodni fog. Erre a kamara hétfőig elhalasztotta üléseit.

Róma, febr. 11. A hivatalos lap közli, hogy *Galvagna* báró, bécsi nagykövetségi tanácsos, Konstantinápolyba helyeztetett át, hogy követi minőségben átvegye az ottani nagykövetség ügyeinek vezetését.

Róma, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Konstantinápolyban Corti gróf elutazása után ideiglenesen az ottani olasz nagykövetség első titkára fogja a képviseletet teljesiteni.

Pétervár, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Journal de St. Petersbourg jelenti, hogy a napokban ujabb nihilista összeesküvést fedeztek fel. Az összeesküvők a Szodova-utczában béreltek lakást. A rendőri nyomozás sok kompro-

mittáló iratot talált. Eddig 22 egyént tartóztattak le, s remélik, hogy még több összeesküvőt sikerül elfogni. Az összeesküvés igen kedvezőtlenül hatott a czári családra. A czár nem tér vissza Gacsinába. Azt hiszik, hogy Orjovszky tábornok rendőrségi főnök állása meg van ingatva, mert az összeesküvést későn födözték fel.

Moszkva, febr. 11. Ákszákov özvegye a «Russj» czimü hirlap kiadását fentartani kivánja és kérelmet intézett a miniszteriumhoz, hogy Samarin Demetriusnak szerkesztőként való alkalmazását engedelyezze.

Athén, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Azt hiszik, hogy a montenegrói fejedelem visszautazása alkalmával itt is látogatást tesz.

Bukarest, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Paulovicsot a Glas Crnagorcza czimü lap szerkesztőjét azért utasították ki Szerbiából, mert a mellett agitált, hogy Szerbia trónjára a montenegrói fejedelem kandidáltassék.

Kairó, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Szudánból igen kevés hir érkezik, ugy látszik, hogy a katonai helyzet lényegesen nem változott. Vat-el-Nugumi emir nagyobb hadtesttel Berber és Dongola közt áll. Nem hiszik, hogy legközelebb támadjon. Szuakimból igen nyugtalanitó hirek érkeznek

A SZERB-BOLGÁR HÁBORU.

Zimony, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kerületi előljáróságok szigoru utasitást kaptak a kormánytól, hogy a községek tulajdonát képező takarmánykészletet későbbi megtérités fejében bocsássák a hadsereg rendelkezésére.

Zimony, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Hir szerint Beniczky ezredest közelebb tábornokká fogják kinevezni.

Belgrád, febr. 1. (B. C.) *Milán* király, kit tegnap *Garasanin* miniszterelnök több állomásig elkisért — késő éjjel — Nisbe érkezett. Az a hir, *hogy lefegyverzési rendelet* adatott ki — *koholmány*. Szerbiában semmiféle kormány se volna képes ma — mikor a beke megkötve nincs, sőt a török-bolgár békefeltételek sem ismeretesek, ily rendszabályt végrehajtani. A királynak, itt időzése alatt, alkalma volt a skupstina minden pártjának vezetőivel beszélhetni és miután a király maga kifejezte amaz óhaját, hogy tudni akarja, minő véleményük van a pártoknak bizonyos fontos ügyekben, ezek elhatározták, hogy legközelebb tanácskozásokat tartanak; az a körülmény, hogy a radikálisok gyülhelyül Nist, — a király közelében — választották, okosságukról tesz tanuságot; a királyhoz minden körülmények között hü haladó pártiak Belgrádban fognak értekezni, *Garasanin* miniszterelnök itt marad, hogy közvetlen összeköttetésben maradhasson a diplomáciával és a bukaresti tárgyalásokhoz közelebb legyen. Garasanin mindennap ujabb és ujabb bizonyitékokat kapja ugy a skupstina nagy többsége, valamint a lakosság bizalmának; nincs Szerbiában egyetlen-egy ember se, ki ily általános támogatásban részesülhetne. Oroszországnak ellenséges magatartása szemben a török-bolgár egyezséggel, szintugy mint Ausztria-Magyarország jóváhagyó magatartása az egyezményt illetőleg, itt naponkint fokozódó aggály kelt.

Bécs, febr. 11. Pol. Corr. Belgrádból jelenti, hogy *Garasanin* tegnap a *királyt* Planáig elkisérte és hogy a király és a miniszterelnök ma értekeztek egymással először telefon utján.

Prága, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A Politik belgrádi levelezője beszélt egy szerb államférfival, a ki arra a kérdésre, vajjon Szerbia számithat-e Ausztria-Magyarország támogatására Bulgária ellen, kijelenté, hogy Ausztria-Magyarország nem fogja türni, hogy Szerbia területe csonkittassék s talán a hadikárpótlás fizetése ellen is meg fogja óvni, de tovább nem fog menni. Tudják ezt mináunk, s azok is arra fektetik terveiket, a kik Oroszországhoz szeretnének ismét közeledni s e czélból erős akcziót is fejtenek ki. De még eddig a király ellenkező véleményével kell számolniok, melynek alapja azonban ép oly szubjektiv, mint tárgyilagos. Ha majd a személyes okok elenyésznek, a mi nem tartozik a lehetetlenségek közé, akkor az állampolitika igen könnyen egy éjen át egészen más fordulatot vehet annál inkább, mert a két szomszéd állam közti viszony alapját csak szóbeli udvariasságok képezik és semmi szerződés sem erősiti. Szerbia nincs megkötve, ugy az egyik mint a másik hatalomhoz csatlakozhatik.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Times jelenti Bukarestből, hogy a porta felvilágositást kér Szerbiától arra nézve, hogy mi czélja van annak, hogy a bulgáriai határon csapatokat összpontosit.

Páris, febr. 11. Mint a Havas-ügynökségnek Szófiából jelentik, alaptalan az a hir, mintha Bulgária hadi kárpótlást szándékoznék követelni.

Pétervár, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: A mi a mérvadó politikai köröknek a bolgár-török egyezményre vonatkozó nézetét illeti, hirlik, hogy két pontnak törlését fogják kivánni; azt mely szerint Bulgária a szultánnak háboru esetén segélycsapatokat küld és azt, mely szerint a szultán az ötévi időszak leteltével Sándor fejedelmet a hatalmak megkérdezése nélkül ujra megerősitheti a kelet-ruméliai főkormányzói széken.

A görög kérdés.

Athén, febr. 11. A Havas-ügynökség jelentése szerint ma királyi rendelet fog közzététetni, mely *tábornokok és ezredesek előléptetését* foglalja magában. Egy másik királyi rendelet a tengerészetügyi kormányzatot felhatalmazza, hogy a tengeri haderő legénységét a mozgósitási parancs értelmében 4500 főnyire szaporithassa. A vadászászlóaljakba igen sok önkéntes soroztatja magát. Az *uj angol kormány nyilatkozata*, hogy a külügyi politikán nem változtatand, itt teljes nyugodtsággal vétetett tudomásul. A *sajtó nem szünik a kormányt bátoritani*, hogy erélyes és szilárd magatartást tanusitson. Azon vélemény van elterjedve, hogy Franczia-ország és Oroszország a hadi hajórajok tüntetésében nem leendnek részesek. Semmi sem mutat arra, hogy Görögország politikáját megváltoztatni szándékoznék, még ha a hatalmak tovább is folytatnák a pressziót. *A miniszterválságról szóló hirek teljesen alaptalanok*, mert a jelenlegi körülmények között uj miniszteriumot alakitani nagyon nehéz, vagy éppen lehetetlen volna, kivált képen oly miniszteriumot, mely a hatalmak nyilatkozatát elfogadná. A Piraeusba érkezett *franczia hadihajó* ismeretlen irányban ismét eltávozott, de azt hiszik, hogy a krétai vizekben horgonyzó együttes hajórajhoz nem fog csatlakozni.

Athén, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tengerészethez két uj korosztályt hittak be. A görög flotta Voloból Szalamiszba tér vissza. A görög tüzérzászlóaljakhoz sok önkéntes jelentkezik. (N. Fr. Pr.)

Athén, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A porta kijelentette, hogy ama tárgyakat, melyek Konstantinápolyban egy görög hajón zár alá vétettek, kiadja.

Konstantinápoly, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Kretába Szyriából és Korfuból önkéntesek kezdenek érkezni; a szigeten több letartóztatás történt.

Konstantinápoly, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A Massis jelenti, hogy a porta a görög lobogó megsértése ügyében szigoru vizsgálatot indított s esetleg elégtételadásra is késznek nyilatkozott.

Konstantinápoly, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A porta hadi készülődéseit szárazon és vizen szakadatlanul folytatja. Legujabban öt torpedó-hajót vett meg Németországban. A torpedóhajókat állitólag a német kormány rendelte meg, de hogy a hazai ipart pártolja, megengedte, hogy a portának eladják.

Páris, febr. 11. A «Temps» szerint *Freycinet* miniszterelnök *Delijánisz* görög követ tegnapi fogadtatása alkalmával határozottan utalt azokra a komoly veszélyekre, melyeknek Görögország kitenné magát, ha Törökországot netalán megtámadná.

A bukaresti béketárgyalások.

Zimony, február 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ha az osztrák-magyar kormány Szerbiát magára hagyja, illetve ha Oroszország ajánlatát és eljárását, mely Szerbia legvitálisabb érdekei ellen van intézve, pártolja, hogy t. i. Szerbia a nélkül, hogy zászlója becsületét helyreállitaná, letegye a fegyvert vagy pedig oly békét irjon alá, mely az államnak csak kárára volna, akkor biztosra vehető, hogy Ausztria-Magyarország eddigi hatalmas befolyása alapjában megrendül és Szerbia kénytelen lesz Oroszország karjaiba dobni magát. Bár Milán király s Garasanin derék kormánya minden lehetőt elkövet, hogy a kedélyeket lecsillapitsa, még sem lesz képes, ha Ausztria-Magyarország megmarad mostani álláspontján — a közvéleményt lefegyverezni. Nagy küzdelem árán lehetett a szerb közvéleményt Ausztria-Magyarországnak megnyerni s most, mikor teljesen sikerült, föleg Magyarországra nézve nagyon veszélyes volna Szerbiát épen most cserben hagyni Ma a horvát és a bácskai izgatók nem találnak itt tért az izgatásra, de abban a pillanatban, mikor itt orosz befolyás érvényesül, jó talajra fognak akadn Magyarország ellenségei is.

Bukarest, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A béketárgyalásokat csak holnapután kezdik meg hivatalosan, mert Madjid pasának ma érkezett meghatalmazását előbb törökből francziára kell forditani.

Bukarest, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A bolgár kormány kijelenté, hogy ha a bukaresti tárgyalásoknál Bulgária és Szerbia közt fenforgó minden kérdésre nézve egyezség jön létre, hadi kárpótlást nem fog követelni.

Bukarest, febr. 11. A békekötés tárgyában összeült értekezlet mai ülésében *Madjid* pasa bemutatta meghatalmazását. Az értekezlet a Madjid pasa által javasolt első czikket elfogadta. Daczára annak, hogy az értekezlet elhatározta, hogy az egyes czikkek szövege nem tétetik közzé, a Havas-ügynökség mégis abban a helyzetben van, hogy közölheti, hogy az első czikk, bevett szokás szerint, annak kijelentését tartalmazza, hogy a *béke Szerbia és Bulgária közt megköttetett*.

Bécs, febr. 11. A Pol. Corr. Bukarestből jelentik, hogy a békekötési tárgyalásokban résztvevő meghatalmazottak elvben az iránt egyeztek meg, hogy a nagyhatalmak itteni képviselőit a tárgyalások folyamáról, nem mint eddig szóbelileg, hanem irásban értesitendik; kijelentették azonban egyuttal, hogy ezen csak is udvariasságon alapuló eljárásból nem vonhatók le oly következtetések, melyek Törökország és Szerbia szouverain intézkedési jogát csorbithatnák. Az értekezlet mai ülésére vonatkozólag a «Pol. Cor.»-nak a következőket jelentik: Az értekezleten első sorban a török-bolgár javaslatok terjesztetnek elő, melyeknek első pontja a szerb-bolgár határvonal végleges megállapitására vonatkozik. Szerbia meghatalmazottja kijelenti, hogy e ponthoz hozzájárul, csak azt köti ki, hogy a Bregovakérdés ne csupán indirekt uton oldassék meg.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A Morning Post szerint végleg megállapittattak a görög-szerb egyezség föltételei. Oroszország és Franczia-ország helyeslik az egyezséget, mely Salisbury bukása nélkül nem jöhetett volna létre.

Lázadás Londonban.

London, febr. 10. (Az *Egyetértés* távirata.) A ma megjelent lapok további részleteket közölnek az általános vonásokban már ismertetett zavargásokról. A mozgalomra az első okot a foglalkozás nélküli munkásoknak mult hétfőn a Trafalgar-Squaren tartott tömeges meetingje adta. De ez a tüntetés kétségtelenül rendzavarás nélkül folyt volna le, ha a szocializista elem nem lett volna erősen képviselve. A szocialisták egy órával előbb voltak a színhelyen, mint a foglalkozás nélküliek és azzal fenyegetőztek, hogy a meetinget megakadályozzák és a szószéket ostromolják. De az utóbbit a rendőrök oltalmazták. A szocialisták erre a Nelson szobor talapzatánál foglaltak állást, kibontottak egy vörös zászlót és vezetőik lázitó beszédeket tartottak, melyekben hevesen megtámadták a munkástüntetés rendezőit, mert ezek a törvényes ösvényen meg akartak maradni. De a rendőrség arra kényszeritette a szocialistákat, hogy más helyet válaszszanak. Aközben a munkás-meeting szervezkedett. Mintegy 10,000 ember vette körül a három emelvényt, melyekről Kenny Patrik (az általános munkás-egylet főtitkára), Lesnon Tamás kapitány (az angol tengerész-egylet elnöke) és egyéb más munkásvezetők beszéltek a néphez s beszédeikben elég mérsékelt hangon szóltak az általános üzletfennakadás által előidézett sanyaru állapotokról az élező munkások közt, elitélték a szocialis tanokat, kifakad ak a kivándorlás ellen és követelték a föld felaprózását a munkások javára. Azlán a határozatoknak egész sorát hozták, melyek a baj elháritásának javaslatát tartalmazták, nevezetesen nyilvános épitkezések keresztülvitelét, védvámok behozatalát, a munkaórák alábbszállitását. A szocializista vezetők e közben a Square más részén féktelen kifejezésekkel ingerkedtek a dolgok fennálló sor rendje ellen. Egy szocializista, Burns János kezében egy vörös zászlóval a nemzeti képtárral átellenben levő balustradra ugrott, s valódi gyujtó beszédet tartott. A szocialis forradalmárok, mondta a többek közt, nem akarnak egy «Faire trade» izgalomnak kezére járni. Halaszthatatlan lépéseket kell tennünk a szükség enyhitésére. Semmi irgalom, hanem igazságosság. De lehet-e igazságot várni Westminster herczegtől. Várhat-e igazságot a vasuti munkás, a vasutigazgatóságtól. A szocialisták óhajtanák a munkáskérdés békés megoldását, de ha ez nem lehet, a forradalomhoz kell fordulni. Franczia-országban egyszer tömegesen vonult a nép a kormány elé, hogy kenyeret kérjen, kinevették, kigunyolták; két évvel később azonban a nevetők és gunyolódók fejei lámpavasra kerültek, ide kell kerülniök itt Londonban is. Mit lehet várni a kapitalisták és földbirtokosoktol. (Egy hang: föl kell őket kötni!) Felkötni, folytatja a szóló, javukra lenne; csak a kötelet rontanák meg. Más szocialista vezetők, mint Champion, Williams és Hyndman, hasonlón szónokoltak és beszédjük sava mindig az volt, hogy a nép bajai orvoslását csupán szocialis forradalomtól várhatja. Burns az elnök ujra szót emelt, melyben azzal szólt, hogy ha a munkások még egyszer összejönnek, a pékboltokat fogják kirabolni. Elég volt a fecsegésből, itt az ideje, hogy a másfél millió munkanélküli tényekhez lásson. Sokkal többet ér harczolva elesni, mint éhezni. Legközelebb nem fecsegni fognak, hanem elveszszük a vagyont, melyet tőlünk raboltak el. Mielőtt még a viharos tárgyalások véget értek volna, ugy hirlett, hogy a meeting utójátékául a Westend-klub ellen fognak tüntetni, hogy a gazdagabb osztálynak megmutassák, mi az az igazi nyomor. Mikor a beszédek elhangzottak, a szocializstikus néptömeg, a mindenható *Burns* vezetése alatt, ki egy vörös zászlót lobogtatott, megindult s keresztül vonult a fashionable Westend utczáin. Tulajdonképeni munkást keveset, ugyszólván alig lehetett látni e menetben. Nagyrészt csőcselék, elzüllött népség, mely felizgatva a sok gyujtó beszédtől s ereje tulnyomó voltának érzetében kész volt bármit elkövetni, ha csak zsákmányra lehetett kilátás. A rendőrség — eddig ki nem deritett okból — nem volt elég nagy számmal az utczán, hogy e csőcseléke terve kivitelében megakadályozhassa. A reform-klub s a Pall-Mall előtti Carlton-klub előtt megálltak s miután több szocializstavezető a tömeget izgatta, kövekkel kezdte hajigálni a klubok ablakait. A reform-klub sértetlen maradt, azonban a Carlton-klub több ablaka bezuzatott. A Pall-Mall, valamint St. James-utcza többi klubjai is ostrom alá kerültek s több-kevesebb kárt szenvedtek. Az emlitett utczák előkelő boltjainak tükörüvegei részben vagy teljesen összezuzattak. Hol vették a zavargók a tömérdek követ, talány a rendőrség előtt. Arra mutat az, hogy a zavargás rendezve volt s hogy a köveket előkészitették, mert a környéken kő nincs s az utczák jobbára aszfaltosak. Piccadillyben, hol majdnem minden házban diszes üzletek vannak, nem elégedett meg a csőcselék az ablaktáblák beverésével, hanem *romboláshoz és rabláshoz* látott. A 67-ik számtól a 87-ikig *egyetlen ház vagy üzlet sem maradt feldulatlanul*. Az üzletek kirakatait bezuzták és kirabolták, s sok kereskedő jelentékeny kárt szenvedett. Különös vonzerővel látszott birni a csőcselékre egy borkereskedés, melynek kirakatában több száz boros palaczk volt. A bort azon állóhelyükben kiitták, s az üres palaczkokat később a klubok ésszállók ablakainak beverésére használták. A legszörnyübb dolgokat müvelte azonban a csőcselék a South-Audley-Streeten, az Oxford-Street mellékutczáján. Egy ékszer-üzlet kirakatát csaknem teljesen kirabolták tartalmától s a tulajdonos 3—400 font sterling veszteségről panaszkodik. Értékes órák, gyürük, melltük és fülbevalók a legnagyobb gyorsasággal tüntek el a pénzsóvár csőcselék zsebeiben. Semmivel sem ért jobb sors egy elegáns czukrász-kirakatot, egy bor- és dohány-üzletet, egy kalapos-üzletet, egy vadkereskedést, egy czipő- és csizma-üzletet, egy illatszer-kereskedést s több más üzletet. Több vakmerő suhancz berontott az üzletekbe s kirabolta a pénzszekrényeket. Mikor már nem volt kirabolni való bolt, a csőcselék a Hydepark felé huzódott s utközben megtámadta az omnibuszokat, equipagokat s a bennülőket. Sok előkelő nőtől elvették ékszereiket. Egyszóval Westend egy időn át durva és rabolni vágyó csőcselék hatalmában látszott lenni. A rendőrség tehetetlen volt, semmi előkészületet nem tett, noha tudta, hogy nagy csődület lesz. Csak mikor már indulóban volt a zavargás jött elő nagyobb erővel, akadályozott meg további kihágásokat s fogott el egynehányat. Hogy a vezetők elfogattak-e, azt e perczig nem tudjuk.

London, febr. 10. A City gazdag kereskedői ma délelőtt a City-Clubban értekezletet tartottak, melyben egyhangulag elhatározták, hogy üzleteiket mindaddig nem nyitják ki, a mig a nyugalom teljesen helyre nem állt. A csőcselék garázdálkodása egész terjedelmében csak ma látható át. Mindössze tizennyolcz ékszerészüzletet fosztottak ki és nyolcz-száznál több ablakot zuztak be. Midőn a tömeg a Trafalgar Squareről a London Bridgen át vonult, a komoly munkás népségnek nyilván nem az volt a szándéka, hogy érzületének tettleges módon adjon kifejezést, de végül annyi csőcselék és munkakerülő nép csatlakozott hozzá, hogy a munkás vezetők beszédeit jelszónak vették a fosztogatásra és rablásra. A legnagyobb zavarban a tömegen át egy fogat haladt, melyben Brighton-Well marquis ült és miután a tömeg nem akart kitérni, a kocsis ostorával a lovak közé csapott. Ennek az egybegyültek dühkifakadása volt a következése és ökölnagyságu kövek repültek a fogat felé, melynek ablakai csörömpölve hullottak a földre. A bent ülők sikitottak és segitségért kiáltottak, a megbokrosodott lovak pedig az embercsomóba rontottak, mely ijedten vált szét és középpont küldött a fogat után. Ekkor felszólalt egy hang: «Nézzétek, a gyermekeiteknek nincsen se czipőjük, se meleg ruhájuk! Itt pedig egy vérszipolyozó vágtat el, a ki nem dolgozik és csak a körmeit tisztitja és rabszolgákat tart és ez ostorával mer közétek csapni! Le velük!» — »Le velük!» orditott az egész tömeg, mely a vezérszónokokat vállaira emelte, mire ezek ujabb izgató beszédekkel még jobban felvillanyozták a tömeget. Az emberáradat orditva és zugva, folyton kövekkel hajigálva a paloták felé, nyomult előre, a nélkül, hogy feltartóztattak volna a rendőrök által, kiket csak helylyel közzel lehetett az utczákon látni és kiket a tömeg magával ragadott. Néhány merész ember behatolt Labrongh ékszerész üzletébe, hol épen akkor zárták az értékesebb tárgyakat tüzmentes szekrénybe. Az ékszerésztől a kulcsokat követelték, ez ugy tette, mintha át akarná nekik adni azokat, de a kulcsok helyett revolvert vett ki a zsebéből, melyet a betörők ellen szegezett. A nyomorultak, valóságos gazember alakok, a minőket csak Westend és Whitechapel mutathat föl, visszavonultak, miután az ablaküvegeket bezuzták. A Buckingham Palace előtt ujra megállapodott a tömeg, vezetőjük ismét lázitó beszédet tartott és azt hangoztatta, hogy a munkásoknak jogukban áll az ékszerészektől az aranyat és ezüstöt elvenni, miután mindezt ők készitették csekély bérért, mig a kereskedők meggazdagodnak. A szónokot ezer torokból fakadó cheer jutalmazta és miközben a munkások mindinkább visszavonultak, azalatt a csőcselék szemlátomást gyarapodott és az emberek csoportosan tódultak az üzletekbe, hol mindent összeszedtek, a mi kezük ügyébe került. Valóságos fosztogatás fejlődött az utczákban. Szerencsére lehetségessé vált, mialatt a vezérek a csőcseléket beszédeikkel feltartóztatták, az üzlettulajdonosokat kerülőkön értesiteni a tömeg szándékairól s igy módjukban állott legértékesebb tárgyaikat biztosságba hozni. Leginkább egy kalapos szenvedett, kinek egész árukészletét ellopták és ki ez által 1500 font sterling kárt szenvedett. Mindenütt nagy a felháborodás a rendőrség tétlensége miatt, mely semmit sem tett, hogy a garázdálkodásoknak elejét vegye. Az izgatottság a lakosság között növekvőben van és a csoportosulások a squareken folyton tartanak. A szocialisták egyik vezetője, Burns, kit a Daily News egy munkatársa megintervjuvolt, igy nyilatkozott: «Nyiltan bevallom, hogy nem volt szándékomban az embereket erőszakosságokra és fosztogatásokra ösztökélni. De ha mindazonáltal megtörtént, ugy cseppet se sajnálom.» Azt mondta továbbá, hogy nem hiszi, hogy a társadalmi forradalom Londonból vegye kiindulását, melynek végre is be kell következnie, de reményli, hogy a tőke végre eme események után be fogja látni, hogy hiveinek mily nagy a hatalma. A lapok a leghatározottabb hangon követelik, hogy az anarchisták vezéreit letartóztassák, de ez eddigelé nem történt meg, miután a legutóbbi meeting egybehivói a munkásokat épen most hivták meg szombat estére a Hydeparkba, hogy ott «biróságot üljenek.» A párt kiküldöttei már tegnap Greenwichbe utaztak, hogy az ottani munkásokat arra birják, hogy Londonba jöjjenek és «a legutolsó osztály szorongatott tagjait» támogassák, és mint tegnap érkezett táviratainkban közöltük, tényleg több száz munkás utnak is indult. Ezek utközben megállitották a kocsikat és bántalmazták a bentülőket; most azzal fenyegetőznek, hogy Londont lángba boritják, ha a fegyveres nép ellenük mer szegülni. A tegnapi garázdálkodások alatt a következő érdekes, jellemző eset adta magát elő: Mikor a tömeg a lovas állomáshoz érkezett, a lovasok a lovakkal az őrház alatt állottak és se jobbra, se oldalt nem birtak mozogni, mert egészen be voltak ékelve a tömegbe és kénytelenek voltak nyugodtan nézni, mint rontanak az emberek a szomszédos üzletekbe és mint fosztogatnak ott. Azt beszélik, hogy eddig negyvennyolcz embert tartóztattak le, és hogy ezek valamennyien a fegyházakból kerültek ki, kik már évek óta munka nélkül vannak. A fosztogatók által okozott tényleges kár nem nagyon tetemes és alig rug többre 10.000 fontnál. Borzasztó, hogy ma mily rettegés és félelem uralkodik az egész Cityben. Valamennyi bolt zárva van és a legrémesebb hireket kolportálják. Az első reggeli órákra várják a greenwichi mob megérkezését, de eddig semmi sem hallatszik a rendőrség különös óvintézkedéseiről. A katonaság még nem kapott készenléti parancsot.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A «Daily Chronicle» azt hiszi, minthogy előre látható volt, hogy a szociál-demokraták a szándékolt munkástüntetést kihágásokra fogják felhasználni, legjobb lett volna, ha a rendőrség eleve betiltotta volna, hogy a Trafalgar-Square-on meetinget tartsanak, igy utját állhatták volna a csendzavarásnak. De már a hely megválasztása — a legelegansabb, leggazdagabb üzletek és az előkelő klubbok közelében — sejteni engedte, hogy a felizgatott tömegnek rablásra, pusztitásra való hajlandóságáról van szó. Egy rendőri tisztviselő bevallotta később, hogy a Trafalgar-Square-on összegyült nép között legalább 5000 hivatásszerü tolvaj és betörő volt. A Morning Post szerint Hyndman szocializstától eredt az erőszakosságra felhivás, a kinek beszéde a Trafalgar-Squaren, minden előzőjét felülhaladta az izgatás hevességében. A Pall Mall felé fordulva igy kiáltott: «Nézzétek amott a klubokat, mit törődnek ott az éhségtekkel. Szégyeljétek magatokat munkások, hogy nem álltok ellen az elnyomásnak. Csak néhány ezernek volna köztetek az a bátorsága, a mi nekünk, hamar végét vetnők e rendszernek. Mi készek vagyunk vezetésekre, készen vagytok-e követésünkre? Midőn a csőcselék a Pall Mall-uton megindult, a Thatched House-klub ablakainak beverésével kezdte meg pusztitásait s a hajigálást oly borzasztó orditozással kisérte, hogy a közönség megrémülten a közeli házakban keresett menedéket. Midőn a kihágók a hadügyminiszterium előtt elvonultak, egyesek meg akartak állani; de az őrség fegyvert fogott, mire a tömeg jobbnak látta folytatni az utat. Ujonnan érkező szocializista csapatok által erősödve, a St. James-utra fordult a tömeg s itt erős pusztitást vitt véghez. A vezetők most a tömeg dühét a Salisbury lord arlington-uti palotája ellen akarták irányozni, ebben azonban a rendőrség megakadályozta őket. Ellenben heves támadást intézett a tömeg a Piccadillyben a Bath-szálló ellen, melynek homlokzatát teljesen lerombolták.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Mint előre látható volt, a tegnapi sajnos zavargások bő alkalmat nyujtanak a rendőrség gáncsolására elmulasztott elővigyázata miatt. Goode és társa, Andley-streeti kereskedő, hol legerősebb volt a zavargás, a következőket irja a Timesnek: 4½ óra felé egy mérges csőcselékhad zavargása verte fel utczánkat, mely a Picadilly irányában tódult lefelé s viselkedésével, lármájával rémületbe ejtette a járókelőket. Előzetes figyelmeztetés nélkül is megtudtuk az ablaküvegek csörömpöléséből, hogy üzletünket megtámadták s nem sokára meggyőződtünk, hogy hét nagy tükörtáblát törtek össze s ezzel együtt a kirakatban levő értékes mütárgyakat. Bizonynyal még nagyobb kárt okoztak volna, ha üzleti alkalmazottaink folytonos köeső közben a vasajtókat be nem csukják. Ekkor a csőcselék a szomszédos házakat támadta meg s egy szemközti ékszerüzletet ki is rabolt. Tudtunkkal az egész utcza szenvedett kisebb-nagyobb károkat. Mért nem hozták müködésbe a távirót, hogy rendőröket vagy katonaságot állitsanak szembe a romboló áradattal? Hogy rámutassunk e csőcselék gyávaságára, felemlitjük, hogy mikor egyik szomszédunk pisztolyt szegzett reájuk, széjjelfutott az egész népség, ki merre tudott s meg vagyunk győződve, hogy egy fél tuczat pisztolylyal fegyverzett rendőr megakadályozhatta volna, hogy több 100,000 frt érő vagyon tönkremenjen.» Ennek ellenében a Pall Mall Gazette ezt irja: «Nincs semmi szükség erőszakos módszerre. El lehet a bajt csirájában fojtani. De ha ez meg nem történik, London még lovas támadásokat is fog látni s hallani, hogy adja ki az őrség a parancsot a lövésre.» Számos boltos panaszkodik a hatóságokra az elmulasztott elővigyázati rendszabályokért.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A csőcselék tegnapi kihágásai egyetlen más országban sem történhettek volna meg, ha csak a rendőrség a tömeggel meg nem egyezett volna; mert a rendőrség teljes távollétével tündöklött, ugy hogy a Westend órákon át a csőcselék hatalmában maradt. Ha a rendőrség teljesitette volna kötelességét, ily kihágások alig lettek volna lehetségesek. A foglalkozásnélküliek tegnapi tüntetése rendesen mert végbe; ellenben a nemzeti képosarnok körül egész szocializista bandák tanyáztak Hyndman és Burns vezetése alatt. Hyndman, ki vándor lelkész, és több szocializista mü szerzője, a szocializista szövetkezet főnöke. Az utóbbi években, minthogy a Themseparton a foglalkozás nélkülieket élethalálharczra izgatta, kizárták az University klubból; ebből ered tegnapi magánboszuja A tömeg föllázitása czéljából mondá: Miért lennénk türelemmel, midőn éhen halunk? Ha csak nehányának az itt álló ezerek közül bátorságok volna, a főnálló rend lehetetlen volva. Én és barátaim fogunk vezetni titeket, ha ti követtek; mert ötszáz elhatározott férfi a bourgeoisiet sarokba szoritathatná. Burns, egy az utolsó nothinghami választásoknál megbukott jelölt hasonló hangon beszélt: Ha mi jelt adunk, akartok követni bennünket? Mire a tömeg tele rakta zsebeit s a Pall-Mallre vonult. A tegnapi zavarokért Hyndman illeti az erkölcsi felelősség, ugy hogy a *Times* ma ennek az embernek azonnal való elfogatását sürgeti. A foglalkozás nélküliek ártatlanok. Ma mindenütt sürü köd van.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Tegnap délután és egész este leirhatatlan rettegés uralkodott, mert az a hir terjedt el, hogy Greenwichből tizezer anarkhista vonul a City ellen. A hir mind határozottabb alakot öltött s a rendőrség felszólitotta az üzlettulajdonosokat, hogy zárják be üzleteiket; ez az intézkedés csak még jobban felizgatta a londoniakat és a lakosság aggodva nézett a garázdálkodások megujulása elé. Az angol bankhoz katonai őröket rendeltek; a banküzletek korábban zárták be irodáikat mint rendesen; egész napon át londoni sürü köd bocsátkozott le. A rendőrség tegnap lázas tevékenységet fejtett ki. ***Dél-kelet felé hetven rendőr összeütközött mintegy ezer anarchistával.*** Maga London városa puszta panikkal menekült. A főváros még most is a bizonytalanság behatása alatt áll és ezt az érzetet a rendőrség hiányos szervezete okozta. Meglehet, hogy a Londont fenyegető veszélyek nem is léteznek, de az aggodalom meg van. Mindenki azt mondja, hogy a hétfői események ismétlődése nem lehetetlen. Valamennyi hirlap kizárólag ezzel az eseménynyel foglalkozik.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) Tegnap este ismét erős anarkhista csoportok gyülekeztek Ostendben és az előkelő Piccadilly-ut felé nyomultak elő. A rendőrség utasitására ma valamennyi üzlet zárva maradt. A rendőrség nagy éberséget fejt ki, de müködését nagyon megneheziti a rendkivül sürü köd.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Tegnap komoly összeütközés volt a rendőrök és az anarkhisták között. A mint ugyanis mintegy ezerötszáz anarkhista a sürü ködben előre hatolt, egyszerre mintegy százötven fegyveres rendőr előtt látták magukat, kik erélyes halt-ot kiáltottak feléjük. A csőcselék nem engedelmeskedett és csak tovább nyomult előre; erre a rendőrök vezetője sorba állittatta csapatát, mely szuronyt szegezve rontott a tömegnek. Az anarkhisták kezdetben hátráltak, de első félelmükből felocsudva, helyt álltak és irtózatos káromkodással fogadták a nekik rontó rendőröket. Elkeseredett tusa fejlődött, mely mintegy öt perczig tartott. Az anarkhisták közül negyvenen megsebesültek. A rendőrök közül csak öten szenvedtek jelentéktelenebb sérüléseket. A lázadók látva, hogy nem birnak a fegyveres erővel, eleinte rendben, de később eszeveszett futásban hátráltak. A rendőrök huszonhét anarkhistát, köztük öt sebesültet, elfogtak és a rendőrségre kisértek. A letartóztatottak itt féktelenül viselték magukat, a rendőrtisztekkel gorombáskodtak és azzal fenyegetőztek, hogy nemsokára eljönnek majd az elvtársaik, hogy felszabaditsák őket.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Tegnap a General-Laboureurs-Amalgameted Unionnak London összes városrészeiből való küldöttjei gyülést tartottak, melyben a legélesebb szavakkal elitélték a csőcselék garázdálkodását, melyekben egyetlen igazi munkás sem vett részt. A gyülés kijelentette, hogy valamennyi munkás undorodással fordul el Hyndman szocializsta nézeteitől és lázitó törekvéseitől és a fölötti csodálkozásának adott kifejezést, hogy ezt az izgató szocializstát még nem tartóztatták le. Ajánlják, hogy a hatóságok ezt mentől előbb tegyék meg, mert különben megeshetik, hogy a foglalkozás nélküli munkások, kik a szocializsta zavargások miatt leginkább szenvednek, maguk veszik kezükbe az ügyet. A gyülés egyhangulag elfogadta azt a határozati javaslatot, hogy a kormány szólittassék fel, hogy a közrend érdekében haladéktalanul akadályozza meg a szocializsta üzelmeket. E testületi kijelentéseken kivül egyes munkások is a legmélyebb undor hangján irnak az ujságokhoz a legujabb garázdálkodásokról s annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy ha hétfőn a rendőrfőnök egymaga megjelent volna a Trafalgar-Squaren s megkérte volna a munkásokat, hogy támogassák a csőcselék ellenében, ugy ezek a legrövidebb idő alatt végeztek volna a szocziálista bandákkal. Mindezek a nyilatkozatok megnyugtatóan hatnak. A rendőrség a csőcselékkel könnyen fog végezni. Az ujságok egyre követelik a rendőrfőnök elmozditását.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ma egész nap hire járt, hogy a szocializsták rémes dolgokra készülnek; arról volt szó, hogy a Buckingham Palacet és a Westminstert a levegőbe akarják robbantani. A rendőrség eleve értesült erről a szándékukról és megtette a legterjedelmesebb óvintézkedéseket. Egy szabóüzlet előtt dinamit-töltényeket találtak, melyeket elvittek a rendőrségre.

London, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A nyugalom ma egész napon át nem zavartatott meg; voltak ugyan kisebb csoportosulások, de a rendőrök puszta közeledése elégséges volt arra, hogy a csoportosulók szétoszoljanak. Az anarchisták csalódtak számitásukban azt hitték, hogy magában Londonban fog akadni legalább 200,000 ember, a ki részükre áll és hogy a

vidékről is felrándul legkevesebb 100,000 ember, a ki hajlandó lesz velük együtt fosztogatni és rabolni. De magából Londonból alig került 10,000 ember, a ki garázdálkodva bejárta London utczáit; a vidékről pedig egyáltalában nem csatlakoztak hozzájuk elvtársak, noha a londoni anarkhista-bizottság kiküldötte emisszáriusait, hogy a vidéken lázitsanak. A szoczialista vezérek ma már nem beszélnek oly nagyhangon, mint tegnap és bevallják, hogy lázadási kisérletükkel kudarczot vallottak; de azzal biztatják magukat, hogy jövőre, és pedig közel jövőben, ügyesebben szervezve és jobban előkészülve lépnek föl. Londonban mindazonáltal még nem állt helyre a közbátorság; attól tartanak, hogy a beállott nyugalom csak olyan, a minő a nagy viharokat szokta megelőzni; ez okból ma is korábban zárták be az üzleteket. Az egész városban, különösen Westendben és a Cityben erős rendőrcsapatok járnak, melyek a legkisebb csoportosulást sem türik meg; mihelyt négy embert együtt látnak, a legerélyesebben felszólitják őket, hogy oszoljanak szét, ha az illetők nem engedelmeskednek, ugy rögtön letartóztatják és a rendőrségre szállitják őket. Egész napon át sürü köd száll le, mely miatt három lépésnyire se láthatni. A rendőrök ennélfogva kénytelenek fáklyásokkal járni. Az omnibuszközlekedés még nem nyilt meg; a bérkocsisok se jelentek még meg állomásaikon.

London, febr. 11. Londonban mostanig mindenfelé teljes csend uralkodik. A boltok nyitva vannak és a forgalom épen olyan mint rendesen. A hatóság óvintézkedéseit fentartja.

KÖZGAZDASÁG.

Reichenberg, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A cseh éjszaki vasutnak cseh-kamnicz-steinschönaui vonalát ma nyitották meg ünnepélyesen.

Brüsszel, febr. 11 (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Hahn az osztrák tartományi bank vezérigazgatója a felveendő Kongo-kölcsön ügyében ide érkezett.

Athén, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Egy pénzcsoport 100 millió drachma kölcsönre tett a kormánynak ajánlatot. (N. Fr. Pr.)

Páris, febr. 11. A hivatalos lap közli, hogy a kincstári jegyek kamatlába ½%-kal leszállittatott.

Páris, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom*: Háromszázalékos franczia járadék 81.35, 4½ százalékos franczia járadék 109.15, olasz járadék 97.35, ottomán bank 489.06. Gyenge.

Államháztartási kimutatás az 1885. év utolsó negyedéről.

I. Kimutatás a magyar koronához tartozó állami pénztáraknál 1885. évi október hó 1-től deczember hó végéig előfordult *brutto-bevételekről*, összehasonlitva azokat az 1884. évi hason időszaki eredményekkel.

Bevételek	Tényleges eredmény 1885. évi IV-ik negyedben	(+) vagy (—)	Az 1884. évi eredménynyel szemben az 1885. évi eredmény kedvezőbb (+) vagy kedvezőtlenebb (—)
Állami adósságok, még pedig:			
Az 1880. évi IX. t.-cz. alapján kibocsátott papirjáradék-kötvények eladásából	—		—
Szőlődézsmaváltság	769576 .	+	102292 31^5
Maradvány- és irtványföldek megváltásából	67496 14	—	10143 19
Sorsolási kölcsön	92701 52^5	—	44003 63^5
Budapesti lánczhid elsőbbségi kölcsön fedezésére az állami hidak bevételeiből	614 .	—	3647 .
Az 1880. évi VIII. t.-cz. alapján kibocsátott aranyjáradék-kötvények eladásából	—		—
A tiszai és szegedi kölcsön évi járulékainak fedezésére	907122 76	+	461420 83^5
Pénzügyministerium:			
Egyenes adók	33590945 14^5	—	2158074 04^5
Fogyasztási adók	7353741 72½	+	1551641 43^5
Fogyasztási adóvisszatéritésekből	2096101 03^5	+	589402 32
Agio-nyeremény a határvám fölöslegeiből	37059 76	+	20483 03^5
Határvám-kezelési átalány	112500 .		— —
Bélyeg	2430263 11^5	+	51575 68
Jogilletékek	5108729 48	+	89518 16^5
Díjak	109538 55^5	+	19333 74
Fémjelzés	7032 15^5	+	113 91
Út-, hid- és révvám	7770 90	—	4401 04
Dohányjövedék	8628439 37^5	—	5968 54
Lottójövedék	796904 33^5	—	23624 90^5
Sójövedék	5559842 60	+	426384 66
Perköltségek	1602 08	—	7033 41^5
Állami jószágok	950607 87	—	389599 38
Bányaigazgatóságok	15265 17	—	6750 29
Fémbányászat és opálbánya	469219 76^5	—	123077 35^5
Fémkohászat	1182684 65	+	242880 41
Pénzverde	1379724 26^5	+	368246 95
Vasművek	1301161 74	+	493162 00^5
Kőszénbányák	10744 70	—	7334 80
Sótermelés	149255 50	+	6191 55^5
Felhagyott bánya-művek stb.	372 70	—	506 77^5
Állami nyomda	169394 55	+	44486 61^5
Állami épületek	7019 —	—	2157 64^5
Budapesti állami hidak	163692 44	—	23333 64
Állami vasutak, gépgyár és diósgyőri vas és aczélgyár tiszta jövedelme	5106196 41	—	168195 55^5
Ingó állami vagyon	1855 82	—	5201 18^5
Különféle rendes bevételek	348937 23^5	—	606611 77
Állami javak eladásából	1449359 85	—	849287 72
Telepitvényesek által fizetendő vételárak és kamatok	12978 36	—	33647 21^5
Maradvány- és irtványföldek váltságdijai	24123 81	+	2499 69
Állami előlegekből	187536 06	+	38037 73
A közös aktivákból	—		—
A kincstár birtokában levő értékpapirok értékesitéséből	—		—
Különféle átmeneti bevételek	343807 23	+	58182 08^5
Közmunka- és közlekedési ministerium:			
Posta	2388846 22	+	76695 72
Távirda	581528 24^5	+	51128 67
Földmivelés-, ipar- és keresked. ministerium:			
Állami erdők	2931097 13	+	188503 30
Állami lótenyészintézetek	1070822 91^5	+	299437 55
Összes bevétel	87895081 44	+	708719 [illegible]

II. Kimutatás a magyar koronához tartozó állami pénztáraknál 1885. évi október hó 1-től deczember hó végéig előfordult *brutto-kiadásokról*, összehasonlitva azokat az 1884. évi hason időszaki eredményekkel.

Kiadások	Tényleges eredmény 1885. évi IV. negyedben	(—) vagy (+)	Az 1884. évi eredménynyel szemben az 1885. évi eredmény kedvezőbb (—) vagy kedvezőtlenebb (+)
A királyi udvartartás költségei	1155759 10	—	153 57^5
Ő cs. és apostoli királyi felsége kabineti irodája	18753 .	+	685 12^5
A főrendi és képviselőház kiadásai	392535 41	—	78070 62
Közösügyi kiadások	6828359 63	+	1401918 33^5
1867-ik év végéig fennállott központi kormány közegeinek nyugdijai	—	—	13449 95
Nyugdijak (az illető miniszteri tárczáknál)	—		—
Állami adósságok, és pedig:			
Államadóssági járulék	7577919 06^5	—	5338 65^5
Földtehermentesités és örökváltság	5762142 49	—	490223 36^5
Szőlődézsmaváltság	68552 12^5	+	3158 28
Maradvány- és irtványföldek megváltása	28057 81^5	—	5395 96
Vasuti kölcsön kamatai s törlesztése	240364 52^5	+	105314 15
Ujszőny-brucki vasut csereértéke	250000 —		250000 —
Budapesti lánczhid elsőbbségi kölcsön	614 —	—	3647 —
Gömöri iparvasutak záloglevél kölcsöne	416 20	+	277 43
30 millió frtos kölcsön	1657612 25	+	62612 25
4% arany járadékkölcsön	2394 46^5	—	111185 85^5
6% arany-járadékkölcsön	4798 19	—	120050 51
Keleti vasut átvétele folytán elvállalt adósság	5283 91	+	2700 69
Vágvölgyi vasut vételára	354860 —	—	19500 —
Tiszai és szegedi kölcsön	1037483 69	—	26332 88
Tiszavidéki vasut megváltása folytán elvállalt adósság	470407 92	—	50225 29
Zágráb-károlyvárosi vasut megvétele folytán fizetendő évi járulék	148500 —	+	1950 —
Papir-járadékkölcsön	5459887 26	+	685619 26
Függő adósság	441109 25	—	102378 55^5
54 millió forintos kölcsön	174 08	—	489 85
I. erdélyi vasut	507428 78	+	507428 78
Báttaszék-dombovári vasut	161153 10	+	161153 10
Alföld-fiumei vasuti kölcsön	1482 96	+	1482 96
Előlegezések a vasuti kamatbiztositás alapján	910205 11	—	833747 16
Horv.-Szlavonország beligazgatási szükséglete	1617865 48^5	+	233844 51
Fiume	—	—	22809 12^5
Állami számvevőszék	29354 46	—	511 88
Miniszterelnökség	42898 44	+	11698 43^5
Ő felsége személye körüli miniszterium	16395 44	+	127 66
Horvát-szlavon-dalmát miniszterium	9488 39	—	348 59
Belügyminiszterium	2556718 63	+	168298 68
Pénzügyminiszterium, és pedig:			
Pénzügyigazgatás, adóbeszedési és kezelési költségek és nyugdijak	3270416 93	—	354944 50^5
Dohányjövedék	3676024 58	+	1096294 43
Lottójövedék	418964 33	—	16931 85^5
Sójövedék	663152 58^5	—	8150 53^5
Állami jószágigazgatóságok	35666 90	—	1048 —
Állami jószágok	501154 41	—	200475 82^5
Bányaigazgatóságok	104435 38	+	17151 87
Fémbányászat és opálbánya	780010 65	—	50009 02^5
Fémkohászat	982330 23^5	+	154267 88^5
Pénzverde	1342116 15	+	279807 48
Vasművek	1396443 68^5	+	36178 —
Kőszénbányák	1221 67	+	21 33
Sótermelés	252284 56	+	21482 49^5
Felhagyott bányaművek	22754 19^5	+	9744 72
Állami nyomda	169604 95	+	34195 42^5
Állami épületek	3964 18	—	924 26^5
Budapesti állami hidak	38319 12^5	—	35037 11^5
Különféle rendes kiadások	84669 60^5	—	31929 84
Földadószabályozás	379925 31^5	—	198327 35^5
Átmeneti kiadások és beruházások	3920757 50^5	+	240319 92^5
Állami előlegek az 1880. évi III—IV. és 1881. évi IX. t.-cz. alapján	—		—
Közmunka- és közlekedési miniszterium	8512[illegible]82 21^5	—	1791581 47
Posta	1763010 72	+	31617 73
Távirda	570147 29^5	+	25643 01^5
Földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszterium	23883 63	—	557797 55^5
Állami erdők	1455170 15	—	168813 68
Állami lótenyészintézetek	1127490 63^5	+	3474 88^5
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	1170155 27	+	55685 42
Igazságügyi miniszterium	3065294 46	+	84007 99
Honvédelmi miniszterium	1495353 46	+	21277 46^5
Rendkivüli közösügyi kiadás	437820 08	—	172425 13^5
Állandó országház épitése	124137 64	+	124137 64
A hadmentességi dij jövedelem rovására az 1882. évi XI. t.-czikk értelmében teljesitett segélyezések	2488 99^5	—	8862 51^5
Összes kiadás	75505759 50	+	352459 85^5

Felvilágositások.

Az 1885. év IV. negyedében a bevételek a megelőző év hasonló időszakához képest 708,719 frt 27½ krral voltak kedvezőbbek, mely összeghez hozzászámitva az államjavak eladásánál kimutatott kedvezőtlenebb eredmény összegét, mint a mely czim jövedelmet nem képez 849,287 frt 72 krral, a bevételek eredménye tulajdonképen kedvezőbb 1.558,006 frt 99½ krral.

A bevétel az egyes fejezetek és czimeknél nagyobb volt: a szőlődézsmaváltságnál 102,292 frt 31½ krral, a tiszai és szegedi kölcsön évi járulékainak fedezésénél 461.420 frt 83½ krral, a fogyasztási adóknál 1.551,641 frt 43½ krral, a fogyasztási adó visszatéritésekből 589,402 frt 32 krral, az arany-felpénz nyereménynél 20,483 frt 03½ krral, a bélyeg-, jogilletékek és dijaknál 160,427 forint 58½ krral, a fémjelzésnél 113 frt 91 krral, a sójövedéknél 426,384 frt 66 krral, a fémkohászatnál 242,880 frt 41 krral, a pénzverdénél 368,246 frt 95 krral, a vasmüveknél 493,162 frt ½ krral, a sótermelésnél 6191 frt 55½ krral, az állami nyomdánál 44,486 frt 61½ krral, a maradvány- és irtványföldek váltságdijainál 2499 frt 69 krral, az állami előlegeknél 38,037 frt 73 krral, különféle átmeneti bevételeknél 58,182 frt 08½ krral a postánál 76,695 frt 72 krral, a távirdánál 51,128 frt 67 krral, az állami erdőknél 188,503 frt 30 krral, az állami lótenyészintézeteknél 299,437 frt 55 krral, összesen nagyobb volt a bevétel 5.181,618 forint 37 krajczárral.

Ellenben kedvezőtlenebbek: a maradvány és irtvány földek megváltásánál 10.143 frt 19 krral, a sorsolási kölcsönnél 44.003 frt 63½ krral, a budapesti lánczhid elsőbbségi kölcsön fedezésére az állami hidak bevételeiből 3.647 frttal, az egyenes adóknál 2,158.074 frt 4½ krral, mely hátramaradás azonban az 1885. év első negyedének 3,135.416 frt 95 kr nagyobb bevétele által kiegyenlittetik, ugy hogy e czimen az 1885. év bevételei még mindig 977.342 frt 90½ krral kedvezőbbek az 1884. év bevételeihez képest és az évi előirányzatot 2,747.870 frttal haladják meg; az ut, hid és révvámnál 4.401 frt 4 krral, a dohányjövedéknél 5.968 frt 54 krral, a lottójövedéknél 23.624 frt 90½ krral, a perköltségeknél 7.033 frt 41½ krral, állami jószágoknál 389.599 frt 38 krral, mely hátramaradás az állami jószágok folytatólagos eladásának következménye, s e czimnek 200.475 frt 82½ krral kisebb kiadásai által nagyrészt ellensulyoztatik; a bányaigazgatóságoknál 6.750 frt 29 krral, a fémbányászatnál 123,077 frt 35½ kr, a kőszénbányáknál 7,334 frt 80 kr, a felhagyott bányaműveknél 506 frt 77½ kr, az állami épületeknél 2,157 frt 64½ kr, az állami hidaknál 23,333 frt 64 kr, az állami vasutak, gépgyár és a diósgyőri vas- és aczélgyár tiszta jövedelménél 168,495 frt 55½ kr, az ingó állami vagyonnál 5,201 frt 18½ kr, a különféle rendes bevételeknél 606,611 frt 77 kr, mely kisebb bevétel onnan ered, mert az állam birtokában levő alföld-fiumei vasuti részvények 1870—1883. évi szelvény kamatjai, melyek addig letétbe voltak helyezve, az 1884. év IV. negyedében 565,504 frttal a különféle bevételek javára számoltattak el, mely bevétel az 1885. évben nem fordulhatott elő; a telepitvényesek által fizetendő vételárak és kamatoknál 33,647 frt 21½ kr, összesen 3.623,611 frt 38 krral, levonva ezt a bevételi többletből 5.181,618 frt 37½ krral, mutatkozik a fentebbi kedvezőbb eredmény 1.558,006 frt 99½ krral.

A kiadások egészben 352,459 frt 85½ krral nagyobbak, mint a megelőző év hasonló időszakában,

Jelentékenyen nagyobb kiadások fordultak elő: a közösügyi kiadásoknál 1.401,918 frt 33½ krral, mely kedvezőtlenebb eredmény főleg az ezen kiadások fedezetéül szolgáló vámbevételek visszamaradásának tulajdonitható, de másrészt a fogyasztási adóvisszatéritéseknél mutatkozó nagyobb bevételek által ellensulyoztatik; továbbá a papirjáradékkölcsönnél 685,619 frt 26 krral, a tőkeálladéknak megfelelően szaporodott kamatok folytán; az I. erdélyi, a báttaszék-dombovári és az alföld-fiumei vasuti kölcsön uj kiadási tételeinél összesen 670,064 frt 84 krral, mely kiadás a vasuti kamatbiztositási előlegeknél mutatkozó 833,747 frt 16 kr kisebb kiadás által ellensulyoztatik; a horvát-szlavon belkormányzati szükségletnél 233,844 frt 51 krral, mely a költségvetési nagyobb hitelnek felel meg; a dohányjövedéknél 1,096,294 frt 43 krral.

A dohányjövedék kiadásainak ezen növekedését főleg azon körülmény idézte elő, hogy a dohánygyártmányok eladásának 1884-ben történt rohamos emelkedése folytán a dohányjövedék kénytelen volt a külföldi dohányokban levő tartalék készletének nagy részét felgyártani, melynek pótlására 1885. évben külföldi dohányok beszerzésére nagyobb összegek adattak ki, még pedig a IV. évnegyedben a mult évhez képest 576,317 frt 32½ krral. Továbbá a szivargyártás fokozása és a munkabérek feljavitása következtében, valamint az ujonnan felállitott szegedi dohánygyár berendezésére szüséges gyártási kellékekre 168,524 frt 18 krral több szükségeltetett. Végre dohánybeváltásra 1885. IV. negyedében 344,427 frt 24 krral több adatott ki, mint a megelőző év hasonló időszakában.

Az emlitett három rovaton tehát összesen 1.089,268 frt 71½ krral adatott ki több, mint az 1884. IV. negyedében.

A dohányjövedék netto bevételei különben 1885. deczember végeig 18.552.655 frtot tesznek, ami a 19.600,000 frt előirányzattal szemben 1.047.345 frttal kevesebb ugyan; de ez eredmény még javulni fog az osztrák kezelőség részére deczember havában beváltott dohány értékének összegével, és a jövedék mérlegének javára lesz számitandó a készletek növekedése is.

A fémkohászat és pénzverde 154.267 frt 88½ kr és 279.807 frt 48 krnyi nagyobb kiadása az e rovatokon kimutatott bevételi többletekben teljes fedezetet talál.

Jelentékenyen kisebb kiadás mutatkozik a közmunka és közlekedési ministeriumnál 1,791.581 frt 47 krral, mely a folyamatban volt épitkezések befejezéséből ered s szintén a költségvetésnek felel meg.

A földmiv. ipar és keresk. tárczánál a kiadás 557.797 frt 55½ krral kedvezőbb a megelőző év hasonló időszakához képest, mi részint onnan ered, hogy a megelőző évnegyedekben a tárcza terhére előlegképen fedezett 478.064 frtnyi kiadás a IV. negyedben megtérült, részint pedig onnan, mert a selyemtenyésztés bevételei az év folyamában gyümölcsözőleg helyeztettek el s csak a IV. negyedben lettek 220.900 frttal a tárcza javára elszámolva.

Ha a fentebb kimutatott 1.558.006 frt 99½ kr, bevételi többletből levonatik a nagyobb kiadás 352.459 frt 85½ kr, az 1885. év IV. negyedének mérlege kedvezőbb 1,205.547 frt 14 krral.

Az egész évi eredmény a kezelési kimutatások alapján összehasonlitva az 1884-ik évi eredménynyel: a bevételeknél 5,031.252 frt 68 kr többletet s a kiadásoknál 10,761.310 frt 16 kr többletet mutat, tehát a mérleg 5,730.057 frt 48 krral kedvezőtlenebb.

Ellenben állami jószágeladás czimén befolyt: 1884-ben 10,041,561 frt, 1885-ben pedig 4.703,442 frt, tehát 1885-ben kevesebb jószág adatott el 5.338,119 frttal.

Budapest, 1886. február hó.

M. k. pénzügyministerium.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁎ **A magyar kir. államvasutak** igazgatóságával érintkező közönség kényelme végett, az igazgatósági épületben (Andrássy-ut 73/75 sz. I. és II. kapu közti földszinti folyosón 20. sz. alatt) «Tudakozódási hivatal» rendeztetett be, hol a felek ügyeikben, amennyiben igénylik, felvilágositásokat nyerhetnek.

⁎ **Gombos és Erdőd** között a kompközlekedést a magyar királyi államvasutak igazgatósága a jégzajlás következtében február hó 11-ikétől további intézkedésig ismét megszüntette.

⁎ **A mármarosi só-vasut részvénytársaság elsőbbségi részvényei**, a belügyminiszternek jan. hó 29-én kelt körrendelete értelmében a közigazgatás minden ágazatában üzleti biztositékul és bánatpénzül elfogadhatók és a gyámoltak vagy gondnokoltak pénzei a nevezett társaság elsőbbségi részvényeibe is fektethetők.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A kiállitás** területén most ujból serényen hozzáfogtak a munkálatokhoz, hogy a még fennálló, de lebontásra szánt pavillonokat a tavasz előtt végképen elhordják, és hozzá kezdhessenek a városliget szépitéséhez. A hóolvadás az iparcsarnokban nagy kárt tett, a mennyiben két helyen ázott a fal és azt nagyon megrongálta.

IPARÜGYEK

— **Két uj ipartestület** van alakulóban a fővárosban. A *kéményseprő, pala- és cserépfedő, kutcsináló, kályhás és fazekas* iparosok együttesen, a *bádogos, rézöntő, réz- és bronzmüves és harangöntő* iparosok szintén együttesen kérelmezik a IV. kerületi elöljáróságnál ipartestületeik megalakitását. Az elöljáróság ennélfogva felhivást intézett az emlitett iparosokhoz, hogy e hó 12-től számitandó egy hó lefolyása alatt jelentkezzenek az elöljáróságnál, akarják-e az ipartestület megalakitását vagy nem.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A budapesti áru- és értéktőzsde** tanácsa közhirré teszi, hogy a *Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság* 200 frtról szóló részvényeinek hivatalos árjegyzését a mai naptól fogva engedélyezte.

** **Assicurazioni Generali.** E társaság előttünk fekvő közleveléből látjuk, hogy az a nála halálesetre *nyeremény-részesedéssel* biztositott feleknek a most mult évre 19.28%-nyi osztalékot fizet, mely osztalék azonban a biztositott tőke felemelésére vagy az évi dij leszállitására is forditható. Még megemlitendőnek tartjuk, hogy az assicurazioni generali e biztositási nemben eddigelé átlag 29.40%-nyi osztalékot fizetett.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Február 11. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma szilárd irányt követett. A kinálat igen gyenge volt, tulajdonosok a hidegebb időjárás és a magasabb külföldi gabonaárfolyamok következtében nagyobb árakat követeltek, mit malmok nem akartak megadni. Ennek következtében vontatott volt a forgalom és csak nehány ezer métermázsára szoritkozott, mi változatlanul szilárd árakon vétetett piaczról. — Egyéb gabonanemekben gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	76—81 kg	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76—81 »	8—	8.40
—	» pestvidéki	76—81 »	7.90	8.30
—	» fehérmegyei	76—81 »	8.—	8.40
—	» bácskai	76—81 »	8.—	8.40
—	» északmagyarorsz.	76—81 »	7.60	8.05
Rozs	»	70—72 »	6.15	6.35
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.40	5.70
—	» égetni való	62—64 »	6.—	7.—
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.20	8.80
Zab	»	39—41 »	6.30	6.75
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.30	5.35
—	» másnemü	73 »	5.25	5.30
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	4.60	5.—
Repcze	uj, káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet rendkivül csekély forgalom mellett a magasabb newyorki gabonaárfolyamok következtében szilárd irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5,000 mm. 7.95 és 7.96 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén szintén csekély volt a forgalom és az irány szilárd maradt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. **8.40 és 8.41** frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	7.95 — 7.96—
Tengeri május—juniusra	»	5.48 — 5.50—
Szokványzab tavaszra	»	6.49 — 6.51—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt és az irány kielégitő berlini gabonaárfolyamok következtében valamivel nyugodtabb. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra 2000 mm. 7.95 frton.

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 8.40 és 8.41 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.48 és 5.49 frton.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	«	7.93 — 7.95 —
Szokványbuza őszre	«	8.40 — 8.42 —
Tengeri május—juniusra	«	5.47 — 5.49—
Szokványzab tavaszra	«	6.49 — 6.51—

Terménytőzsde.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom.

Szilva tartott, bosznia hordóáru 1883-iki termés egy nagyobb tétel 2½ frton, 1885-iki termés zsákáru 85 darabos 10¾—11¼, 100 darabos 7—7¼ frton köttetett 56 kilókint.

Szesz csendes; 24.25—24.75 forinton, szeszélesztő 26.50—27.— frton.

Értéktőzsde.

A járadékhausse, mely külföldről támasztatott, ma ujabb haladást tett, ugy, hogy a járadékok forgalma az elő- és déli tőzsdén rendkivüli kiterjedést nyert. A hausseirány, melyet Szerbia leszerelési ukáza tetemesen fokozott, az üzérkedési értékeket kevéssé érintette. Az erős hausse csak az esti tőzsde zárlata felé gyengült keveset.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén a járadék árfolyama tetemesen emelkedett; a többi értékekre a kedvező irány kevesebb hatással volt. Osztrák hitelrészvény 299.90—300.20 közt ingadozván, maradt 300.10 pénz; magyar hitelbank 307.25-től 307.50-ig, magyar aranyjáradék 102.30-tól 102.45-ig, magyar papirjaradék 93.95-től 94.07½-ig, magyar jelzáloghitelbank 121.50-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.10—300.20, magyar aranyjáradék 102.42½—102.45.

Déli tőzsde.

Magasabb berlini árfolyamokra és arra a hirre, hogy Szerbia lefegyverkezik, a járadékokban még erősebb hausse támadt, mely a hitelrészvényeket csak kevéssé érintette. Osztrák hitelrészvény 300.20—300.60 közt ingadozván, maradt 300.40 pénz, magyar hitelbank 307.50-től 308-ig vétetvén, maradt 307.75 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 90.50-től 90.75-ig, magyar jelzáloghitelbank 121½-en, magyar aranyjáradék 102.75-től 102.45-ig, magyar papirjáradék 94.27½-től 94.07½-ig, pesti közuti vasut 542-ön, magyar északkeleti vasut 176-on, alagut-részvény 132.50-en, Ganz-féle vasöntöde 819-en, Rimamurányi vasmü 87-en, Schlick-féle vasöntöde 106-tól 162-ig, vétettek. A Pallas irodalmi- és nyomdai részvénytársaság 200 forintos névértékü részvényei, melyeket ma vezettek be a tőzsdén, 220-on kerestettek. Váltók és valuták lanyhábbak.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.40—300.50, magyar hitelbank 307.75—308, magyar aranyjáradék 102.70—102.72½, magyar papirjáradék 94.25—94.27½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2 forint, nyolcz napra 5—5.50 forint, egy hóra 12—12.50 forint.

Utótőzsde.

A járadékhausse folyton erősbödik. Osztrák hitelrészvény 300.10—300.90-ig vétetvén, maradt 300.60 pénz, magyar hitelbank 308-tól 307½-ig, magyar aranyjáradék 102.65-től 102.90-ig, magyar papirjáradék 94.22½-től 94.35-ig köttetett.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.60—300.70, magyar aranyjáradék 102.80—102.85, magyar papirjáradék 94.27½—94.30.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde szilárdan nyilt meg, de zárlat felé kissé gyengült. Osztrák hitelrészvény 300.60—299.80-ig, magyar hitelbank 307.75-ön, magyar aranyjáradék 102.70-től 102.55-ig, magyar papirjáradék 94.22½-től 94.05-ig kelt.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 299.90—300, magyar aranyjáradék 102.57½—102.60, magyar papirjáradék 94.05—94.07½.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	308.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	300.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török bir. dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, febr. 11. Az üzlet lanyha. Magyar urasági öreg, nehéz 38—40 forintig, fiatal nehéz 41—42 forintig, közép 40—41 forint, könnyü 39—40 frt, közönséges (szedett) nehéz 38—40 forint, közép 38—40 forint, könnyü 38—40 frt. — Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz ——— forint, átmeneti közép ——— forint, átmeneti könnyü ——— forint, eredeti (Stachel) nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 36—38 frt, közép 37—38 frt, könnyü 35—37 forint. — Hizó 1 éves 26—30 forint, hizó két éves makkos élősulyban 4% 26—30 forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, levőn- s páronkint 3 aranyban vám fejében megtéríttetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, febr. 11. (Az *Egyetértés* távirata.) A politikai hirek az üzérkedést tartózkodó magatartásra birták, miért is a mai előtőzsde coulisszaértékek tekintetében majdnem üzlettelen volt. Csak járadékokban volt élénkebb üzlet magasabb árfolyamokon, mi a garantirozott vasutak értékeire is visszahatással volt. Valuták változatlanul tartvák.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 299.70, magyar hitelbank 306.[illegible], osztrák-magyar államvasut 264.50, Károly Lajos-vasut 218.25, tramway 205.80, májusi járadék 84.45, magyar aranyjáradék 102.57, magyar papirjáradék 94.10, husz frankos arany 10.02½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárdabb árfolyamokkal és jó vételkedvvel nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 300, *magyar hitelbank* 306.75, osztrák-magyar államvasut 264.50, déli vasut 131, májusi járadék 84.45, *magyar aranyjáradék* 102.60, *magyar papirjáradék* 94.20, husz frankos arany 10.02½.

A kedvező hangulat tartós és a forgalom is meglehetősen élénk, különösen járadékokban és garantirozott vasutakban, melyek árfolyamai emelkedtek. A coulisseban kevéssé élénk az üzlet, de az irány kedvező. Váltók és valuták változatlanok.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.75, angol-osztrák bank 114.10, uniobank 75.8[illegible], bankegyesület 11[illegible], magyar hitelbank 307.50, osztrák-magyar államvasut 264.75, Károly-Lajos vasut 217.80, dunagőzhajózási részvény 489, Lloyd-részvény 629, északnyugati vasut 169.25, elbavölgyi vasut 160.50, tramway 206.10, déli vasut 131, májusi járadék 84.50, osztrák aranyjáradék 113.25, magyar aranyjáradék 102.92, magyar papirjáradék 94.37, 1864-iki sorsjegy 171.75, bécsi községi sorsjegy 124.75, husz frankos arany 10.02½, német birodalmi márka 61.87. Járadékokban hausse.

Bécs, febr. 11. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 104.70, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 104.50. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 103.50. Erdélyi vasut 186.—. Magyar keleti vasut 113.25. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 118.70. Szőlődézsmaváltsági kötvények 98.50, 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 123.75. Magyar 4%-os aranyjáradék 102.82. Magyar vasuti kölcsön 152.50. Magyar hitelbank 307.25. Alföldi vasut 187.25. Magyar északkeleti vasut 176.—. Keleti vasuti elsőbbség 93.70. Tiszavidéki vasut-részvény 251.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 89.75. Kassa-oderbergi vasut részvény 150.25. Magyar járadék 94.30. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, febr. 11. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 300.60. Déli vasut 131.—. 4%-os aranyjáradék 113.50. Váltó Londonra 126.30. Károly-Lajos vasut 217.50. 1864-es sorsj. 171.75. 1860-as sorsjegy 140.50. Török sorsjegy 17.75. Angol-osztrák bank részvény 114.10. 4·2%-os ezüstjáradék 84.80. Osztrák államvasut 264.50, 20 frankos 10.02. 4·2%-os papirjáradék részv. 84.30. Osztrák hitelsorsjegy 177.75. Osztrák-magyar bankrészvény 867.—. Csász. kir. arany 5.92. Német bankváltók 61.85. Elbavölgyi vasut részv. 160.25. Wiener Bankverein részvény 110.60. Dunagőzhajózási részv.-társ. 489. Kedvező.

Esti tőzsde.

Bécs, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az esti tőzsdén párisi számlára történt eladások következtében az árfolyamok mérsékelten gyengültek. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 300.25—299.70, *magyar hitelbank* 307.25—306.75, angol-osztrák bank 114.25—114, unio bank 75.30—75.60, bankegyesület 110.25, osztrák tartományi bank 114.60—114.20, magyar jelzálog hitelbank 121.50—121.25, tramway 205.70—205.90, osztrák-magyar állam-vasut 264.30—263.75, elbavölgyi vasut 160—159.75, dunagőzhajózási részvény 489, kassa-oderbergi vasut 150.25, déli vasut 131, májusi járadék 84.40, márcziusi járadék 101.95, osztrák ezüstjáradék 84.72, *magyar aranyjáradék* 102.75—102.57, *magyar papirjáradék* 94.20—94, bécsi községi sorsjegy 125.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 299.80, angol osztrák bank 114.10, unio-bank 75.50, osztrák tartományi bank 114.20, osztrák-magyar államvasut 263.75, Károly-Lajos vasut 217.75. májusi járadék 84.37, *magyar aranyjáradék* 102.62, magyar papirjáradék 94.12½, husz frankos arany 10.02, német birodalmi márka 61.90—61.92, ultimóra 61.92½—61.95.

Zárlat után a magánforgalomban jegyez osztrák hitelrészvény 299.80 után 300, tramway 206, *magyar papirjáradék* 94.17½, *magyar aranyjáradék* 102.62 után 102.67.

Az **esti magánforgalomban** marad osztrák hitelrészvény 299.85, magyar aranyjáradék 102.65.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A díjtételek alig változtak: Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2 frt, nyolcz napra 4¾—5 frt, egy hónapra 11½—12½ frt, három hónapra 20½—22 frt; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 10—11 frt; Károly Lajos-vasut egy hónapra 9½—10 frt; déli vasut egy hónapra 6—7 frt; *magyar aranyjáradék* egy hónapra 2½—3 százalék, három hónapra 4½—5 százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 2¾—3¼ százalék, távolabbi lattra és telepitett váltóra 3½—3¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kemény téli időjárás és a jelentékenyen magasabb newyorki jegyzések következtében ma ismét szilárdabb volt az irány és a tegnap délutáni árfolyam veszteségek ismét megtérültek. A forgalom maga igen csekély volt és többnyire csak a helyi üzérkedés kötéseire szoritkozott. — Köttetett: Buza tavaszra 8.27, május—juniusra 8.41—8.42, őszre 8.78—8.77; uj tengeri 6.57—6.59 frton. Ezeken kivül jegyeznek: Rozs tavaszra 6.57—6.59, őszre 7.05—7.08, zab tavaszra és őszre 6.84—6.85.

Délután teljesen jelentéktelen volt az üzlet és majd kizárólag tavaszi buzára szoritkozott, mi a készáru jelentékeny kelete következtében kedvezően befolyásolva valamivel szilárdabban, 8.29 frton fizettetett: buza május—juniusra 8.43, őszre 8.78, mindkettő inkább pénz; rozs tavaszra 6.56—6.58, őszre névleg 7.05, zab tavaszra 6.84—6.85, őszre 6.83—6.84, uj tengeri 5.90—5.91 frt.

Kész áruból majdnem 15000 mm. buza változatlanul szilárd árakon fogyasztóknak; egyéb czikkekben nem volt emlitésre méltó forgalom. Eladatott egy rakomány deltai buza 77 k 7.10 frt három hónapra. Dettán magyar malmok részére; temesvári 3000 mm. 77.5 k. 8.45 frt. 2500 mm. 79 k. 8.80 frt, mind három hónapra Bécs.

Szesz ára változatlan. Kész gabonaára 25 frton adatott el és marad igy pénz.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde tegnapi árfolyamokkal üzlettelenül nyilt meg. Realizálási kedv mutatkozik. Járadékok, különösen magyar aranyjáradék élénk üzlet mellett emelkednek. Vasuti értékek nagyobb része gyengül. Később minden szilárdul. Zárlat felé kedvezőtlen párisi jelentésekre ismét gyengült az irány. Kamatláb 1½%.

Berlin, febr. 11. (Tőzsdei tudósitás.) Eleintén szilárd volt a hangulat, de a nyugoti tőzsdékről érkezett hirek következtében ezt eladások követték. Osztrák hitel-, német bank- és vasuti részvények, valamint magyar járadékok csekély mértékben hanyatlottak.

Berlin, febr. 11. (Utótőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 82.75, osztrák hitelrészvény 499, osztrák-magyar államvasut 426½, osztrák déli vasut 213½, Károly Lajos-vasut 87.90. Szilárd.

Frankfurt, febr. 11. (Esti tőzsde.) Magyar aranyjáradék 82.60, osztrák hitelrészvény 241, osztrák-magyar államvasut 212¾, Károly Lajos-vasut 175⅝, osztrák déli vasut 104.62. Gyenge.

Páris, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *1 óra 5 perczkor jegyeznek*: 3%-os franczia járadék 81.60—81.45, olasz járadék 97.60, magyar aranyjáradék 82.37—82.31, török vasuti kölcsön 14.70, egyiptomi kölcsön 326.25, spanyol járadék 56.37, ottomán bank 492.50, Crédit Foncière 1341, Szuez-részvény 2160, Panama-részvény 443—447.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 81.42, 4½%-os franczia járadék 109.22, franczia törleszthető járadék 83.65, magyar jelzáloghitelbank 503, osztrák-magyar államvasut 525, osztrák déli vasut 276, ottoman bankrészvény 490. Gyenge.

Páris, febr. 11. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A utótőzsdén a bolgár mozgósitásról szóló hir nyomasztólag hatott és a helyi üzérkedést további eladásokra ösztönözte. Pénz igen bőven.

5 óra 42 perczkor jegyeznek: Magyar aranyjáradék [illegible]37—81.0[illegible] spanyol járadék 56.12, Panama-

részvény 445.62, Szuez-részvény 2157, váltó Londonra 25.17½, orosz rubel 248. Magánkamatláb 2¼ százalék.

London, febr. 10. Magyar aranyjáradék 81.25, osztrák aranyjáradék 89⅞, osztrák ezüstjáradék 67, angol consols 100 9/16, ezüst 46.50. Szilárd.

New-York, febr. 10. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 95¼, váltó Londonra 4.87, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 124⅜, Erie-vasut 27¼, váltó Párisra 5.17½.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediόra vagy ultimóra értendők, s szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy mediόra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a mediόra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a budapesti prolongatió-tételek is számitásba veendők. A •-al jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 90 kr. 100 frank vista = 50 frt 10 kr.

Február 11.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlat hoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
•Franczia 3%-os járadék	81.42	—.—	—.—
• 4½%-os •	109.22	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut . M	525.—	231.78	— 2.40
Osztrák déli vasut . M	276.—	135.36	— 0.77
•Osztrák földhitel-részvénytársaság	—.—	—.—	—.—
•Franczia törleszthető járadék . M	83.85	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék . U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön . U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank . M	503.—	121.12	—.—
Bécsi unió-bank . K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék . U	—.—	—.—	—.—
Magyar 5%-os papirjáradék . U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank . K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.			
Osztrák 4%-os papirjáradék . K	68.25	84.95	+ 0.30
• 5%-os • . K	—.—	—.—	—.—
• 4⅕%-os ezüstjáradék . K	68.25	84.56	— 0.01
• 4%-os aranyjáradék . K	91.75	113.88	+ 0.40
Magyar 4%-os aranyjáradék . U	83.10	102.99	+ 0.60
• 5%-os papirjáradék . U	75.90	94.20	—.—
• keleti vasuti kötvények . K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv. . K	103.25	127.91	+ 0.30
Osztrák hitelrészvény . U	499.—	300.87	+ 0.60
Magyar hitelbank . U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut . U	426.—	263.68	— 0.66
Osztrák déli vasut . U	213.—	131.79	— 0.50
Károly-Lajos vasut . U	87.90	217.57	— 1.48
Kassa-oderbergi vasut . K	60.50	149.94	— 2.49
•Román vasuti részvények	—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy	201.10	124.18	+ 0.06
Váltó bécsi piaczra	161.50	61.86	— 0.08
•Keleti kölcsön II. kibocsátás	62.60	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank . K	—.—	—.—	—.—
• leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
• országos bank . K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.			
Osztrák 4%-os papirjáradék . K	68.—	84.65	+ 0.07
• 5%-os • . K	—.—	—.—	—.—
• 4⅕%-os ezüstjáradék . K	68.50	84.87	+ 0.38
• 4%-os aranyjáradék . K	91.40	113.46	— 0.38
Magyar aranyjáradék . U	82.90	102.75	+ 0.43
• 5%-os papirjáradék . U	76.—	94.32	—.—
Osztrák hitelrészvény . U	241.37	301.01	+ 0.04
Osztrák-magyar bank	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut . U	212.75	263.79	— 0.30
Károly Lajos vasut . U	175.25	217.28	— 0.20
Osztrák déli vasut . U	104.75	131.50	— 0.75
Erzsébet osztrák nyugoti vasut . U	197.80	245.02	— 0.67
Magyar-[illegible] vasut	—.—	—.—	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények K	142.37	176.45	+ 0.60
Váltó bécsi piaczra	161.15	61.88	+ 0.02
4½%-os földhitelintézeti zálogleveleek K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank . U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank . K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Berlin, febr. 11. *Buza, rozs és szesz* bágyadt, *olaj* csendes, *zab* nyugodt.

Páris, febr. 11. *Buza, liszt, olaj* és *szesz* csendes.

Páris, febr. 10. Nyers czukor 36¼—36½ frank, nyugodt, fehér czukor folyó hóra 42.10 frank, márcziusra 42.20 frank, márcziustól négy hónapra 43 frank, májustól 4 hónapra 43½ frank; Raffinade 101—102 frank.

London, febr. 10. A köd megakadályozta az üzletet. Buza tartott, egyéb szilárd. — Repcze-olaj helyben 21½. — Havanna-czukor névleg 14¾. — Felhozatal: Buza 4290, árpa 2150, zab 6580 imperialquarter. — Időjárás: fagy.

Antwerpen, febr. 10. Finomitott petroleum helyben 18 frank. Nyugodt.

Hamburg, febr. 10. Petroleum helyben 7.20 márka nyugodt, februárra 7 márka, augusztus—deczemberre 7.3 márka.

Bréma, február 10. Finomitott petroleum helyben 7 márka. Nyugodt.

Newyork, február 10. (Kabelsürgöny.) Gyapot New-Yorkban 9 1/16. Neworleansban 8 9/16. — Petroleum fin. 70% Abel Test Newyorkban februárra 7⅝. — Filadelfiában februárra 7½. — Nyers petroleum 6⅝. — United pipe line certificates 75½ — Liszt 3¼ — Piros őszi buza helyben 91½ cent (= 8.71 frt), márcziusra 91¼ cent. (= 8.68 forint), áprilisra 91¾ cent (= 8.74 frt) májusra 92⅞ cent. (= 8.85 frt) 100 kilonkint. Tengeri 50¾. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 5.27½. Riokávé 8.10. — Zsir (Wilcox jegyü) 6.75. (Fairbank jegyü 6.60. — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentalis kikötőkbe 2½ cent (= 0.74 frt 100 kilókint.) — Napi hozatal gyapotból 19.000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata; gabonaszállitási díj waggonrakományokban 100 kilonkint értendő. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61.90 frt, 100 frk 50.10 ft.

Február 11.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlat hoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	21.80	10.92	— 0.07
— márcziusra	21.90	10.98	— 0.01
— márcziustól 4 hóra	22.25	11.15	— 0.02
— májustól 4 hóra	22.80	11.42	—.—
Liszt 12 márkás folyó hóra	47.90	15.11	— 0.08
— márcziusra	48.10	15.17	+ 0.01
— márcziustól 4 hóra	48.40	15.26	+ 0.02
— májustól 4 hóra	49.25	15.52	+ 0.02
Olaj folyó hóra	55.50	27.81	— 0.19
— márcziusra	56.—	28.05	— 0.19
— márcziustól 4 hóra	56.75	28.44	— 0.04
— májustól 4 hóra	58.—	29.06	— 0.06
Szesz folyó hóra	48.50	26.16	+ 0.02
— márcziusra	48.50	26.16	— 0.26
— márczius-áprilisra	49.—	26.75	— 0.08
— májustól 4 hóra	49.50	27.01	— 0.08
Szállitási díj: Budapestről	8.27	4.16	
— • Bécsből	7.87	3.95	
BERLIN.			
Buza április-májusra	151.50	9.38	+ 0.02
— szeptember-októberre	162.—	10.03	+ 0.03
Rozs április-májusra	135.—	8.36	—.—
— szeptember-októberre	128.75	7.82	— 0.06
Zab április-májusra	123.50		—.—
— május-juniusra	128.25	7.95	—.—
Olaj április-májusra	43.80	27.11	—.—
— szeptember-októberre	45.70	28.29	—.—
Szesz április-májusra	38.30	23.71	— 0.10
— julius-augusztusra	40.40	25.01	— 0.06
Szállitási díj: Budapestről	3.93	2.44	—.—
— • Bécsből	3.24	1.93	—.—
STETTIN.			
Buza április-májusra	153.—	9.47	— 0.09
— május-juniusra	157.—	9.72	+ 0.03
Rozs április-májusra	134.—	8.30	+ 0.04
— május-juniusra	134.50	8.32	+ 0.03
Olaj április-májusra	43.50	26.93	—.—
— szeptember-októberre	45.50	28.17	—.—
Szesz kész szállitásra	36.20	22.41	+ 0.13
— április-májusra	37.30	23.08	—.—
— junius-juliusra	38.70	23.96	—.—
— julius-augusztusra	39.40	24.39	—.—
Repcze			—.—
Szállitási díj: Budapestről	4.81	2.89	—.—
— • Bécsből	8.62	1.81	—.—
KÖLN.			
Buza márcziusra	16.60	10.27	+ 0.06
— májusra	16.90	10.46	+ 0.06
Rozs márcziusra	13.20	8.18	+ 0.06
— májusra	13.50	8.36	—.—
Olaj készszállitásra	24.20	29.95	+ 0.24
— májusra	24.—	29.71	+ 0.12
Szállitási díj: Budapestről	5.95	3.70	—.—
BOROSZLÓ.			
Buza	15.—	9.29	—.—
Zab	13.40	8.29	—.—
Olaj	35.—	21.67	— 0.10
Rozs	13.—	8.05	—.—
Repcze	20.—	12.38	—.—
Tengeri	12.—	7.43	—.—
Szállitási díj: Budapestről	2.95	1.81	—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Budapesti husárak.

Budapest, febr. 11.

Ökörhus	100 kilogr.	46—51 forint
Tehénhus	« «	40—42 «
Borjuhus	« «	55—65 «
Bivalyhus	« «	38—40 «

Marhavásár.

Budapest, febr. 11. (Braun József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott: 1177 db magyar ökör, 235 db magyar tehén, 49 db szerbiai ökör, 48 db bivaly és 33 db bika, összesen 1542 db vágómarha. — A husnak gyenge kelendősége és a szükséglethez képest, tartós nagy felhajtások folytán a mai vásár ugyancsak nagyon lanyha irányzat mellett nehézkesen bonyolittatott le. — Az egységi árak 1—2 frttal csökkentek. — Következő árakat jegyeztünk:

Magyar ökrökért	42 forinttól	48 forintig.
Magyar tehenekért	32 »	39 »
Szerbiai ökrökért	36 »	44 »
Bivalyokért	32 »	39 »
Bikákért	44 »	46 »

métermázsánkint.

A fővárosi vásárigazgatóság hivatalos jelentése szerint a mai marhavásáron állott 1805 darab nagy és 1548 db apró marha. Ebből eladatott u. m.

50 darab	bika dbja	95—180 frt
994 «	ökör párja	175—350 «
500 «	v. tehén párja	100—180 «
227 «	f. tehén dbja	90—160 «
35 «	bivaly párja	110—185 «
587 «	borju dbja	8—25 «
961 «	bárány párja	5—9 «

Szurómarhavásár.

Bécs, (St.-Marx), febr. 11. (Távirat.) Készletben volt 3190 borju, 2085 élő és 1486 leölt sertés, 6430 élő és 418 leszurt juh és 1321 bárány. Feldolgozott hus 55.160 kiló. A borjuüzlet élénk volt, az árak tartották magukat. A juhvásár lanyha volt; árak ½—1 forinttal estek páronkint. Árak: borjuk 36—38 frt 100 kilogrammonkint, juhok 12—25 frt páronkint.

Juhvásár.

Pozsony, febr. 4. (Távirat). A mai juhvásárra 5602 db juhot hajtottak föl. Élénk irányzat mellett a következő árak jegyeztettek: kivitelre szánt juh 16—25 frt, félangol fajta kivételesen 35 frt és silány fajta 8—14 frton keltek el páronkint.

Páris (La Villette), febr. 11. Felhajtatott 20420 db juh, közte 1971 db magyar faju; változatlan irány mellett jegyeznek általán 57—87 centimet, különösen magyar juhokért 76—80 centime-t, kivételképen 84 centime-t ½ kilónkint vagy 52—66 frankot páronkint.

Páris (La Villette), febr. 11. (Távirat.) Felhajtatott 20159 db juh. Az üzlet rosszabb.

Lóvásár.

Budapest, febr. 11. Felhajtás: 332 db. Ebből eladatott összesen 160 db. Bécsbe vitetett 30 db. Vásári árak: közönséges igásló dbja 27—56 frt, jobb és csontosabb dbja 75—110 frt, könnyü kocsiló 85—165 frt, bécsi vágókért 18—27 frt.

NAPIREND: Február 12-én.

Naptár: Péntek. — Róm. kath.: Eulália szüz vértanu. — Prot.: Eulália. — Görög-orosz: (jan. 31.) Czirus és János. — Zsidó: (adar 7.) Mózes halála. — Nap kél 7 ó. 15 p., nyug. 5 ó 14 p. — Hold kél 11 ó. 7 p. d. e., nyug. 50 p. éjfél után. Első negyed 4 óra 2 perczkor reggel.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

A természettudományi társulat felolvasó estélye 6 órakor a vegytani intézetben. Felolvasó: Kont Gyula.

A fehérmegyei társaskör fölolvasó ülése este 7 órakor az István főherczeg-szállóban. Felolvasó Gerő Károly.

A fővárosi középitési bizottság ülése d. u. 5 órakor az uj városházán.

Verescsagin-képkiállitás a műcsarnokban d. e. 9-től d. u. 4-ig és este 6—9-ig. Belépti díj 30 kr.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponként délelőtt 10—11½ óra között.

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9 d. u. 1.

Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig, d. u. 3—5-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 4—8.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—d. u. 1.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti díj 30 kr.

Mezei János magyar dalcsarnoka este 8 órakor a «Páris szálloda» földszinti helyiségében.

Grand Café Restaurant de l'Opera, az operaházzal szemben. Villamos világitás. Az idegenek találkozója.

Kivonat a hiv. lap febr. 11-i számából.

Árverések a fővárosban. Hochschvager Ferencz 402 frtra becs. ingóságai február 13 (Andrássy-ut 97). Schveida Rudolf 487 forintra becs. ingóságai február 13 (Bajnok-utcza 6). Cudlin E. 772 forintra becs. ingóságai febr. 12 (József-tér 4). Szabó ér Schönfeld 1813 frtra becs. ingóságai febr. 13 (nádor-utcza 21).

Árverések a vidéken. Bubreg Imre 7500 forintra becs. ingatl. ápr. 30 Pécs. Brinzás József 1937 forintra becs. ingatl. márcz. 30 S.-Uzopa (Nagyvárad). Peck Ferencz 2391 frtra becs. ingatl. május 28 Tarcsa (Magyar-Óvár). Tóth János 3004 forintra becs. ingatl. május 18 Brunócz (Vágujhely). Fischer Lipót 1580 forintra becs. ingatl. febr. 21 Titel. Lászlóffy Antal 12,785 frtra becs. ingóságai febr. 20 Temesvár. Oppenheim Sámuel 3199 frtra becs. ingóságai febr. 22 Sz.-Váralja. Schvarcz Ignácz 1160 forintra becs. ingatl. márcz. 1 Bánfalva (Miskolcz). Skopecz Antal 11,514 forintra becs. ingatl. május 13 Nyitra. Bettelheim Miksa 8779 forintra becs. ingóságai febr. 15 Nagy-Kapus.

Csődhirdetmények. Bartha István brassói lakos ellen, bej. febr. 27. Csődbiztos: Onaciu Sándor tvszéki biró, tömeggondnok: Harmath Lajos ügyvéd. Littmanyovszky József pozsonyi lakos ellen, bej. márczius 18. Csődbiztos: dr. Vida Géza tvszéki jegyző, tömeggondnok: Pekovich Sándor ügyvéd.

Pályázat. Budapest főváros tanácsánál igazgatótanitói állomásra.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Pannonia szálloda.

Papp M. Kolozsvár, Tamásy P. Kolozsvár, Bieskey K. T.-Szele, Veres A. T.-Szele, Dr. Rooz S. N.-Károly, Vikar J. Várpalota, Rudnay J. Ragály, Hencze Z. Izsapár, Russheim Wolfsberg, Müller Gy. Arad, Wittmann K. Arad, Novotni L. Arad, Rajkay J. Arad, Tóth J. Arad, Nyáry P. Aszód, Szabó J. Debreczen, Szele F. Jászberény, Bernatsky Jászberény, Van Endersen Holland, Schmidt J. Lorenczi, Neubauer K. Losoncz, Alexander J. Kunhegyes, Reicher M. Pinczehely, Reinhardné Esztergom.

Schmidt-Orient szálloda.

Zabránczky M. Szada, Vagács J. T.-Terebes, Palágyi K. Arad, Kollmann G. Pálfa, Drobni J. Rózsahegy, Kralicsek J. Rózsahegy, Berger A. Veszprém, Libertinyi A. Soroksár, Reich G. Czecze, Schmiedek A. Vajsa, Keresztény J. Eger.

Aranyas szálloda.

Bernáth J. Hosszuszászi, Ringhoffer L. Szrjadka, Szilágyi F. T.-Kanizsa, Szemző E. Kecskemét, Gallia E. Kecskemét, Löwy S. Kecskemét.

Walter Fehérló szálloda.

Psik Gy. Kaposvár, Kelemen B. Szolnok, Heckl A. Bécs, Neumann J. N.-Várad, Várady Gy. Szebaja, Bann D. Lippa, Tamer A. Bécs, Magyar J. Bia, Woszalik F. Pselositza, Feldheim A. Bratka, Morgos J. Kaposvár, Gombosi M. Eger, Wiener J. Czegléd, Teiller M. Temesvár, Müller B. Bécs, Schwartz J. Veszprém.

Két korona szálloda.

Löwinczr A. Lakihegy, Karpf Gy. Dabas, Szántó T. Szentmárton, Becze G. Csikós, Becze J. Csikos, Marczinka M. P.-Lob, Marjai J. Szentmárton, Neudrig L. Varsó, Vicz A. Örkény, Ungár S. Félegyháza, Singer L. N.-Körös, Csabay S. Kecskemét, Hüles S. Bécs.

Magyar király szálloda.

Kristovácz V. Ruma, Pecher J. Catto, Bakay N. Szeged, Rosmann J. Mécs, Schlichter L. Győr, Fischer J. Győr, Koszanits G. A. S.-A.-Ujhely, Hoffmann S. Zombor, Löwy S. Bécs, Dilmann Gy. Bécs, Starzlinger S. Szalonta, Weis H. Gölle, Schön J. S.-A.-Ujhely.

Vadászkürt szálloda.

Hagendonner J. Loók, Boros B. Arad, Kosutányi T. M.-Óvár, Koch F. Pécs, Pataky V. Kolozsvár, Takácsy G. Gy.-Szentmárton, Chomitzky R. Becsujhely, Opitz R. Zágráb, Borgmann K. Teplitz, Lepold J. Bécs, Sonkup H. Bécs, Schavel J. Bécs.

Erzsébet szálloda.

Beniczky B. Halas, Lipcsei M. Tass, Tonert J. T.-Szele, Irinyi I. Debreczen, Kortsák A. Szeged, Rezsőffy Gy. Jánoshida, Endersz K. Kolozsvár, Koczler M. Temesvár, Krudy P. Szécsény.

Európa szálloda.

Br. Popper S. Bécs, Böresök P. F.-Nyék, Szumrák E. Hlinyova, Kanitz D. Eger, Glesinger F. Teschen.

London szálloda.

Margraf V. Bécs, Lütlich O. Kolozsvár, Sugár B. Kapuvár, Königsberger K. Bécs, Szabó Gy. Miskolcz.

Holzwarth-Frohner szál.

Lovag Lindheim E. Bécs, Boroczy L. Nyitra, Dr. Goldhammer Böszörmény, Klein D. Nagyvárad, Bentum J. Nyerges-Ujfalu, Neumann L. Pozsony, Glitzner A. Leipzig, Gärtner M. Mürzzuschlag, Hollinder S. Budapest, Kugel S. Nagyszombat, Singer J. L.-Szentmiklós.

Tigris szálloda.

Lang F. Tolna, Grün L. N.-Becskerek, Bilek M. N.-Becskerek, Sarkadi M. Soroksár, Földesi M. Torma.

Hungária szálloda.

Török J. gr. Ungvár, Boda V. Szegzárd, Ormódy L. Debreczen, Szablenberg F. N.-Várad, Fuchs A. É.-Ujvár, Muir M. A. Glasgow, Hoffmann T. Lobau, Steiner P. Pápa, Dumeau A. Trieszt, Birkholz E. Berlin, Pick Gy. Berlin, Sticker L. Bécs.

Fehér hattyu szálloda.

Haffer Gy. Esztergom, Liszkai J. Esztergom, Nagy J. Debreczen, Veis M. Komárom, Braun J. Szolnok, Schirf J. N.-Károly, Jelinek A. Kolozsvár.

M. Államvasut-szálloda.

Földvári J. Torda, Musikant J. Erdély, Vohácsi F. Szentgyörgy, Gölitzer F. Gácsorsz., Gölitzer M. Gácsorsz., Koch K. Bécs, Lustig M. Bécs, Tornyos M. Szécs.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi b. 33. Havi b. 9.

Budapest, február 12-én.

Először:

Zilah herczeg.

Szinmü 4 felv. Irta J. Claretie.

Személyek:

Zilahi hg.	Nagy Imre
Várhelyi gr.	Bercsényi
Archibald P.	Hetényi
Sir Hartley	Latabár
Vogotzin	Ujházi
Maróti M. gr.	Gyenes
Morzsányi	Abonyi
Tolnai	Halasi
Bányay	Mészáros
Pierre	Faludi
Joseph	Szilágyi
Miklós	Sántha A.
Maróti inasa	Bérczi
Marcsa	P. Márkus E.
Dinatiné	Sz. Prielle C.
Erzsike	Kaczér N.
Eszter	Békéssy I.
Vendégnő	Rajnai G.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 13-án.

Bérletfolyamban:

UGYANEZ.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, február 12-én.

Az operaház zárva.

Holnap, február 13-án.

Bérletfolyamban.

Rigoletto. Bécsi keringő.

NÉP-SZINHÁZ.

Budapest, február 12-én.

F. Hegyi A. első föllépése hosszas betegsége után.

GASPARONE.

Operette 3 felvonásban. Irták Zell és Genée. Forditották Berczik és Evva. Zenéjét szerzette Millöcker Károly.

Személyek:

Barlotte	F. Hegyi A.
Saboleno	Németh
Oindulfo	Szabó
Erminio	Vidor
Luigi	Imrei
Benozzo	Gergely
Sora	Pálmai I.
Zenobia	Aranyossiné
Marietta	Vidorné
Massaccio	Erődi
Ruperto	Izsó
Guarini	Füredi
Egy tiszt	Nárczisz
Törvényszolga	Kósa
Giuseppe	Kopácsy
Dominico	Marton
Pietro	Földvári
Bianca	Fehér I.
Izabella	Báni I.
Marguerita	Gyöngyösi I.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 13-án.

Blaha Luiza asszony mint vendég.

A falu rosszsza.

NÉMET SZINHÁZ.

Budapest, február 12-én.

Ellmenreich F. utolsó föllépte.

Maria Stuart.

Szomorujáték 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

SZINHÁZI JEGYEK a m. kir. opera-, nemzeti- és népszinházhoz IV. ker. **Koronaherczeg-utcza 8. szám** alatt a (Harisch-bazárban) kaphatók és előjegyezhetők.

ORPHEUM.

Nagymező-utcza 17.

A grotesque-pantomimista

Mr. Wills Caro.

A bécsi dalénekesnő **Ginther Josefa** k. a. fellépte. Az indiai átváltozó equilibrista

Macama Tajero,

a vizi-királynő **Miss Niagara**, a faharfa hangversenyzők **Forre testvérek**, és a gymnastikus család **Moser** fellépte. A tiroli czitera művésznők **Fültor nővérek**, az eredeti kautsuk gymnasztikusok **Hermanos Berg** és a kedvelt dal-komikus **Schenk Márton**, ugyszinte a franczi a excentrique énekesnő **Mll. Lecomte** fellépte. 517

IDŐJÁRÁS február 11. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás m/m 700	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék m/m	Felhőzet
Arad	71.5	ENY 1	— 6.7	—	≡
Beszterczé	70.8	E 1	— 4.4	—	○
Beszterczebánya	70.3	◎	— 10.0	—	○
Budapest	71.5	◎	— 10.4	—	◑
Csáktornya	70.7	K 1	— 9.0	—	◕
Debreczen	70.0	EK 1	— 7.4	—	≡
Eger	72.3	EK 4	— 4.9	—	◔
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	64.7	DK 3	+ 0.8	—	●
Késmárk	71.3	NY 1	— 18.6	—	◑
Keszthely	72.6	◎	— 10.0	—	≡
Kolozsvár	73.8	DNY 1	— 10.0	—	○
Magyar-Óvár	70.1	K 1	— 4.8	—	●
Mármaros-Sziget	70.8	K 3	— 1.4	—	○
Nagy-Enyed	74.3	EK 2	— 6.0	—	○
Nagy-Szeben	70.1	D 4	+ 1.3	—	○
Nagyvárad	71.8	◎	— 3.7	—	≡
Orsova	75.4	ENY 3	— 7.0	—	≡
Pancsova	70.4	DK 2	— 2.6	—	◕
Selmeczbánya	73.3	NY 1	— 4.1	—	◔
Sopron	—	K 1	— 9.0	—	≡
Szatmár-Németi	70.7	K 2	— 2.2	—	○
Szeged	65.1	EK 1	— 7.6	—	≡
Szepesi-Szt-György	72.5	◎	+ 1.5	—	○
Szolnok	71.8	E 2	— 10.5	—	○
Temesvár	72.7	ENY 3	8.0	—	≡
Trencsén	72.6	◎	— 8.4	—	≡
Ungvár	69.8	EK 5	— 2.4	—	◔
Zágráb	70.0	EK 1	— 4.3	—	●
Bécs	71.4	D 1	— 3.7	—	≡
Bregenz	67.5	D 2	— 4.7	—	≡
Lesina	—	—	—	—	—
Pola	64.0	◎	+ 3.5	—	○
Prága	69.5	K 3	— 5.4	—	○

Jelek magyarázata: ◎= szélcsend, ○= tiszta, derült, ◔= ¼ felhős, ◑= ½ felhős, ◕= ¾ felhős, ●= borult, ●!= eső, ✱= hó, ▲= jégeső, ≡= köd, ∞= gőz, ⚡= zivatar, villám, (n)= csapadék mm.-ben.

Áttekintése mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (775—777) a kontinens északkeleti részéből kiterjed annak többi részére is (762). Az idő részint derült, részint ködös, száraz, éjjel fagyos.

Hazánkban: Északkeleties, részben északnyugatias, mérsékelt szelek mellett, a hőmérséklet valamint a légnyomás is kisebb lett. Az idő keleten derült, nyugaton felhősborus, részben ködös, száraz, éjjel fagyos. — Az idő derült jelleget öltve, jövőre szárazabb, egyelőre éjjel fagyos lesz.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Többnyire derült, részben ködös, csendes időt várhatni, éjjeli fagygyal.

VIZÁLLÁS 1886. február 11.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna			
Pozsony	0.97	—	apadó
Komárom	0.92	—	apadó
Budapest	1.29	—	apadó
Mohács	2.12	—	áradó
Vukovár	—	—	—
Ujvidék	3.20	—	apadó
Pancsova	3.14	—	apadó
Orsova	3.35	—	apadó
Dráva			
Barcs	0.51	—	apadó
Eszék	1.45	—	apadó
Száva			
Mitrovicza	4.68	—	apadó
Tisza			
M.-Sziget	0.45	—	apadó
Beregszász	—	—	—
Sárospatak	—	—	—
Szatmár	—	—	—
Tokaj	4.07	—	áradó
Szeged	5.18	—	áradó
Szolnok	6.49	—	apadó
Körös			
B.-Gyula	0.40	—	apadó
Maros			
Arad	—	0.28	apadó
Béga			
Temesvár	0.32	—	apadó

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés február 2-ik számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései február 11.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 k/g frttól	76 k/g frtig	77 k/g frttól	77 k/g frtig	78 k/g frttól	78 k/g frtig	79 k/g frttól	79 k/g frtig	80 k/g frttól	80 k/g frtig	81 k/g frttól	81 k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig
bánsági buza	szilárd																
tiszavidéki	•	8.—	8.10	8.05	8.15	8.15	8.25	8.25	8.35	8.35	8.40	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	•	7.90	8.—	7.95	8.05	8.05	8.15	8.10	8.25	8.25	8.30	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fejérmegyei	•	8.—	8.10	8.05	8.15	8.15	8.25	8.25	8.35	8.35	8.40	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	•	8.—	8.10	8.05	8.15	8.15	8.25	8.25	8.35	8.35	8.40	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
n. észak. kv.	•	7.60	7.65	7.70	7.75	7.80	7.85	7.90	7.95	8.—	8.05	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogramm ára frt -tól	kr -tól	frt -ig	kr -ig
rozs	ó	—	szilárd	70—72	6	15	6	35
árpa	ó	takarmány	csendes	60—62	5	40	5	70
•	•	egetni való	—	62—64	6	—	7	—
•	•	sörfőzdei	—	64—66	7	20	8	80
zab	•	—	szilárd	39—41	6	30	6	75
tengeri	uj	bánsági	szilárd	75	5	30	5	35
•	•	másnemű	szilárd	73	5	25	5	30
•	•	—	—	—	—	—	—	—
köles	ó	—	—	nélkül	4	60	5	—
káposzta-repcze	uj	—	—	—	—	—	—	—
bánsági repcze	•	—	•	—	—	—	—	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	100 kilogramm ára pénz frt	pénz kr	áru frt	áru kr
buza	lanyha	tavaszra	7	95	7	96
•	•	őszre	—	—	—	—
tengeri	•	máj.—jun.	5	48	5	50
zab	•	tavaszra	6	49	6	51
•	•	őszre	—	—	—	—
káp. repcze	lanyha	aug.—szept.	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	102.80	103.10
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	94.25	94.50
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	152.25	153.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	152.50	153.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	99.75	100.25
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	126.50	127.50
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	113.—	114.—
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		118.50	119.—
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		118.—	118.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	123.50	124.—
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	104.—	105.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	104.—	105.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	103.75	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	103.75	104.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	103.50	104.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	104.—	105.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	96.25	96.75
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	99.—	99.50
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4 2/10%	84.40	84.70
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	84.40	84.70
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul.	4 2/10%	84.75	85.25
Egyesitett államadósság ezüst kamat ápr.—okt.	4 2/10%	84.75	85.25
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	113.25	113.75
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	102.—	102.50
Osztr. államad., kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	128.—	129.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	140.50	141.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	140.—	141.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		171.50	172.50
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		169.50	170.50
A temes-bégavölgyi vizszabályozó társulat	5%	97.70	98.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	106.—	106.50
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	107.50	108.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	100.—	100.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	32.50	33.—
Bécs város nyeremény-kölcsöne 1874-ből		124.75	125.50

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
	Angol-osztrák bank	120	—	—.—
7.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	——	96.—
	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
	Magyar általános hitelbank	200	307.75	308.—
	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	——
	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. é.	100	121.75	122.—
	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	90.50	90.75
	Magyar országos bank r. társ.	200	—.—	—.—
	Osztrák hitelintézet	160	300.40	300.60
38.70	Osztrák-magyar bank	600	865.—	870.—
9.—	I. Magyar iparbank	150	143.—	141.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	611.—	613.—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
	«Unio»-bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
	Bécsi biztositó társaság	200	200.—	205.—
	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	198.—	200.—
	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3020.—	3050.—
	Fonciere pesti biztositó intézet	100	69.—	70.—
	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.	195.—	200.—
	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	740.—	750.—
	c) Gőzmalmok.			
	Concordia gőzmalom	500	585.—	590.—
	Első budapesti	500	1315.—	1325.—
	Erzsébet-malom	200	269.—	270.—
	Hengermalom	500	655.—	655.—
	Lujza-malom	150	310.—	312.—
	Molnárok és sütők	200	431.—	434.—
	Pannonia	1000	920.—	930.—
	Viktória	300	298.—	302.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Ádria» m. tengeri haj. r.-t.	200	—.—	—.—
	Alföld-fiumei	200	186.50	187.50
	Arad-csanádi vasut	100	—.—	—.—
	Arad-körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	—.—	—.—
	Báttaszék-dombovári	200	161.—	182.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
	Déli vasut	200	—.—	—.—
	Északkeleti vasut	200	176.—	176.50
	Erdélyi vasut	200	186.—	186.50
	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut	200	150.—	151.—
	Magyar-gácsországi vasut	200	177.—	177.50
	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	171.50	172.
	Mármarosi sóvasut r.-t. el. r.	100	91.—	92.—
	Osztrák-magyar államvasut	200	264.50	265.50
	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	100	—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200	251.—	252.—
	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	485.—	490.—

Osztalék 1885-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	Pesti közuti vaspálya	200	542.—	543.—
	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		315.—	350.—
	e) Takarékpénztárak.			
	Budapest III. kerületi	50	77.—	79.—
	Országos központi	300	462.—	465.—
	Pesti első hazai	1000	6550.—	6600.—
	Egyesült Budapest fővárosi	200	445.—	450.—
	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	—.—	88.—
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	132.—	133.—
	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	79.—	80.—
	«Pallas» irodalmi és nyomdai r.-t.	200	220.—	225.—
	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	196.—	200.—
	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	818.—	820.—
	Gschwindt-féle szeszgyár	200	400.—	405.—
	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	268.—	278.—
	Kereskedelmi testület épülete	210	650.—	—.—
	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	608.—	610.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1040.—	1060.—
	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	243.—	245.—
	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	85.—	87.—
	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	100	87.—	87.50
	Salgótarjáni kőszénbánya	100	133.50	134.—
	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	161.50	162.—
	Serfőzde első magyar	400	805.—	865.—
	Serteshizlaló	200	266.—	268.—
	Spodium és csontlisztgyár	200	—.—	—.—
	Szálloda részvény-társaság	80	113.—	113.50
	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	200	—.—	—.—
	Tégla és mészégető, ujlaki	200	178.—	180.—
	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	80.50	81.50
	Téglagyár kőbányai	140	258.—	260.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	103.25	104.25
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.75	102.25
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	97.—	97.50
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	129.75	—.—
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.50	101.90
	Magyar jelzálogbank	5%	99.50	100.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	99.75	100.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	102.50	103.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	102.—	102.50
	Osztrák-magyar bank o. é	4%	98.75	99.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.75	103.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.50	100.—
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100.—	101.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	100.—	100.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	102.50
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	101.25	101.75
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	101.50	102.—
	Osztr. földh. int. dij kölcsön kötv.	3%	98.75	99.75
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	100.—	100.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
ELSŐBBSÉGEK.			
Alföld-fiumei v. u. (v.-osztiki v.)	200 5%	106.25	100.75
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200 5%	100.—	100.25
Budapest-pécsi vasut	5%	100.50	101.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200 5%	99.75	100.25
Déli vasut 400/200 márka	4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200 5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300 6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300 5%	99.—	99.50
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000 5%	128.—	—.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200 6%	137.—	—.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200 6%	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vaspálya	200 5%	100.—	100.50
Magyar-gácsországi vasp. II. kib.	200 5%	100.—	100.50
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200 5%	100.—	100.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000 5%	99.50	100.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200 5%	127.—	—.—
I. erdélyi vaspálya	200 5%	99.75	100.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200 6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300 5%	100.75	101.25
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200 5%	99.75	100.25
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200 5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal) arany	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany	5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib.	400/2000 4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr.	3%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	100 5%	192.—	—.—
Budapesti lánczhid	100 6%	106.50	107.—
Lloyd és tőzsde-épület	100 5%	104.—	104.25
		99.25	100.—
MAGÁNSORSJEGYEK.			
Osztrák hitelintézet		177.80	178.50
Budavárosi sorsjegy		44.50	45.50
Keglevich sorsjegy		19.75	20.50
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet		9.—	9.50
Osztrák vörös kereszt egylet		14.—	14.50
Oszt. földhitel intéz. kötv. nyerem. jegy		—.—	—.—
Pálffy sorsjegy		40.—	41.—
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.91	5.94
Császári királyi arany (körmöczi)		5.86	5.89
Osztrák-magyar forintos arany		10.—	10.03
20 frankos arany		10.—	10.03
20 márka		12.35	12.38
Török arany líra		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi		61.80	61.95
Váltók árfolyama (látra)	bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka	3½%	61.85	62.—
Amsterdam 100 hollandi forintért	2½%	104.75	105.—
Brüssel 100 frankért	3½%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	50.10	50.20
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	3%	49.90	50.—
Zürich 100 frankért	3%	49.90	50.—
London 10 font sterlingért	3%	123.20	126.60
Szentpétervár 100 rubelért	5%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 líra	5%	—.—	—.—

Megkülönböztetendők a mesterséges sóból készült Seidlitz-poroktól

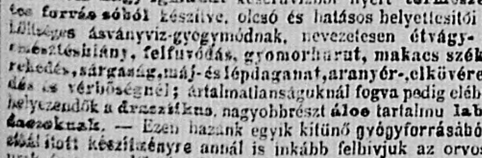

a hirneves **nagy-igmándi** keserüvizből nyert **természetes forrás sóból** készitve, olcsó és hatásos helyettesitői a költséges ásványviz-gyógymódnak, nevezetesen étvágyhiány, felfuvódás, gyomorhurut, makacs székrekedés, sárgaság, máj- és lépdaganat, aranyér-, elkövéredés és vérbőségnél; ártalmatlanságuknál fogva pedig elébe helyezendők a drasztikus, nagyobbrészt áloe tartalmu labdacsoknak. — Ezen hazánk egyik kitünő gyógyforrásából előállitott készitményre annál is inkább felhivjuk az orvos urak és szenvedők figyelmét, mert a külföldi hasonhatásu ásványvizek és forrástermékekkel előnyösen versenyez, s jutányossága mindenkinek lehetővé teszi ezen egészséges s áldásos hatásu gyógymód alkalmazását.

Postai megrendelést dobozonként 1 frt 20 kr. előleges beküldése mellett, bérmentve s ajánlva azonnal megküld a n.-igmándi kút kezelősége Komáromban. — Raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. 467

Gabona eladás.

Az állami ménes birtokok következő terményei ugymint: a **kisbéri** ménes-birtokról 3832 métermázsa őszi buza, 900 mtrm. őszi rozs, s 3000 mtrm. tavaszi árpa; a **bábolnai** ménes-birtokról 3547 méterm őszi buza és a **mezőhegyesi** ménes-birtokról 10,000 mtrm. őszi buza, 6000 métermázsa tavaszi árpa és 2000 métermázsa zab folyó évi február hó 18-án az alulirt minisztériumban megtartandó nyilvános irásbeli ajánlati tárgyalás utján el fognak adatni.

A részletes ajánlati feltételek a «Budapesti Közlöny»-ben egyidejüleg közzétett hirdetésből, továbbá a budapesti áru- és értéktőzsdén, az aradi kereskedelmi és iparkamaránál, a Győri Lloydnál, a nevezett ménes-birtokok igazgatóságainál, valamint az alulirt minisztérium országos lótenyésztésügyi osztályában tudhatók meg. 587

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. minisztériumtól.

A «FRANKLIN-TÁRSULAT» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható — az osztr. tartományok számára **Szelinszki György** csász. kir. egyetemi könyvárusnál Bécsben I. ker., Stefansplatz 6.

MOLÉ

TELJES FRANCZIA ÉS MAGYAR SZÓTÁR

Harmadik kiadás.

Első kötet: Franczia-magyar rész.

Irta

MÁRTONFFY FRIGYES.

Ára fűzve 2 frt.

Második kötet: Magyar-franczia rész.

Irta 605

BABOS KÁLMÁN.

Ára fűzve 2 frt. — A két rész egy félbőrkötésben 5 frt.

Kávéház megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a **király-utcza 15. sz.** a Holló-utcza sarkán levő kávéházat megvettem és azt a legizlésesebben ujonan berendezve **e hó 13-án, szombaton délben** saját, jól szervezett zenekarommal megnyitom. Minden törekvésem oda irányult, hogy kávéházi helyiségemet a jelenkor kivánatainak megfelelőleg kényelmesen rendezzem be. Az összes bel- és külföldi lapok. Kitünő kávéházi italok, Dreher-féle eredeti márcziusi sör és valódi magyar borok saját pinczéimből. Hideg ételek kiszolgáltatása.

Kitünő tisztelettel

SALZER IGNÁCZ,

kávés és borkereskedő.

622

A meddig a készlet tart!

POSZTÓ-MARADÉKOK

3¼ méternyi darabokban, mindenféle szinüek, teljes férfiöltözékekre alkalmasak.

1 maradék ára 3 frt 75 kr. — Szétküldi utánvéttel

STORCH L. BRÜNNBEN. (Morvaország.)

Meg nem felelő maradékok visszavétetnek. — Minták e maradékokból nem küldetnek.

American Original BAY RUM.

Kétségkivül valamennyi hajviz között a legelső helyet foglalja el, egész Angolhon és Amerikában évtizedek óta gyakorlatilag kipróbáltatott és valóban kitünőnek elismertetett. Egy házban se hiányozzék! Gyógyhatása: A hajkihullás néhány fejmosás után tökéletesen megszűnik, a kopasz fej a hajgyökér erősbitése által a legrövidebb idő alatt uj és sürü hajat nyer; makacs korpaképződés s a fejbőr mindenféle tisztátalansága a BAY RUM alkalmazása következtében 3—4 nap alatt teljesen eltünik. Az egészséges hajtalaj gondozására is alkalmas, a mennyiben a hajat és fejbőrt állandóan tisztán tartja, a haj lágy, hajlékony lesz általa, bársonyszerű fényt nyer, és az őszülést minden körülmények között megakadályozza, felfrissiti és kitünő állapotban tartja. — Nem titkos gyógyszer! Nemcsak tökéletesen ártalmatlan, hanem bármely korban biztos hatással alkalmazható. Naponkint uj elismerő levelek. Egyenes behozatal St. Thomas szigetéről a központi főraktárnok *Wessely J.* okl. gyógyszerész által. Bécs, I. Augustinerstrasse 7/F. Egy üveg ára 1 frt 40 kr. Naponta postaküldés. *Raktárak: BUDAPESTEN: Török József* gyógyszerésznél; *Debreczenben:* Dr. Rothschnek; *Szegeden:* Kovács A. és Károlyi Kálmán. 544

Hirdetések

felvétetnek

a kiadóhivatalban

Budapesten, IV., kecskeméti-utcza 6.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Eladás.

Valódi villányi vörös és fehér csemege borok literje 25, 30, 35, 40, 50 kr. Minta rendelvény 10 literes hordókban megrendelhető pósta vagy vaspálya utánvét mellett. Hordók gyári árakban számíttatnak. **Schönfeld József,** Villány. 5001

Uraságoktól levetett férfi ruhák folyton jutányos árban kaphatók. IV. ker. egyetemtér 5. sz. alatt, az udvarban ajtó sz. 1., ugyanott javitó és tisztitó és kölcsönző intézet. 515

Egy Marshall-féle 12 lóerejü alig használt **locomobil** és egy garnitura 8 lóerejü használt Garett-féle cséplőkészlet jutányos áron megvehető. Ziger Ede tulajdonosnál Nyiregyházán. 5313

Alkalmazást keres

Kereskedelmi akademiát végzett keresztény fiatal ember, jogihallgató, bármely irodai állást elfogad. Bővebbet a kiadóhivatal. 5304

Egy intelligens kisasszony, ki a gazdaság és házvezetésben elég jártassággal bir; mint házvezetőnő óhajt alkalmaztatni. 5222

Képzett gépész és kovács, ki saját szerszámommal rendelkezem, óhajtanék egy nagyobb uradalomnál állást foglalni, több gép kijavitását és kezelését is elvállalom. 5298

Jó családból való fiatal leány, ki ilynemü alkalmazásban már volt, házikisasszonyi vagy házvezetőnői állást óhajt elfoglalni. Czim a kiadóhivatalban. 5297

Pinczemester nőtlen, ki a vinczellér-képezdét végezte és két évig az orsz. köz. mintapinczénél volt alkalmazva, s már évek óta, mint pinczemester működik, e szakmát kitünően érti, ugyszinte a kádárságot is, szerény feltételek mellett óhajtja állását változtatni. Czim a kiadóhivatalban 5312. sz. a.

Egy jól képzett fiatal asztalos, épület- és finom butor munkás uradalomban, vagy nagyobb mezővárosban, a hol még jobb iparos hiányzik óhajt letelepedni. Ajánlatok «Asztalos 5314» alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Gazdatiszti állást keres egy tapasztalt jó bizonyitványokkal ellátott gazdatiszt. Czime a kiadóhivatalban 5310. sz. a.

Alkalmazást nyer

Egy igen jó hirnevü **első rendü biztositó részvénytársaság 2–3 szerző ügynököt (acquisiteur)** keres. Pályázók, kik akár tüzakár élet-biztositások szerzésére kedvet éreznek, sziveskedjenek czimüket eddigi foglalkozásuk megemlitése mellett **«Ügynökség 620»** jel alatt e lap kiadóhivatalához küldeni.

Oktatás.

Okl. nevelőnő (német) kitünően zongorázik, a franczia és angol nyelvet tökéletesen birja; észak-német nevelőnő, a franczia-nyelvet tökéletesen birja, kitünően zongorázik; nevelőnő, ki a franczia és angol nyelvet Londonban és Párisban megtanulta, kitünően zongorázik; és egy bonne superieur, német, ki öt esztendeig egy házban Francziaországban volt, kezdőket zongorában tanithat, azonnal állást keresnek **Grosse Dorottya** okl. tanitónő által, Budapesten, **Andrássy-ut 86. I. em.** 5307

Lakás és bérlet.

Marhatenyésztésre alkalmas bérlet kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5301

Butorozott szoba 12 frtért Andrássy-uton azonnal kiadó. Közelebbit a kiadóhivatalban.

2 utczai szoba, előszoba, konyha, stb.-ből álló **lakás,** első vagy második emeleten **kerestetik a Lipótvárosban.** Ajánlatok **«X. Y. 6033.»** sz. a. kiadóhivatalba kéretnek.

Belváros Sebestyén-tér 7-ik sz. nagy lakás (5 utczai, 2 udvari szoba stb.) 618 **1300 forintért** májusra kiadó.

Butorozott szoba, 8 frtért azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5311

Május 1-ére a Harminczad-utczában első emeleten kiadó 2 utczai szoba és előszobából álló **iroda-helyiség,** továbbá **egy lakás,** mely áll 1 utczai-, 2 udvari szoba, konyha, éléskamara, padlás, pincze. Bővebbet a kiadóhivatalban 623. sz. a.

Május elsejére kiadandó muzeum-u. 9. számu házban egy **istálló** 3 lóra, kocsis számára való szobával, **kocsiszinnel és szénapadlással.** 5315

Különféle.

Az 1885-ik évi országos kiállitáson **első kitüntetést nyert tiszta magyar fajta tenyész-állatok**

Az esztergomi érsekség anyalai és bajcsi birtokain az érsekujvári vasuti állomástól háromnegyed órányira **12 drb fiatal tenyész-bika, 10 drb 3 éves tenyész-üsző** van eladásra felállitva. Bővebb felvilágositást nyujt az uradalmi felügyelőség, pósta **Bajcs, Érsek-Ujvár** mellett. 579

Biztos elhelyezés. 50–60 ezer forint tőke 8% mellett biztos elhelyezést nyerhet vidéken. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 6002

Forditások **magyar, német, franczia** és **angol** nyelvekben, valamint levelezések mérsékelt dij mellet eszközöltetnek. Levelek «Forditó 6016» alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Weyl-féle fűthető fürdőszék öt deszka vizzel és 1 kiló szénnel egy meleg fürdő, Weyl L. cs. k. szab. tulajdonos, Bécs, I. k. Wallfischgasse 8. Kádak fütéssel és a nélkül. — Képes árjegyzékek ingyen 144

Az első magyar gép és tüzoltó szerek gyára, harang- és érczöntöde

WALSER FERENCZ BUDAPESTEN Rottenbiller-u. 66. ajánlja **árvizmentesitő szivattyuit.**

Az 1885. évi orsz. kiállitáson a díszoklevéllel kitüntetve.

Árjegyzékek díjmentesen küldetnek.

Alapittatott 1858-ban. 449

LUSER L. tourista tapasza.

Biztosan és **gyorsan** ható szer **tyukszem, bütyök** továbbá a lábtalpon és sarkon elkeményedett bőr, szemölcs és minden más bőrkinövések ellen. A hatás biztositva van. — Egy doboz ára **60** kr. o. é. — postán küldve 10 krral több.

Főszétküldési telep: L. SCHWENK's Apotheke in Meidling bei Wien.

Raktárak: Budapesten: Török J.; **Komárom:** Kovács A.; **Gyöngyös:** Voczary Th.; **Brassó:** Hornung J., Jekelius Ferd.; **Nagy-Bicske:** Tombor L.; **Nagy-Károly:** Füleky D.; **Nyitra:** Tombor C.; **Uj-Beszterce:** Erdélyi Lintz A.; **Sopron:** Graner E.; **Pancsova:** Rayda F.; **Pistyán:** Orgeny János; **Pozsony:** dr. Adler H.; **Győr:** Lipoczy M., Mehlschmidt J., Németh J.; **Szombathely:** Rudolf A.; **Székesfehérvár:** Braun L.; **Temesvár:** Tarczay Ist.; **Nagyszombat:** Csepcsányi F. 413

Csak akkor valódi, ha minden használati utasitás és minden kenőcs a mellékelt védjegygyel és aláirással el van látva: tehát figyelni kell ezekre és határozottan **LUSER L.-féle tourista kenőcsöt** kell kérni.

Phönix-különlegességei.

Phönix-szesz az első és legnagyobb tekintélyektől és tanároktól elismerve, kórházakban és nyilvános betegygyógyintézetekben elérhetlen sikerrel használva, **az egyedüli és gyorsan ható szer, csúz, szaggatás, fagyás, fog** és **fejfájás,** bénulás és a **tagok összezsugorodása** ellen, borogatás alakjában mindennemü **sebesülésnél** és **sebnél, gyulladásnál** és **daganatnál,** különösen jó sikerrel használható azonban **dörzsölés kenési gyógymódnál** leggyorsabb hatással. Vizzel keverve, belsőleg véve, kitünő szernek bizonyult a Phönix-szesz, **étvágytalanságnál, a gyomorgyengeségnél hiányos emésztésnél, elrontott gyomornál, gyomorgörcsöknél** és **gyomor szorongásnál. Fogtisztitó-szer gyanánt használva,** előmozditja a fogak fényét, erősiti a foghust, eltávolitja a száj rossz szagát. A m. kir. vegykisérleti állomás 302. sz. a. következő bizonyitványt állitotta ki: A m. kir. vegykisérleti állomás ezennel bizonyitja, hogy az Altstädter czég által benyujtott Phönix-szesz, vegyileg elmeztetett és abban az egészségre teljesen ártalmatlan szerek találtattak. Egy palaczk ára 1 frt 25 kr; 3 palaczk 3 frt 50; 6 pl 6 frt.

Phönix-korpa-irtó (növényi) kitünő szer korpa, a hajak kihullása ellen, a fejbőr mindennemü tisztátalanságát eltávolitja, illatos alkatrészeinél fogva felfrissiti a fejbőrt és uj hajnövést mozdit elő. Hosszas használat biztositja a sikert. Egy üveg ára 75 kr.

Phönix-hajfestő-szer legjobbnak elismert folyékony hajfestő szer. A hajat vele bármily árnyalatban a legszebb sötétfeketéig meg lehet állandóan festeni, ugy hogy a természetes szintől meg sem lehet különböztetni. Alkalmazása igen egyszerü. Egy üvegcse ára 1 frt 25 kr.

Phönix-szájviz kitünő szájviz, uj találmány eltávolitja, a száj rossz szagát, a fogakat és foghust rothadástól óvja, és a fogkő lerakodását megakadályozza. Egy csinos palaczk ára 80 kr.

Phönix-illat-kivonat az elegáns világtól legfinomabb illatszernek elismerve. Egy üvegcse ára 85 kr; nagy 1 frt 25 kr.

Phönix-arczpor a leghiresebb orvosok ajánlják, a bőrt gyengévé, bársonysimává, teljesen ártalmatlanná és maradandó szinüvé teszi, kapható csinos dobozban fehér-, rózsa- és crême szinben. Doboz ára 60 kr.

Phönix-arcz-kenőcs csalhatatlan szer szeplők, májfoltok napégés, valamint bármily a bőrt tisztátalanitó szinzés ellen. Egy köcsög ára 1 frt; kicsiny 50 kr. Az ehhez szükséges szappan darabja 30 kr.

Phönix-fogpor kitünő hatásánál fogva a fogakat folytonos használatnál odvasodástól óvja, egészségben tartja és a foghus erősitésére és felfrissitésére szolgál. Egy doboz ára 40 kr.

Phönix-szépség-kivonat legjobb szer szeplők, mitfreszerek, bibircsek, és más arcztisztátalanság ellen. Egy üvegcse 1 frt 85 kr.

Szétküldés a világ minden tájékára az összeg előleges beküldése mellett vagy posta utánvétellel.

Csak az ide mellékelt aláirással valódi.

619

Phönix-különlegességek raktára Budapest, VI., király-utcza 26. sz. az udvarban balra ajtó 10.

250.000 frt nyerhető 7 frt 50 krral

3%-os osztr. földhitelintézeti igérvénynyel á 1 frt és bélyeg ... Főnyeremény 50,000 frt. Huzás febr. 15.	1.50
1864-iki államsorsjegy-igérvénynyel egész 4 frt 50 kr. és bélyeg fél 2 frt 50 kr. és bélyeg . 3.– Főnyeremény 150,000 frt. Huzás márcz. 1.	5.–
Kincsem sorsjegygyel darabja 1 frt. (11 drb csak 10 frt.) Főnyeremény 50,000 frt. Huzás április 24.	1.–
Bécsi szegény sorsjegygyel darabja 50 kr. ... Főnyerem. 1000 db arany. Huzás márcz. 9.	–.50
Összesen .	8.–

Mind a négy darab együttvéve **7 frt 50 kr.** bélyeggel együtt.

A **„MERCUR"** kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete **Politzer S.** **BUDAPEST,** **Dorottya-utcza 12.**

A **Mercur** hiteles sorsolási lap előfizetési ára egy évre **2** frt. 528

A budapesti kiállitási sorsjegyeknek 1885. november 2-án megejtett huzásánál a **100.000** és az **5000** frtos **főnyeremények** bank- és váltó-üzletünk által eladott sorsjegyekre estek.

Első és egyedüli hollandiai kávéraktár. 283 ROTH L., Bécs, I., Werderthorgasse 4.

Szállit biztositék mellett valódi, eredeti, kiváló finom aromaticus **kávé fajokat** bérmentve, utánvét vagy postai előleg mellett, még pedig:

Növény Melange	á 5 kilo	o. é. frt 10.35
Amsterdam	„	9.95
Bécs	„	9.85
Arany jáva (kiválóan aromaticus)	„	10.50
Valódi Mocca	„	11.–

Megrendelésnél kérjük a pontos czimet (utolsó posta).

Jáva kávé eredeti megrendelő helye Amsterdam Mocca „ „ „ „ Djedda kikötő.

A PALLAS kiadóhivatalában Budapest kecskeméti-utcza 6.) kapható: **KERESKEDELMI FÖLDRAJZ.** Kereskedelmi tanodák és felsőbb ipariskolák számára engedélyezett tankönyv. Irta Dr. TOLDY LÁSZLÓ. Ára az I. és II. kötetnek 3 frt 20 kr.

VASTARTALMU CHINA-SZÖRP

GRIMAULT és TÁRSA GYÓGYSZERÉSZTŐL PÁRISBAN.

Ezen szörpiszta és tetszetős oldatban tartalmaz chinát az összes pornemü szerek köztt a legjobbat és vasat, a vérnek egyik főalkatrészét. Az első orvosi tekintélyektől Páris ban ugy vérszegénység és sápadás ellen, mint fiatal leányok fejlődésének előmozditására rendeltetik. A vérszegénység és fehér folyás által előidézett elviselhetetlen gyomorbajoknak, melyekben igen gyakran szenvednek a nők, ezen szörppel elejét lehet venni. Szabályozza és előmozditja az emésztést, és sikerrel használtatik sápadt és görvélyes gyermekeknél. Étvágyat kelt, előmozditja az emésztés és minden oly esetben ajánlható, midőn nehéz munka betegséget, hosszu gyengélkedést és vérszegénységet idézett elő. Ugyane gyógyszert kellemes Malagából előállitott bor alakjában kaphatni. Az eredmény sohasem marad ...

Osztrák-Magyarbirodalom minden nagyobb gyógyszertárában, Budapesten Török József gyógyszerésznél. 224

TEMESVÁR SZ. KIR. VÁROS KÖZÖNSÉGÉTŐL.

1644/886. szám.

Szini pályázati hirdetmény.

Temesvár szabad királyi város közönsége részéről a **városi „Ferencz József-szinháznak"** az **1886/7-iki téli idényre magyar szintársulat részére leendő átengedése** iránt a pályázat megnyittatik.

A szinház csak olyan igazgatónak fog kiadatni, aki eddigi müködése és a rendelkezésre álló anyagi és müvészeti segédeszközök kimutatása által garantiát nyujt arra nézve, hogy a város közönségének magasabb müigényeit kielégiteni képes. Kivántatik drámai-, népszinmü-, vigjáték- és operette előadásokra szervezett teljes szintársulat.

A szerződtetendő igazgató az október 1-től virág-vasárnapig tartó téli-idény alatt naponként köteles szini előadást tartani.

A városi szinházban a fennálló 16 alapitó-páholy beszámitásával van 18 földszinti, 23 első- és 18 másod-emeleti páholy, 164 földszinti támlás zártszék, 16 számozott ülőhely, 50 másodemeleti zártszék (idegenek páholya) 290 karzati ülőhely, 50—50 földszinti és karzati állóhely. A napi bevétel maximuma körülbelül 500 frt.

A pályanyertes igazgatónak a város közönsége idényenként 8250 frtnyi készpénzsegélyt, 100 köbméter vegyes tüzifát és a szinházi épületben lakást bocsát rendelkezésre.

A kellően felszerelt s 50 kros bélyeggel ellátott pályázati kérvények Temesvár szab. kir város tanácsánál **1886. évi február 25-ig** nyujtandók be.

A szerződtetendő igazgató ötezer forintnyi biztositékot köteles letenni.

A közelebbi feltételek ugyancsak a városi tanácsnál betekintketők és kivánatra megküldetnek.

Temesvár sz. kir. város törvényhatosági bizottságának 1886. évi január hó 30-án tartott közgyüléséből. 590

Neoschil Alajos

BUDAPEST, váczi-utcza 27. Sebészi műszerek és kötszerek gyára. **Legnagyobb raktár mindennemü gummiárukból; uti-, vadászati-és betegápolási czélokra.**

Nagy választék valódi **angol vizmentes szövet és gummi esököpönyegekből,** továbbá **vadászkabátok, gamascheok, csuklyák, sárczipők,** vizivadászathoz alkalmas **valódi angol gummicsizmákból, tornázáshoz** és **csolnakázáshoz** alkalmas czipőkből. — Könnyen összehajtható **gummifürdőkádak, mosdótálak, légvánkosok, vizelet-felfogók,** ugyszintén hólyagok (Raillway Utensil for Gentleman). **Gummi-izomerősitők, izomverők, fürdősapkák** és **szivacstartók, viszérdaganat** ellen alkalmas ruganyos harisnyák. **Gummi futó** és **lábszőnyegek.** 118

Esököpönyegekre alkalmas szövetekből méter számra is szolgálhatok, ugy szintén itt fel nem sorolt mindenféle **gummi-specialitások** a legolcsóbb árakon. 611

Vételre kerestetik

mahagoni butor bronz felszereléssel, régi bronz figurák, régi porczellán, régi magyar fényképek, arany és ezüst, arany dobozok. Régi ékszerek. Levélbeli ajánlatok intézendők **STEINER LIPÓT-hoz,** 585 Andrássy-ut 24. Budapesten. — Vidékre is készséggel megyek.

Kincsem-sorsjegy

á **1** ft **11** sorsjegy csak **10** ft

Főnyeremény készpénzben **50.000 ft**

10.000 frt, 5000 frt 20% lev. 14788 pénz-nyeremény

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váczi-utcza 6. szám.

Sorsjegyek még kaphatók: **Brandl Arnold,** V. Ferencz József-tér 3. sz. **Kransz Sándor és társa,** V. Eötvös-tér 2. sz. **Beifeld József,** VII. Károly-körut 1. sz.

LIPPMANN KARLSBADI PEZSGŐ-PORA

A karlsbadi ásványvizekből nyert forrás-termények segitségével készitve, tehát ezek minden hatályos anyagát tartalmazzák és minden gyógyitó tulajdonait különös érvényre juttatják.

Étvágyat gerjeszt. **gyomorbajban szenvedőknek Vade-mecuma** Használata kellemes.
Emésztést előmozdit. Hatása biztos.

felülmulhatlan hashajtó szer, kivételes, gyors és biztos hatással.

Kellemes, olcsó és kényelmes helyettesitője alkalikus-savas ásvány, keserü stb. vizeknek.

Előgyógyitás. Utógyógyitás.

Házi és téli gyógyitás.

Egészséges tehát **üditő**

minden csikarólag müködő hajtószer pilulánál stb. előnyben részesitendő.

Orvosilag ajánlva gyomor-, bél-, máj-, vese- és hólyagbajoknál.

Elismert és sokat keresett háziszer.

Emésztési gyengeség vagy háborgatott emésztésnél, étvágyhiány, ülő életmód által előidézett gyomor és bél atonia, nyálkásság és evés utáni rosszullét, kellemetlen felböfögés, felfúvódás, gyomorhév, gyomorfájdalom, — nyomás vagy görcs, — vértódulás, főfájás, szédelgés, migraine, vérrekedés, aranyér, — rendetlen székelés és makacs székrekedésnél. Approbált szer kövérség ellen.

Valódi csak akkor, ha minden adagon a védjegy **Lippmann** kezevonása látható.

Központi szétküldés: Lippmann gyógyszertára Karlsbadban.

Főletét Magyarország részére: TÖRÖK JÓZSEF ur gyógyszertára Budapesten. Továbbá kapható következő gyógyszertárakban:

Raktárak Budapesten: Altwirth ur gyógyszertára; gyógyszertár a «Nagy Kristóf»-hoz; gyógyszertár a «Magyar király»-hoz — Továbbá kapható **Bártfán:** Toperczer ur gyógyszertára; **Baján:** Geiger ur gyógyszertára; **Debreczenben:** dr. Rothschneck ur gyógysz.; **Győrben:** Lipóczy ur gyógyszertára; **Holics:** Mühlbauer ur gyógysz.; **Hódmezővásárhelyen:** Kiss ur gyógyszertára; **Kaposvár:** Czollner ur gyógyszertára; **Karánsebes:** Vladt ur gyógyszertára; **Kassa:** Gállik ur gyógyszertára; **Komárom:** Kirchner ur gyógyszertára; **Lugoson:** Vertes ur gyógyszertára; **Miskolczon:** Rácz ur gyógyszertára; **Nyitrán:** Tombor ur gyógyszertára; **Nagyváradon:** Molnár ur gyógyszertára; **Nagy Kanizsa:** Belus ur gyógyszertára; **Pancsova:** Bauer ur gyógyszertára; **Pozsony:** Adler ur gyógyszertára; **Sopron:** Csathó ur gyógyszertára; **Szabadkán:** Décsi ur gyógyszertára; **Selmeczbányán:** Stanka ur gyógyszertára; **Székesfehérvár:** Dieballa ur gyógyszertára; **Szeged:** Barcsay ur gyógyszertára; **Tata:** Mennich ur gyógyszertára; **Temesvár:** Jahner, Hönig és Tarczai urak gyógyszertárai; **Ujvidék:** Grossinger ur gyógyszertára; **Versecz:** Müller ur gyógyszertára; Küchler ur gyógyszertára; **Zombor:** Galle ur gyógyszertára. 329

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál s ugyanott (kecskeméti-utcza 6), valamint minden könyvárusnál kapható:

A MAGYAR **ÖRÖKÖSÖDÉSI ELJÁRÁS BIRÓSÁGOK ELŐTT.** IRTA **RÓNASZÉKI TRUX HUGÓ,** HITES KÖZ- ÉS VÁLTÓ-ÜGYVÉD BUDAPESTI KIR. ITÉLŐ-TÁBLAI PÓTBIRÓ. *Ára 1 forint 80 krajczár.*

Hirdetmény.

Az **Ehrlich Salamon** közadós csődtömegéhez tartozó puszta fegyverneki haszonbéres birtokon 526 darab hizott ürü, 782 darab egyéves süldő disznó, 29 darab hizó ökör, 2 darab hasas bivalytehén, 17 darab részint fias, részint hasas tehén; a puszta homorszögi birtokon 3 darab meddőtehén és 45 darab kosbárány a szolni kir. törvényszék mint csődbiróság 706/886. szám alatt kelt végzése alapján a becsáron felül, készpénz fizetés mellett eladó, értekezhetni Szolnokon alulirottal.

Szolnok 1886 február 8.

Somogyi József ügyvéd csődtömeggondnok.

TITKOS 97 **bőr és női-betegségeket, elgyengült férfierőt, vizelési nehézségeket,** mindennemü **fekélyeket,** valamint száj-, nyak- s gégebajokat alaposan és tartós sikerrel gyógyit Dr. SPITZER J. volt tör.cs.kat. orvos. Lakik: Budapest, Kristóf-tér 6. sz. II. emelet. Bemenet a lépcsőn. Rendel: 8–4-ig, este 7–8 óráig. *Levelekre válaszolok s kivánatra a gyógyszereket is megküldöm.*

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt **önsegély** «az elgyengült férfierő» annak soknemü okai s alapos gyógyitása czimü könyv, ára 2 frt 50 kr.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában Budapest, VI. kecskeméti-utcza 6 kapható: **ALBA MARIA** MINT **ÁRPÁD SIRJA** HOLFEKVÉSÉNEK MEGHATÁROZÁSA IRTA DR. WEKERLE LÁSZLÓ

Csak a Richter-féle **Pain-Expeller** horgonnyal a valódi és az a készitmény, mely által a köszvény és csuz esetéiben az ismeretes meglepő **gyógyeredmények** érettek el. E rég jónak **bizonyult** háziszer 40 és 70 krért a legtöbb **gyógyszertárban** kapható. — Főraktár: Gyógyszertár az arany oroszlánhoz, Prága Altstadt. Budapesten Török József gyógysz. 121

A PALLAS kiadóhivatalában (Budapest, kecskeméti-utcza 6.) kapható: **FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR.** Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akadémia és a legjelesebb franczia szótárirók után. 3 nagy kötet, füzve 10 frt, kötve 12 frt.

Értesitjük a tisztelt gazdaközönséget, hogy **czégünket FEHÉR MIKLÓS ur Budapesten többé nem képviseli,** hanem **kizárólag Tarnóczy Gusztáv ur** *Budapest, váczi-körut 78. sz.* kinek **főképviseletünket Magyarországban átadtuk. Richard Hornsby & Sons Limited** Grantham. 625

Haszonbérlet.

Budapesttől három óra távolságban vasut mellett fekvő **birtok,** mely áll **1725 hold szántóföldből, 270 hold rétből** és **1400 hold erdei legelőből,** s **gazdasági épületekkel** s felszereléssel el van látva, 1886. november 1-től több évre haszonbérbe adatik. Értesitést ád e lap kiadóhivatala 621 sz. a.

1886. febr. **110. sz.** 1886. febr.

BUDAPESTI SZEMLE

a M. Tud. Akadémia megbizásából szerkeszti **GYULAI PÁL.**

TARTALOM:

A mormonok földjén. — Szabó Józseftől. **A nyelv romlása.** (II.) — Imre Sándortól. **Klapka emlékiratai.** — T. I. **Az állam ellen.** (II.) — Pikler Gyulától. **A takarékpénztárakról.** — Schwarz Felixtől. **Emmelin.** Beszély. Musset Alfréd után, francziából. — Ifj. Apáthy Istvántól. **Költemények:** Az út végén. Szász Károlytól. — A próba Svéd ballada. Győry Vilmostól. **Egy német diplomata a forradalom alatt.** — Berzeviczy Alberttől. **Értesitő:** Pasteiner Gyula: Müvészi Ipar. — Inkey Béla: Nagy-Ág-földtani és bányászati viszonyai. T.–s. — Fouillée A.: La propriété sociale et la democratie. I. B. — A tudományos állatlan ügye. Herman Ottótól. — Nyilt levelek a szerkesztőhöz. I. Szilágyi Sándortól. II. Egy elégedetlen olvasótól.

A BUDAPESTI SZEMLE megjelen évenként tizenkétszer 120 ivnyi tartalommal.

A Budapesti Szemle tájékozni igyekszik a magyar közönséget az eszmékről, melyek világszerte foglalkoztatják a szellemeket s mintegy közvetitő kiván lenni egyfelől a szaktudomány és mivelt közönség, másfelől a hazai és külföldi irodalom közt. **E mellett lehető széles tért nyit a nemzetgazdasági közleményeknek, a m. tud. akadémia nemzetgazdasági bizottságától támogatva.**

Megjelen évenként 12-szer 10 ivnyi havi füzetekben. Előfizetési ár bérmentes küldéssel egész évre 12 frt, félévre 6 frt. Előfizetéseket minden könyvárus elfogad. Bécsben, Szelinszki György cs. k. egyet. könyvárus, I. Stefansplatz Nr. 6.

Az előfizetési pénzek az alulirt társulat kiadó-hivatalába küldendők be, vagy a könyvárusokhoz, a kik szintén föl vannak hatalmazva elfogadásukra. 603

FRANKLIN-TARSULAT, magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapesten.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

11393/86. sz.

Hirdetmény.

A budapest-kelenföld-brucki vonalon fekvő **Győr-Szt.-Iván** (előbb Szent-Iván) állomás, mely eddig csak gyorsáru forgalomra volt berendezve, és **Kimle** állomás, mely eddig csak megálló hely volt, **az összes forgalomra** megnyittatván, ezen állomásoknak a m. kir. államvasutak központi hálózatának **dunabalparti** állomásaival való forgalmára nézve a m. kir. államvasutak helyi dijszabásának VIII. pótlékában foglalt A) csomóponti dijtételeknek kiegészitéseképen következő részdijtételek lépnek életbe:

Honnan vagy hová	kilométer	Gyors-áruk: közönséges	Gyors-áruk: mérsékelt	Gyors-áruk: különösen mérsékelt	Rendes osztályok: I.	Rendes osztályok: II.	Terjedelmes áruk	Mérsékelt osztályok: A)	Mérsékelt osztályok: B)	Mérsékelt osztályok: C)	Külön dijszabások: 1 a) 5000 kilogramm feladásánál	Külön dijszabások: 1 b) 10000 kilogramm feladásánál	Külön dijszabások: 2
		szállitási dij 100 kgkint o. ért. ezüst krajczárban											
Győr-Szt.-Iván	—	—	—	—	91·0	67·6	126·4	51·8	40·2	32·6	48·1	45·2	30·4
Kimle	156	218·3	111·4	111·4	111·4	82·5	156·4	62·0	47·6	38·0	56·5	53·4	35·1

A szállitási dij kiszámitása ezen állomásokkal való forgalomban általában a m. kir. államvasutak helyi dijszabásának VIII. illetve IX. pótlékaiban foglalt határozmányok szerint eszközöltetik.

A mennyiben a VIII. pótlék B) csomóponti táblázatában Moson-Magyar-Óvárra és L.-Szt.-Miklósra nézve egyenlő részdijtétel foglaltatik, ugyanez érvényes Kimle állomásra is; ugyszintén az esetben, ha a B.) csomóponti részdijtétel Győrre és Szt.-Jánosra nézve egyenlő, ugyanaz Győr-Szt.-Iván állomásra is érvényes.

Ellenkező esetben **Kimle** állomással való forgalomban a **Moson-M.-Óvárra** nézve fenálló, **Győr-Szt.-Iván** állomással való forgalomban pedig a **Győrre** nézve fenálló A) és B) csomóponti részdijtételek alkalmaztatnak.

A dijszámitás alapjául szolgáló **kilometertávolságok** Győr-Szt.-Ivánra nézve a m. k. államvasutak kilometermutatójának VIII. pótlékában már benfoglaltatnak, Kimlére nézve pedig következők:

Honnan vagy hová	Ács	Almás-Füzitő	Bánhida	Bia-Torbágy	Bicske	Bruck	Buda-Eörs	Budapest-Kelenföld	*Felső-Galla	Győr	Győr-Szt.-Iván	Hegyeshalom	Herczeghalom	Kimle	Lébény-Szt.-Miklós	**Level	**Miklósfalva	Moson-M.-Óvár	*Oszöny	Pándorf	Szár	Szt.-János	Tata-Tóváros	**Török-Bálint	Ujszöny	Zsámbék
	kilometer																									
Kimle	55	75	94	138	120	52	150	156	101	27	35	20	130	—	7	17	26	9	69	44	108	45	84	146	64	32

Budapest, 1886. február 9.

Az igazgatóság.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.